
UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 11 03 07 014 4

﴿ سلم رفعت ﴾

Mehmed Rıfʿat

تنویر افکار معرضنده جریدهٔ عسکریه ایله نشر اولنان

مقالات ادبیهٔ عسکریه

بی حاوی اولوب بر مقدمه ایله اون بش مقاله‌دن عبارتدر

Süllem-i Rıfʿat

ارکان حربیه بیکباشیلرندن محمد رفعت بکك اثریدر

استانبول

جریدهٔ عسکریه مطبعه‌سی

۱۲۹۸

1881

مقدمه

(بعد ادای ماوجب علینا)

وظائف عسکریه‌یی فنون حربیه تأسیس ایتدیکی کبی افکار عسکریه‌یی‌ده مقالات ادبیهٔ عسکریه تنویر ایدر .

فنون حربیه صنایع عسکریه‌نك هر قسمنی بیان ایدرك امور مادیه‌یه لازم اولان نتایجی اعطا ایله مادی خدمتلری اوکرتدیکی کبی مقالات ادبیهٔ عسکریه دخی مسلکه محبت طریقنی کوستروب برقوهٔ معنویه استحصال ایدرکه : بوقوهٔ مفکرهٔ عسکریه‌یی حائز اولان عسکر امور مأمورهٔ مادیه‌سنی کمال خواهش ومحبتله ایفا ایدر وهر حالده بونك کوردیکی ایشلر پك پارلق اولور .

افکار عسکریه‌نك اقسامنه وتمامیا احوالنه واقف وذهنی بوقوهٔ معنویه ایله منور اولمیان عسکر تام عسکر صاییلمز .

کتب معتبرهٔ حربیه والڭ بیوك ادبای عسکریه‌نڭ بو خصوصده دائر یازمش اولدقلری مقالات اساس اتخاذ اولنه‌رق وودولتمزڭ حال وشاننه تطبیق ایدیله‌رك جریدهٔ عسکریه واسطه‌سیله ارقداشلرڭ پیش نظر انتباهلرینه عرض ایتدیکم مقالات ادبیهٔ عسکریه دائرهٔ عسکریه‌مزڭ سرکارنده بولنان الڭ بیوکلرڭ حسن نظرلرینی جلبله مستقلا رساله طرزنده طبع ونشری امر واراده بیورلدیغنه بناء اولوجهله امره امتثال وجیبه‌دن عد ایدلدی ·

مقالات ادبیهٔ عسکریه لاتعد ولاتحصی موادی شامل اولوب بوبابده بیوك بیوك جلدلر تشکیل ایدر برقاچ بیوك کتاب یازیله‌بیلور سه‌ده بو رساله جکده جمله سنڭ اساسنی تشکیل ایدن مباحث علی طریق الاجمال ضبط وجمع ایدلدی ·

ارباب مطالعه‌نڭ کوره جکاری نقایصمزڭ حسن نیتمزه باغشلانمسنی تمنی ایدرز وبالله التوفیق

ارکان حربیه‌دن بیکباشی
محمد رفعت

- برنجی مقاله -

وجیبهٔ عسکریه

وجیبهٔ عسکریه - ترکیبنك متضمن اولدیغی معانیٔ عالیه فکرلره یرلشدیریلور وبو نکتهٔ معنویه‌یی نظرلره عرض ایدن شونقش کافهٔ مباحث وکتب عسکریه‌یه سرلوحهٔ مقال ایدیلورسه اولوقت « ادب عسکری » وبونك موقوف علیهی اولان « تربیهٔ عسکریه » میدانه چیقوب « عسکرلك » وجود بولمش اولور .

« وجیبه » - نك الك بسیط معناسی قانونه کمال تعظیم وتکریم ایله حرمت واحکامنه رعایت ایتمکدر « وجیبه » - تعبیرینك اشراب ایتدیکی معانی غیرمحدود دینله‌بیله‌جك برحالده واسع اولوب هرشیئ وبالخاصه بریرینه قویامز بوط اولان احکام قانونیه‌یی شاملدر

هرمدنی ایچون تابع اولدیغی جمعیتك احکام قانونیه‌سی التنه کیرمك « وجیبه » دندر .

بر « وجیبه » واردرکه احکام قانونه کمال

اطاعتله تبعیت مجبور یتندن عبارتدر .

دیگر بر « وجیبه » واردر که قانوناً ویرلمش اولان فوائدی تماما استحصال مقصدی اولوب بوندن « حقوق شخصیه » تولدایدر .

اوچنجی بر « وجیبه » واردر که همشهریلر منافعی ایچون قانونك بخش ایتمش اولدیغی مواد نافعه یه حرمت ورعایتله اجراسندن ممنون اولمقدر که بوندن « حقوق عمومیه » تکون ایدر .

« وجیبهٔ عسکریه » — ایسه بورایه قدر بسط وبیان اولنان کافهٔ وجائبك برشکل مخصوص ومستقلیدر .

« وجیبهٔ عسکریه » — مسلك عسکریده اولان لازم غیرمفارق مثللو وظائف مجبوریه یی بر حس وطنپروری ایله تلقی ایتمکدر که بوکا « وجیبهٔ وطنپروری » دخی اطلاق اولنور و بوحالده برعسکرك وجیبهسی هرقنغی برمدنینك وجیبهسندن پك بیوك کوریلور برعسکر وجیبهٔ وطنپروریسنی الك بیوك فداکارلقلرله میدانه قویار و بووجهله متبوع معظمی پادشاهنك شوکت واقبالنی ووطننك سعادت وسلامتنی محافظه ایدر

« وجيبهٔ عسكريه » — مطالب انسانيه‌نك حسن جريانني محافظه‌يه كافل اولان « اطاعت » و « امر » كلمه‌لرينك مدلولى اولان احكام ايله ايكى شقدن عبارت اولوب بو ايكيسنك اجتماعى ايسه بر « ادب وتربيهٔ عسكريه » استحصال ايدر .

وجيبهٔ عسكريه — نك اساسى تجرد ، انتظامى تربيه وتعليم ، مقصدى محافظه‌در .

بر دولت زير تابعيتنده بولنان اقوامى وجيبهٔ عسكريه نك كافهٔ وظائف مجبوريه‌سنى تماماً وطوغريجه طانيوب اجرا ايدرك محافظه ايده‌بيلور ، وبو حالده نظامات ملكيه وهر نوع احكام قانونيه‌نك حسن اجراسى عسكرله اولور بناء عليه : عسكرلك برنجى واك لازم اولان وجيبه‌لرى وجيبهٔ وطنپروريدركه بوده كرك خارجاً كرك سه داخلاً ظهور يافته اولان نائرهٔ فسادى اطفا ايتمكدر .

وجيبهٔ عسكريه — نك بو مهم جهتى ايسه

اولا — پادشاهنى عن صميم القلب سومك

ثانياً — تجرد تام ايله فكر خالصده بولنمق

ثالثا — فوق العاده محبت وطنيه صاحبى اولمق ايله حاصل

اولور که بو اوچ حس عالی ایله سلاح باشنه کلان و سنجاق آلتنه کیرن الك عادی آدملر آز زمانده پك چوق تربیه‌لی پك زیاده درایتلی اولوب بین الاقران کسب تمیز ایدرلر

اشته بو اوچ حس عالیدر که عسکرك قلبکاهنده « اطاعت محض » دینیلان لازمه‌یه یرطوتدیروب بالاخره فخر و شرفلرینی موجب اولور و امتیاز علوشان القاب جیبت نشانهٔ مفخرت کبی هر انسانك نائل اوله‌میه‌جغی مراتب عالیه و مزایای فوق العاده بو سایه‌ده استحصال اولنور .

بو سببدندر که بر عسکر هر کس کبی بیاغی بر ادم دکل بلکه سوکیلی پادشاهندن صدور ایده جك هر بر اوامر سنیه‌نك اجراسنه بذل جان ایدنجه‌یه قدر اوغراشمغه حاضر و اماده بر اطاعت هیکلیدر ..

بونلرك جمله‌سی وجیبه‌نك ایفاسندن متحصل نتایج اولوب وجیبه ایسه مقدمهٔ مقاله‌ده یازلدیغی وجهله قانونه تعظیم و حرمت و احکامنه بلاترددد اطاعتله ایفا اولنور .

سرلوحهٔ هر مقال اولمغه شایان اولان « وجیبهٔ عسکریه » جملهٔ جمیله‌سنك تدقیق معانئ سائره

وتطبيق احوال لازمه سی ایچون موجبلری اولان وبالاده یازیلان اوچ حس عالینك درجات عالیه سنی تقدیر اهم والزم اولوب بونلر وباخصوص پادشاهه فریضهٔ محبتی عرض وتعریفده بوذرهٔ مور مقدارك عجز وقصوری اشکار ایسه ده ینه خادم دین ودولت اولان عسکر قوللری حقنده متوالی الظهور اولان اخلاق حمیدهٔ شاهانه یه مغروراً بو بابده تحریك خامه یه اجتسار اولنور . شویله که :

« وجیبهٔ عسکریه » یی کمال شوق وخواهشله ایفایه سوق ایدن مارالعرض اوچ حس عالیدن برنجیسی پادشاهنی سومك مسألهسیدر که اوده عثمانلیلره ویرکو برخصیصهٔ ذاتیه اولوب خصوصاً عثمانلی عسکرنده « پادشاه یولنده اولمك » سوزی هر بر فردك تاقلبکاهنده یرایتمش برجوهر قیمتدار اولدیغنه وعادتا عروق واعصابده قوهٔ حیاتیه قدر اعتبار بولدیغنه نظراً اوروپا دولتلرینك اکثریسنده کتب ومقالات عسکریه لرینك هر برنه یازمغه محتاج اولدقلری شوفقره یه بزجه لزوم یوقدر . چونکه :

بز پادشاهمزی اللهك امریله سومکه بورجلی

اولدیغمز کبی پادشاهلریمزڭ هرحاللری بزی بالطبع سومکه سوق ایدیور .

بزم عشق وسودامز وجدانی وصمیمیدر بشقه ممالکده اولان بونوع سودالرڭ اکثریسی جعلی ومجبوری برنمایشدن عبارتدر .

قرق ملیون نفوسڭ صفت فاخره سی اولان وصیغهٔ نسبتله یاد اولندقده مکارم اخلاقڭ کافه سنی اخطار ایدن « عثمان » نام نامیٔ جلیلی بزم پادشاهلریمزڭ برنجیسنی ودولتمزڭ مؤسسنی اکدیرر که بونام ایله تقدیس اولنان ومکارم اخلاقی ارثاً وتسلسلا سلالهٔ طاهره لرینه انتقال ایدن پادشاهلرینی عساکر عثمانیه نصل سودکلرینی میدان کار وزارده ملیون کره لر اثبات ایتدکلری کبی زمان سعد اقتران همایونلرنده وبلنسق وزیر امر ملوکانه لرنده اولمق شرفیله بختیار اولدیغمز پادشاهمز پادشاه حمید الخصال افندمز حضرتلرینی نصل ونقدر سودیکمزی بالفعل کوستردك وهرآن وزمان کوسترمکه ده حاضر ومهیا بولنیورز .

هر صحیفه سنده برنوع رونق جلادت کوریلن

تاریخ عثمانیمزده عسکرك پادشاهلرینه مقابله ویردکاری جوابلرنده « سوکیلی پادشاهم » ترکیبیله ابتدا اولندیغی کورلدیکی کبی بو کون دخی هر عسکردن النه جق جوابده ینه بویله جه « سوکیلی پادشاهم شوکتلی افندم » جمله لریله بدأ مقال اولنه جغی وارستهٔ قید اشتباهدر .

تربیهٔ عثمانیه مز پادشاهمزه کمال اطاعتله فوق العاده محبتی ویرمکده، ودها بشیکده ایکن پادشاه یولنده اولمك شرفنی تبلیغ وتنبیه ایدن نی نغماتی ایله قولاقلریمز طولمش وطینتمز نعمت جلیله پادشاهی ایله یوغرلمش ایدوکندن بز یعنی عثمانلی عسکرلری ــ انسانلر نظرنده هر شیدن اعز صایلان ــ نفسمزدن زیاده پادشاهمزی سورز .

« وجیبهٔ عسکریه » نك حسن ایفاسنه واسطهٔ مستقله اولا مارالعرض اوچ عالیدن ایکنجیسی تجرد تمام ایله فکر خالصده بولنمق قضیه سیدر که بوده : پادشاهنه ، ومسلکنه ، ومسلکنك کندوسنه تحمیل ایتدیکی وظائفه کمال شوق ومحبتله صاریلوب انلردن بشقه برشیله ذهنی اشغال ایتمه‌رك کوردیکی فنون حربیه

ونظامات عسكريه ايله تتبع ايده‌جكی تواريخ حربيه و بونلره مماثل شيلردن اقتباس ايده‌جكی نتايج ايله افكار عسكريه‌سنی تنوير وذهننی هرشيدن تجريد ايدوب اولا نجه تفكراتی مسلكنك ترقيسی وايشی كوجی وظيفه‌سنك احكام قانونه موافق اوله‌رق جريان ايتمسی ماده‌لری والحاصل برعسكرك عسكرلكدن بشقه برشیء دوشونمامسی ايله حاصلدر ٠

« وجيبهٔ عسكريه » نك كمال شوق ومحبتله اجراسنه مجبور ايدن اوچ حس عاليدن اوچنجيسی ايسه محبت وطنيه صاحبی اولمقدر كه عثمانلی عسكرلرنده پادشاهه محبت كبی هرآن برسودا موجود اولوب ذاتاً پادشاهه محبتله وطنه محبت بيننده فرق اولميوب هرايكيسی لازم وملزوم قبيلندن اولديغندن بو بابده دخی تطويل مقاله احتياج كورلمز ٠

انسانك وطنی طوغديغی او ، بولنديغی محله ويا كوی ، چالشديغی ترلا ؛ كوزينك كوره بيلديكی قيرلر طاغلر دكلدر ٠ بزم وطنمز پادشاهمزك سنجاغی تموج ايدن اقاليم وسيعه‌نك هيئت مجموعه‌سيدر پادشاهمزك حكم وامری التنده اولان وحدودلری

غزاة عثمانیانك كمیكلریله تحكیم اولنان مملكتلرك هپسی بزدن بزم وطنمزدر .

هر عثمانلی بیلورکه وطن بتون ملتك اوی بارقی ، بتون عثمانلیلرك والده‌سی دیمكدر ، آی یلدیز بایراغی التنده طورانلرك هپسی وطنك كندی خانه‌سی ، والده‌سنك قوجاغی دیمك اولدیغنده تجاهل كوسترمز و بو یولده جان و یرمكدن قان دوكمكدن چكنمز .

وطنمزك نه طرفنه باقلسه اجدادیمزك شانلی قانلی شهید مزارلرینی و بزدن اول كلنلرك نقدر محصولی وار ایسه هپ بو مملكت سایه‌سنده اولدیغنی كوسترر .

او شانلری او فائده‌لری وطن بزه نصل برافدی ایسه بزده بزدن صكره كلنلره اویله جه شانیله قیمتیله براقق ایچون جان و یرمكه مجبورز .

« شهید اولوبده برمزارده یاتمق ، قاچوبده بر كوشه‌ده صاقلنمق ، و حیاتی تمادی ایتدكجه هر لحظه‌ده حجاب التنده قالمقدن بیك قات اعلادر »

فكری عساكر عثمانیه‌نك ذهنلرنده اك اول یرطوتمش اولدیغندن دائما پادشاه اوغرینه پادشاهك مملكتی

اولان وطن سلامتنه مع الافتخار بذل جان وجهان ایدرلر ·

عسکرك الك بیوك حامیسی اللهدر ، الله عسکرلری پادشاهنی وطننی سومکه مأمور ایتمش ، پادشاهنه وطننه محبتله ایفای وجیبهٔ عسکریه‌یه غیرت ایسه اللهه اطاعتدر ·

خلاصه ـ حیات عسکرینك هر فصلی ، ومراتب مخصوصه‌نك هر بر درجه‌سی ، وجیبهٔ عسکریه‌نك ایفاسنه موقوف اولان مارالعرض اوچ حس عالینك قوتیله اجرا ایدیله‌رك تزیین وتختیم اولنه بیلور که بونلرك کافه‌سنی بر برینه ربط ایدن واسطهٔ قویه «اطاعت» دینلان روح عسکری اولوب بودن ز یرده‌کی مقاله ایله بشقه‌جه تفصیل اولنمشدر ·

ایکنجی مقاله

اطاعت عسکریه

جمعیات بشریه‌نك تشکل ایتمسی و عالم مدنیتك وجود بولمسی روح القوانین نامنه شایان اولان قانون جلیل « اطاعت » سایه‌سنده در .

بنابرین لفظ اطاعت عالم مدنیتك کافهٔ تحسناتنی جامع بر کوهر کرانقیمت اولوب آثار مدنیه‌دن هرنه ارانسه انك مضامین جلیلنده مکنون و دواوین عالمك هرهانکی صحیفه‌سی چویرلسه طی سطورنده معنای اطاعت مستور و مخزوندر

حتی عالم اسلامیتك عوالم سائره‌یه مرجحیتی اساس عدیم الاندراس اطاعت اوزره ابتناسنه مبتنی اولوب اطاعت اولمیان یرده تخم سعادت صاچلمز وسعادت بولنمیان یرده دعوای رجحانیت ایدلمز .

عالم اسلامیت دائرهٔ مشروعه‌ده اطاعتله مأمور و نص جلیل قرآنی اوزره الله ورسولیله اولو الامرك اوامرینه‌روی انقیاد کوسترمکه مجبوردر .

خلاصه اطاعتك بزجه فرض عین وبلکه عین

فرض اولدیغی نص قاطع ایله مثبت اولوب اولیای اموروك اوامرینه عینی اوتظرله باقق لازم كله جكی احادیث جلیلهٔ نبویه ایله مثبت ومبرهندر ٠

الحاصل « اطاعت » جملهمزه موجب فوز وسعادت بر « وجیبه » اولوب بونك صورت عمومیه سندن بحثه مقالهمزجه لزوم اولمدیغندن یالکز اطاعتك هیكل مجسمی اولمق اقتضا ایدن صنفك یعنی عسكرك اطاعتی نه دیمك اولدیغی مجملاً ایما ایتمك ایچون اول امرده « عسكر » نه‌در « عسكرلك » نه‌در بونلری بر قاچ كلمه ایله بیان ایده لم :

عسكر نه‌در ؟

بوندن اولكی مقالهده بسط و بیان اولندیغی وجه اوزره وجائب مدنیه نك الك بیوكنی ایفا ایدن بر صنف ممتازدر ؛ باقه‌لم بو صنف كیملردندر ؟

كیم اوله‌جق ! پادشاهك شوكت وشاننی ارتیرمغه وطنك سعادت وسلامتنی تأمین ایچون جان ویرمكه هرآن ودقیقه حاضر ومهیا اولان ار اوغلی ارلردر ٠

عسكر — وطنك ایچندن فساد ایدنلره خارجدن اوزرینه كلنلره دائما قارشی طوران بر قوتدر ٠

عسكر - پادشاهك خادمی، وطنك ملتك محافظی، اكینلریمزك دكانلریمزك دستكاهلریمزك قوریجیسی، شر وفسادك دفع ایدیجیسیدر

عرضمزی ناموسمزی، اولاد وعیالمزی، املاك واموالمزی، صاحبی بتمدك یتیملریمزی، معبدلریمزی، خیرات ومبراتمزی دشمن شرندن صاقلایان «عسكر» در .

روضهٔ مطهره‌یی، مدینهٔ منوره‌یی، بیت الله علیایی، محافظه ایدن، هپ خلافت كبرانك، هپ شوكتپناه افندمزك عسكریدر . عسكر ایچون باخصوص عثمانلی عسكرلری ایچون بوندن بیوك شرف نصل اوله بیلور ؟

بو قدر شرفلی رتبه عسكرلكدن غیری كیمده بولنه بیلور ؟ الله عسكرلره دها نقدر رتبه‌لر ویرسون ؟ غازی بز اولورز، شهید ینه بز اولورز، ایشته عسكر بودر .

عسكرلك نه‌در ؟

عسكرلك وجیبهٔ وطنپروری‌یی كمال «اطاعت» ایله ایفا ایتمكدن عبارت بر صنعتدر .

عسكرلك - بر روحدر او روحده «اطاعت» دن عبارتدر .

عسكرلك — زيب وزينتي انتظام، روحي اطاعت افكاري ضابطه امنيتدن عبارت برعروس زيبادر

عسكرلكك اساسي اطاعتدر، اطاعت بوزيلنجه عسكرلك دكل عسكر قشلهلري بيله يقيلير .

عثمانلي عسكرنده اولان عسكرلك شرف ومزيتجه ملل سائرهٔ عسكرلكندن يوكدر . بوندن بشقه كويلردن الايلره كلان چوجقلر اكثريا ضروريات دينيهلريني عسكرلكده اوكرنيورلر . غيرتله چاليشانلري عادتا تربيهلي ذاتلر صرهسنه كچييورلر . تذكرهسني الوبده كوينه كيدنجه همشهريلرينه امام افنديلر قدر انسانيت وديانت اوكرتيورلر .

دولتمزك ملتمزك وبلكه بتون انسانلرك منفعتنه خدمت ايدهجك افكار عاليهٔ مدنيهنك يك چوغي كويلره وطاغ باشلرندهكي قلبلره هپ «عسكرلك» سايهسنده طاغيليور .

عثمانليلرك الك بيوك صنعتي «عسكرلك» اولدقلرندن عسكرلك نهديمك اولديغني دها زياده تطويل ايجاب ايتمز .

عسكرلكده ايسه « اطاعت » وجيبهٔ اولبه‌دن اولوب وجائب وفرائض سائره بوكا متفرعدر ٠ اطاعت ـ امرك متممی اولوب بوندن اولكی مقاله‌مزده بيان ايتديكمز وجهله « وجيبه » ايله « قانون » آره‌سنده نه‌قدر مناسبات وار ايسه « اطاعت » ايله « امر » آره‌سنده‌ده عينی مناسبت موجوددر

قانونك بلا وجيبه هيچ بر معناسی ، هيچ بر حكمی اولمديغی كبی « امر » كذا بلا « اطاعت » هيچ بر تأثير ونفوذی يوقدر ٠

حالبوكه « وظائف » عسكريه « امر » له تبليغ اولنور « اطاعت » له اجرا ايديلورسه عسكرلك حاصل اولور ٠

عسكرلكده هر رتبه‌نك صاحبی اولان ضابطه اطاعت معيتنده اولانلره نصل لازم ايسه او ضابطه دخی مافوقنده اولان امرايه اطاعت اويله‌جه لازمدر ٠ عسكرلكده امرا اطاعت اتنده اولوب اطاعت ايدنلر دخی يا بالفعل ويا بالقوه آمردر ؛

انسان بو کنه اطاعت ایدرك اوسایه ده کوچکلرینی
کندینه اطاعت ایتدیرمکی عسکرلکده او کره نور •

اچنده‌ن اچیغه بیلدیکی وظیفه‌لره شدتلی نظاملره
تابع اولدقلری ایچوندرکه بولندقلری حال ایچون اقتضا
ایتدیکی درجه سرعتله کورمك ووظیفه‌لرینی ترك ایتمکدن
ایسه جان و یرمکی کوزه المق عسکرلره مخصوصدر •

اطاعت اشاغیدن یوقاری به طوغری متسلسلا
بر نسبت مخصوصه اوزره کیدر وهر طرفدن اونسبت
اوزره اجرا اولنورسه عسکرلکك حقی ایفا ایدلمش
اولور • بوحالده نفردن مشیره قدر هر عسکرك بر اطاعت
وجیبه‌سی واردر والحاصل هر برعسکر هر قنغی عنوانی
حائز اولورسه اولسون ولو که الك بیوك خاندانه منسوب
بولنسون برصورت مطلقه‌ده وبادئ امرده «اطاعت»
ایله مکلفدر •

اشبو اطاعت بابنده نقدر شئ سویلمش اولسه‌ق
ینه احکام قرآنیه یه نظراً بك آز اوله جغندن تطویل
مقالدن اجتناب اولندی انجق بروجه آتی هم مثال
وهم مقاله‌یی مؤید برحسن مقال اولان ترجمه‌یی تزییله

لزوم كوردك . شويله كه :

وقتيله بتون دنيايه ميدان وقويان ، وبرچوق سنه‌لر قليجلرينك يوزى دونمامش اولان فرانسزلر كچن ١٨٧٠ محاربه‌سنده فناحالده مغلوب اولدقلرى جهتله مأيوس ودلخون اولديلر اشته بوفنالغه باشلايجه سبب « عدم اطاعت » اولوب بوبابده فرانسه اردولرينى مؤاخذه ايدن فرانسز حميتمندانى وبالخاصه اسكى وغيرتلى ضابطان محاربهٔ مذكوره‌دنصكره « استقبال عسكرى » عنوانيله نشره باشلادقلرى رساله جكارك برنجى نسخه‌سنده برنجى مقاله اوله‌رق اتيده‌كى بندى نشر ايتمشلردر .

« هيئت عسكريه‌نك رياستنده بولنان حربيه ناظرى قانونه وقانون احكامنجه حكمدارك حائز اولديغى مقدرت ملكيه وعسكريه‌سنه استناداً موقع اجرايه قويديغى قرارنامه ونظامنامه‌لره اطاعت ايدر . حربيه ناظرى مملكت منافعندن طولايى مسؤل بولنان هيئت وكلانك اعضاى مسؤله‌سندن اولمغله بوعسكر كندى عسكرلك مأموريتنى ايفا ايله برابر مملكتك اموروسياسيه‌سيله اشتغال ايدر وايتمليدر .

بونقطهٔ نظردن بيله حربيه ناظرينك مداخله‌سيله هيئت عسكريه‌نك

ایکی نوع مأموریتی . یعنی داخلاً انتظام و دفع اختلال و خارجاً تحصیل امنیت مجبوریتندن عبارت مقدس بر وظیفه‌در . زیرا حربیه ناظرینک ارباب سیاستدن عداولنمسی وظیفهٔ مکلفه‌سندن ناشی اولیوب بلکه ماراالعرض ازم قویدن نشأت ایتمشدر .

مملکتک اقبالی مقام نظارتده بولنان ذاتک ید اقتدارنده اولوب بونک حکم و نفوذی مملکتی اساسندن تخریب ایدن اختلال تشبثاتنه قارشی برسد قویدر .

حربیه ناظری حکمدارک بالجمله فرمان و اوامرینه واسطهٔ اجرا اولندیغی کبی دیکر طرفدن رئیسی بولندیغی عساکرک امر و اداره‌سینه حکم و نفوذینی اجرا ایدر .

اکرحربیه ناظری اهل عرض و مستقیم الاطوار و متفنن ایسه هیئت عسکریه ایفای وظیفه‌ده اولقدر ایلری کیدوب توابعی دائره اطاعتده طوته‌رق اردولری صورت مؤثره‌ده عربده‌جیلر علیهنه سوق و اتش اختلالی اطفا ایچون مقتضی اولان نفوذی حائز بولنور و بو حالده اشخاص سفلیه‌نک تشبثاتی و اختلال‌یاتی ثمره‌سز و امکانسز قالور بناء علیه خارجه مقاومت پک قولای اولور .

بو صورتده حربیه ناظری قانونک تأسیس ایتمش اولدیغی انتظام دولتک بقاسنی ضامن و اجانبک تعرضاتی علیهنده امنیت عمومیه‌نک استحصالندن مسؤلدر .

تسیقات عسکریه‌نک اساسی اولان قاعدهٔ اطاعتک توسیع و اجراسنه کمال محبت و سائقهٔ وجیبهٔ وطنپروری ایله نظارت ایدرسه مذکور وظائف عظیمه‌یده کمال سهولتله ایفا ایلر .

هیئت عسکریه‌نك اك بیوكنه اك بیوك وظیفه بیان ایتدیكمزشی اطاعت تلقیننده‌ن عبارت اولوب بوندن بردزنو وازچه‌مز و بونی علی مراتبهم اشاغی طوغری كتدكجه اغرلتمق استرز و اوازمز چیقدیغی قدر اطاعت دیه باغرر وممكن اولورسه بو لفظ مقدسی الكتریق ضیاسیله بتون مملكته نشر ایدرز ٠

فرانسه ادباسندن بری دیوركه بزجه اك زیاده لازم اولان اطاعتدر اطاعت ٠ زیرا : كافهٔ فضائل عسكریه دن بو فضیلت بزده مفقود دینله بیله‌جك برحالده اونودلمشدر ٠

اكر اطاعت تمامیله اجرا اولنمش اولسیدی بونجه اختلالات وخدمات وبونلردن نشأت ایدن بوقدر مصیبتلر میدان بوله‌مزدی ٠

انقراض اخیریمزله بالجمله ادبارات عسكریه‌مزك دین العماكر كفایت ایده‌جك درجه اطاعت اولنمامسندن نشأت ایتدی ٠

تكراردن حیا ایتدیكمز شو صوك ادباریمزك اسبابی حقنده پك چوق شیلر یازلمش ایسه ده اصل سبب « وجیبهٔ عسكریه » مزی « اطاعت » حس عالیسیله اجرا ایتمامكلكمزدر ٠

ارقداشلر ٠ یكیدن وجیبهٔ عسكریه مزی ایفایه وفقط كمال « اطاعت » له اجرایه باشلیدلم او حالده ده كافهٔ ادبارات‌مز تعمیر وتصحیح اولنور ٠

عجایب ! اطاعت اوقدر كوچ بر فضیلتمیدر ؟

اوت ٠ پك كوجدر ٠

خیر ٠ پك قولایدر ٠

اكر بو فضیلتی طلب ایدنلر كندیلریده اجرا ایتمزلر ایسه او وقت

پك كوجدر ·

اكر اطاعت نمونه‌سنی اڭ اول بيوكلر اجرا ايدرلرسه اولوقت پك قولايدر ·

شوصوڭ ملاحظه‌مزدن بالطبع اكلاشلديغنه كوره تنسيقات عسكريه‌مزه چالشمغه مأمور اولنلر هركسڭ ارزو ايتديكی مقصدی واصل اولمق ايچون اتخاذی لازم كلان تدابير فعليه‌يی طوغريدن طوغری‌يه نظر دقته الميورلر ·

اليوم هركسده كوزل كوزل نيتلر وار · قرارلر · تحريرات عموميه · نصيحتلر · كتابلر · رساله‌لر · هرنوع كشفلر متنوع لايحه‌لر بركثرت فوق العاده ايله بر بريني متعاقباً ورود ايديور ·

بوندن انقلابات واصلاحات نشأت ايتمكده اولديغندن محسناتنی انكار اولنه‌مز ·

كرفتار اولديغمز شو مصائبدن اول نه حالده ايدی ايسه‌ك شمدی اندن اعلا واندن دها منتظم برحالده اولديغمز قابل انكار دكلدر ·

انجق بزده اڭ اول لازم اولان وكافهٔ فضائلڭ مافوقنده بولنان فضيلت يوقدر وبو فضيلت اولمدقجه جدی و دائمی هيچ بر تجدد ممكن دكلدر · بو فضيلتی انجق « اطاعت » سايه‌سيله قزانه بيلورز والا امكلر بيهوده قالور هر حالده‌نه محجوب اولورز ينه وطنی تقسيمه اوغراديرز ينه بدنام اولورز و اكر « اطاعت » حس عالسيله ايفای وجيبه‌يه سعی ايدرسه‌ڭ تلافی ماقابله ملتمزه لايق

صورتده نام و شان قزانديررز .

اطاعتك تعميمى ايسه يك قولايدر . يعنى . اطاعت هركسك وجيبهٔ ذمتى و وظيفهٔ مكلفه سى اولديغندن اردولرده رتب رفيعه يى حائز اولوب ديكرلرينه عبرت اوله جق اولنلر هر كسدن زياده اطاعته مجبور اولمليدر .

اطاعت خصوصنده ياپيله جق اولان اصلاحات تاباشدن باشلمليدر . قوماندا ايدنلر اولا قانونه . ثانياً . كندى آمرلرينه اطاعت ايتمكى اوكره نورلرسه مادونلرنده بولنانلر دخى بلا مشكلات كندولرينه اطاعت ايدر و بو حالده اطاعت تعميم ايلر .

اويله ايسه اول باول ضابطاندن و باخصوص رتب رفيعه يى حائز اولان امرادن اطاعتك اجراسنى طلب ايتمليدر .
موفقيت اجراآت مذكوره يه وابسته اولديغندن حكومت عسكريه نك حائز اولديغى تدابير توبيخيه و تأديبيه نك بيله حين حاجتده هركسى مطيع ايتمك خصوصنده شدتله اجراسنى تمنى ايدرز .

هيچ شبهه اولنمسونكه برفريق اطاعته و بلا تردد احكام نظامى اجرايه مجبور ايدلدكده او فريقده كندوسندن طلب اولنان اطاعتى كندى مادونلرنده بولنانلره اجرا ايتديرمكه درحال چاره بولور و بو حالده اطاعت تعميم ايلر .

بو وجهله اولا فريقدن . ميرالايلر اولادن . قائممقاملر ميرالايدن . و هكذا سلسلهٔ مراتب يوقاريدن اشاغى طوغرى اطاعته اجبار ايديلور و بو اطاعت بخشنده اك شدتلى جزالرك

اجراسی تجویز اولنورسه سلاح اندازلر باخصوص نفرات عادتا
بر راطاعت هیکلی اولوب مطلوب حاصل اولور . »

عینی مسأله دنطولایی عثمانلی ارباب حمیتی
فرانسزلردن بیک درجه زیاده دلخون اولدیغندن اشت
ریز تأسف اولان قلملر بوبابده نه یازسه‌لر ینه ازدر
هرحالده آجی علاج کبی مؤثر وفقط شفابخش
اولدقلرندن طولایی بالاده کی ترجمه احکامنی دواء
عاجل اولمق اوزره قبول ایتمکی توصیه ایدر وخاتمهٔ
مقال اولەرق ترجمهٔ مذکورده محرر اولان جملهٔ آتیه‌یی
ایراد وتکرار ایلرز .

﴿ ارقداشلر ! یکیدن وجیبهٔ عسکریه‌مزی
ایفا یه وفقط کمال اطاعتله اجرایه باشلایه‌لم ﴾

(اطاعت) حس عالیسیله قلبلریمزی تنویر ایده لم
(اطاعت) لفظ مقدسنی ورد زبان ایده‌لم
اوازمز چیقدیغی قدر (اطاعت) دیه باغیره‌لم
(اطاعت) له باشلادیغمز شییٔ (اطاعت) له اکمال ایده‌لم

خدمت تربیهٔ عسکریه‌یه موقوف اولدیغی رهین رتبهٔ بداهتدر .

دکل شخص واحددن « تربیه‌سز » اولکله موصوف بر هیئت مجتمعه‌دن بیله هیچ بر ایش بکلنه‌میه‌جکی امور مسلمه‌دن اولوب بوجهتله « تربیه » یی ترویج ایچون نقدر کلمات مشوقه ایراد اولنسه یینه ازدر .

مقالات ادبیهٔ عسکریه عنوانیله ارقداشلرك نظر دقیقه بینلرینه عرض و تقدیمه اجتسار ایتمکده اولدیغمز مقاله‌لرك انك شمولیتی بحث و بیاننده بولندیغمز « تربیهٔ عسکریه » اولوب بونك حاوی اولدیغی حقایق جلیله مقاله‌مزك عنوانندن نمایان و تربیه‌نك صحیحاً بر رابطهٔ انتظام اولدیغی معانئ دقیقه‌سی ارامنده شمس تابان کبی اشکار و عیاندر .

« تربیهٔ عسکریه » که خصوصیتی جهتیله بالجمله عسکرك صفت ادبیه اتصافنه و شمولی حسبیله ده هر فردك حصهٔ عسکریه‌سی اولان معلومات فنیه و وظائف قانونیه‌دن استفاده‌سنه بر واسطهٔ مستقله‌در . دائرهٔ

ادبه کزمك ووظیفهٔ مکلفه‌یی طانیق ایچون شاهد تربیه‌یی
دراغوش ایتمك کرکدر .

« تربیهٔ عسکریه » نك مقتضیاتی قورشون کبی
طوغریجه هدفه اصابت ایدر و کله کبی شدتله حسن
تأثیری کورلور ایسه مطلوب حاصل اولور .

تربیه‌نك قواعد اساسیه‌سی جدیاته مستند اولوب
دائرهٔ تربیه‌یه حیل ودسایس کیرمز ومواعید کاذبه‌نك
حکم ونفوذی اولمز .

شونك ایچوندر که تربیه امرنده اتخاذ اوله‌جق
تدابیر تأدیبیه اخلاق وامزجه‌نك اختلافیله تخالف ایدرك
بعض امزجه‌یه کوره عنف وشدت وبعضلرینه نظراً
رفق وملایمتله معامله ایتمك لازم کلور .

خلاصه حدود الٰهی تجاوز ایتمیه‌رك تربیه ایچون
هر درلو معاملهٔ تأدیبیه‌یه مساغ شرعی اولدیغی جهتله
اجرای عدالتده قاعدهٔ حرمت ومرحمت کلیاً منسی
طوتلمش و جناب فاروق اعظم قانون عدالتك اجراسیچون
جکر پاره‌سی اولادی حقنده حد تأدیبی اجرا ایوب و التزام
عدالتده اولان شدت وصلابت فاروقیلرینه اقتفا ایدنلر

سایه‌سنده بو انه‌قدر شوکت اسلامیه بقابولمشدر .

تاریخلر کوستریور که میدان معرکه‌ده شربت شهادتی نوش ایدن بش اون بیك ارقداشنك نعشلرینی چکینه‌یه‌رك و کدکارده‌نان قطرانلی باروتلی اتشلرك ایچندن کچه‌رك هر کسدن اول استانبوله کیرمش و بناء علیه حضرت ابو الفتحك نظر محبتنی بحق جلب ایتمش اولان برنفر خلاف معهود کندوسندن صدور ایدن بر حرکتدن طولایی حدود الله دائره‌سی داخلنده پادشاهك طعمهٔ تیغ بیدریغی اولمش و بوایسه عندالمورخین حضرت فاتحك جملهٔ مفاخرندن عد اولنمشدر .

سلطان سلیم اولك « یاوز » عنوانی احراز ییورمه‌لری الك زیاده مرض تربیه‌ده کوستردیکی شدتدن نشأت ایدوب بویاوزلقله نامنی الحق امر ضبط وربطك محافظه‌سی ایچون برنقطه دیکمکدن دها مؤثر ایدی

ناپولیون بوناپارط دخی اکا براسلامیه اتباعاً هر کار وباری میزان اعتدال ایله طارتلمش واکثر مؤسساتی قوانین اسلامیه‌دن اقتباس اولنمش اولدیغندن هرسوزی الیوم اوروپاجنکاورلری نزدنده

بر دستور عسکری مقامنه کیرمشدر ·

اشته بو ذات جلیل القدر دیورکه : « شدتلی بر اصول تربیه وضع ایتدکدن و بلا استثنا اجراسنه غیرت وهمت کوستردکدن صکره ایسترسه‌ك بتون دنیایه اعلان حرب ایله »

تربیهٔ عسکریه بحثنده وجودینه لزوم کورینان شدت احکام نظام ایله معین ومحدود اولوب حد اعتدالی کچمدکدن و استثنائیاته یول ویرمدکدن صکره بو کبی شیلرك عین حکمت اولدیغی از بر زمان ایچنده میدانه چیقار

از جمله عصر حاضرده دولتلرك قوانین عسکریه‌لرنده عسکری فراریلری حقنده متعدد بندلر موجود اولوب هر بر فراری ایچون انواعنه کوره بر جزا تعیین اولنمش ایسه‌ده فقط بر دولتك قانوننده هیچ بر قید ایله مقید اولمیه‌رق عسکری فراریسنك طوتلدیغی یرده اعدامنه حکم اولنمش اولدیغندن هر بر دولتك عسکرنده از چوق فراری بولنورسه‌ده حکم قانونی شدید اولان بو دولتده قرق بش سنه‌دنبری فرارك وقوعی بولنمیش دیورلر ·

چونکه مذکور قانون نشر اولنەمدیغی زمان ایکی دفعه فرار وقوع بولمش و درحال قانونك حکمی اجرا ایدلمش اولدیغندن شمدی قانونده مصرح اولان شدت بو دولت حقنده عین حکمت عد ایدلیور .

تربیه دخی اطاعت کبی یوقاریدن اشاغی‌یه طوغری متسلسلا کیدر وقانون دائره‌سندن چیقمقدن توقی اولنورسه امر تأدیب و تربیه‌نك علة غایه‌سی اولان نظام و انتظام وجود بولمش اولور .

عکسی تقدیرنده امور اداره‌ده بحران عظیم تولد ایدرك بالآخره پشیمانلق ایشه برامیه‌جق درجه‌یی بولور ومدت مدیده بو بوده کوریلان وخامتك اثری قالور .

ازجمله : انهزام اخیرلرندن صکره یوركلری یانمش وفلاکت و ادباردن دلخون اولمش اولان فرانسه ادباسنك اوراق « اسقبال عسکری » نامیله نشر ایتمش اولدقلری مجموعه‌نك اوچنجی مقاله‌سنده « تربیهٔ عسکریه » حقنده اهمیتلی وظیفه‌لر تعیین ایدلمش اولدیغندن علی وجه الاجمال درج صحیفهٔ مقال اولنور

« اردولرك تربيهٔ عسكريه‌نك نمونه‌سنى كوسترمك اركان حربيه‌يه محول اولوب بو وظيفهٔ نظيفه‌نك اجراسى انلره عائد اولديغى كبى محافظه‌سى دخى انلره مفوضدر .

هنكام حضرده هيئت عسكريه‌نك رئيسى اولان حربيه ناظرندن صكره اركان حربيه رئيسى قوانين عسكريه‌نك اجراسى احكامنه ضامن اولديغى كبى اثناى سفرده دخى باش قوماندانك جزؤ ثانيسى مثابه‌سنده بولنديغى جهتله درجهٔ ثانيه‌ده انتظام عسكردن مسئولدر .

اركان حربيه رئيسى كرك هنكام حضرده وكرك اثناى سفرده هيئت عسكريه‌نك رئيس ثانيسى اولوب بناءً عليه نظام وانتظام عسكرينك محافظه‌سيله مكلف اولديغى كبى تربيهٔ عسكريه‌نك بقا ودوامنه مأموردر .

بوندن اولكى مقاله‌مزده حربيه نظارتندن يعنى هيئت عسكريه‌نك اك بيوكندن باشلا يشمز اطاعتك اك بيوك وجيبه اولديغى كوسترمك مقصدينه مبنى اولديغى كبى تربيهٔ عسكريه مقاله‌سنده هيئت عسكريه‌نك رئيس ثانيسى اولان اركان حربيه رئيسندن ابتدا ايديشمزده تربيه‌نك ايكنجى برلازمه اولديغنى ارائه ايتمك امر اهمنه مبنيدر .

والحاصل تربيهٔ عسكريه يوقارودن اشاغى اينديكى ايچون رؤسا تلقين اطاعته مجبوردرلر .

امرانك پك چوق وظيفه‌لرى واراييسه‌ده تربيه وتأديب وظيفه‌سى كافه‌سندن بيوك وديكرلرى اساساً بوندن متولددر .

پاشالر ايله امرا وضابطان ميانه‌لرنده خدمت خارجنده بعض مناسباتده بالضرور لطفنه معامله ايديلورسه‌ده اجراى وظيفه‌ده دائما

متانت لازمدر

بر آمرك كندى مادوننده بولنانلره هم قوماندانلق هم رفيقلك ايده بيلديكنه كيم اينانورسه الدانور .

امرا دائما آمردر ، و دائما اويله اولمليدر ، عكسى تقديرنده ايسه حائز اولديغى حكم و نفوذى اخلال ايدر . مع مافيه اثناى خدمتده ده خيرخواهلق و لطف ايله معامله آمرلغك شرائطندندر .

لكن آمر ايله مادوننده بولنلر مياننده مناسبات شخصيه بولنماملیدر . زيرا : آمر لزومى تقديرنده كندى تحت امرنده بولنانلرى قانوناً نيله تعزير و تأديب وياخود مستحق اولدقلرى جزالرى ترتيبه مجبوردر مناسبات شخصيه ايسه بوكا كلياً مانعدر .

بوندن بشقه آمرلر مادوننده بولنانلرى حائز اولدقلرى اقتدار وقانوناً مسؤل بولندقلرى افعالده حر براقوب يالكز نظارت ايتمليدر .

اوده معلوم مدركه مادونكزده بولنانلرك وظيفه سنى درعهده ايتمك كبى نظام وانتظام عسكرى يه خلل ويرن برشى يوقدر . زيرا مكلف اولمديغكز كوچك بر وظيفه يى صاحب ايتمك هم كنديكزى نظرلردن دوشورمكه و همده او وظيفه صاحبنك كسر نفوذيله انفعال ونفرتنى قزانمغه بادى اولەرق ايلروده والازم بر زمانده اقتضا ايدن استنادكاهلرى كندى اليكزله ييقمش اولورسكز .

مع مافيه بر موجب نظام هر نقدر هركس كندى حقوقنه تماماً مالك بولنه جقسه ده آمرلر مادونلرينك افعالندن بتون بتون قطع علاقه ايتميوب اره صره اجراى نصايحله متماديا نظارت ايتمليدرلر فقط

بو نظارت ایکی درلو اولوب دائمیسی خفی و جلیسی وقت وقت اولمیدر . چونکه : بر آمر کندی مادوننده بونلرك رذیهٔ اولمیوب عادتا ارقداشی ایمش کبی هر وقت انلرله اختلاط و انلرله هر نوع مناسباتده بولنور والحاصل دائما ایچلرنده بولنوب انلرك نظرلرینه کندوسنی دائمی الشدیرسه بالطبع و بالضرور نفوذ تأثیرینی غیب و اخلال ایتمش اولور .

بعض فکرنزه کوره مادوننك حسن توجهنی قزانمق ایچون بعض شیلری مسامحه ایله کچیرملك و کوشك طاورانمق خصوصلری التزام اولنور که بوده پك یاکلش بر فکردر . چونکه : تربیه بر بوقشدر اوراده طرمانوب چیقمغه اجبار ایدیلان بر آدمه اشاغی ایغسنه جزئی بر مساعده کوسترلسه اینمز اشاغی یه پك قولای و پك چابق اینر .

« متمادیا دکین دائما متین چوق کره شدید انجق ایجابنده حلیم اولیکز » امری بزم ایچون ویرلمش و درجهٔ وجوبده طوتلدیغی زمانلرنده کورلمش ایدی بو امرك حکمنی اونوتدق باشمزه شو مصیبت و بلای عظیم کلدی .

بتون اوروپا فرانسه نك قلیجندن لرزان اولدیغی زمانلرك نظاماتنی بکنمدك یکیدن نظاملر و اصوللر یابدق نهایت بو حاله کلدك .

واقعا فن حربك تابع اولدیغی علوم و فنونك ترقیسیله هر شیده موجب تربیه تعدیلاتك اجراسنه لزوم قوی کورندی انجق بز تعدیل و اصلاح یرینه ابداع جهتنه کیتدك تجربه مز نقصان اولدیغی ایچون بدایعمز نقصانلی و دها طوغریسی پر قصور اولدی .

اشته بو نوع سیئات اخلاق تربیهٔ عسکریه مزی بوزدیغندن

هر كون بر نظامنامه ذيلى هر ساعت بر اعلان عمومى نشرى كبى احوال محتاج اولندق بو كثشاكش ايچنده ايسه هر نظامى حكمدن اسقاطله اخلاق عسكريه مز انحطاط بولدى .

اخلاق بوزقلغى حقنده سويليه جك بر قاچ سوزمز وارايسه ده انى اخلاق مقاله سنه صاقلامق لازم كلدى .

تربيه خصوصنده دها بر ديه جكمز وار ايسه اوده داعى مجازات اولان حالاتك وقوعنده تأديب وتربيه ده درحال مسارعت مسئله سيدر

تربيهٔ عسكريه دن بحث ايتديكمز صره ده نفرلرك اصول وقواعد تربيه سنى درج وتذكاره لزوم كورمدك چونكه اصول تربيه هپ بر اساسه مستنددر .

اركان امرايى امرا ضابطانى ضابطان نفراتى نه يولده تربيه ايدرلرسه نفرات دخى او يولده تربيه اولور . اكر بونلرك تربيه سى كوزل ايسه نفرات هر حالده دها ايدر . والحاصل هيچ بر وقتده نفراتى قابلينسز عدايتمك كفايتسز طوتمق جائز دكلدر زيرا كندى آمرلرينك كنديلرينه اوكرتمكه مجبور اولدقلرى شىء كنديلكلرندن ايجاد ايتمكى وكندى آمرلرينك كوسترمدكلرى فضائلى كنديلكلرندن بولوب طاقنمغى نفراتدن طلب ايتمكه كيمسه نك حقى يوقدر

بحثمزه ختام ويره جكمز صره ده ارقداشلره تكرار اخطار ايدرزكه اطاعتله تربيه يوقاريدن اشاغى تسلسلاً تأثير ايدرسه عموم تربيه لى اولور »

تربیه یه متعلق اولان شو ترجمه نك اصلنده افراط حمیتله یك ایلری کیدیله رك برچوق شدتلی تعبیرلر قوللانلمش وحتی معرض تربیه ده مشاهیر امرای سالفه دن برینك « نفر دشمندن زیاده یوز باشیسندن قورقلیدر » سوزینی اساس طوته رق « هر عسکر دشمندن زیاده مافوقندن ومافوقندن چوق قانوندن قورقلیدر » طرزنده جامع الکلم برچوق سرزنشلر یله تربیهٔ عسکریه نك تکرار احیاسی وصورت ادامه سی ایچون متعدد فریادنامه لر یازلمشدر

واقعا مقاله مزك باش طرفلرنده تربیهٔ عسکریه نك محاسننی شامل اولان فقراتك دقایقی جداً نظر مطالعه یه آلنورسه صور افاده یی تسلیمدن بشقه چاره قالمز ٭

تأیید تربیه معرضنده فقرات مذکوره نك ایکیسنی تکرار ایله ختم مقال تربیهٔ عسکریه مقتضاسندن عداولنور ٭

« تربیهٔ عسکریه ٭ هر درلو قارشقلغی حسن انتظامه تحویل وانتظام ایسه هیئت مجتمعه نك

اجراآتنی تسهیل ایده جکنه بناءً دولت وملتك عسکردن بکلدیکی حسن خدمت تربیهٔ عسکریه‌یه موقوف اولدیغی رهین زتبهٔ بداهتدر ٭

تربیهٔ عسکریه‌نك مقتضیاتی ، قورشون کبی طوغریجه هدفه اصابت ایدر ، وکله کبی شدتله حسن تأثیری کوریلورسه مطلوب حاصل اولور ﴿

دردنجی مقاله

سنجاق

افکار عسکریه‌یی تنویر مقصدیله یازیلان شذره‌لرك اوچنجیسنده‌ عسکرك مرکز اتحادی سنجاقدر ـ جملهٔ جمیله‌سی آثار برگزیدهٔ اسلامیه‌دن مقتبس بربارقهٔ هدایتدرکه هزبران میدان کارزار بونکله رابطه‌بند افتخار اولورلر .

سنجاغك صف مبارزین آره‌لرنده متبخترانه لرزش و اهتزازی نیاز میدان بزم شهادت ایچون برشوق و شطارت تازه اولوب پرچم دل اویزی ایسه قلوب مجاهدین سعادت قرین ایچون شیرازه‌بند ارتباط و اشارت ابروی پرستیزی شیر مردان میدان و غایه سرمایهٔ تیقظ و احتیاطدر .

بوسببلره‌ مبنی فرق عسکریه میانه‌سنده اعلام شوکت اتسامك استعمالی نتیجهٔ فوقیت ایچون براعة‌الاستهلال عد اولنمشدر .

سنجاغك وصف و ستایشی حقنده‌ ارقداشلریمزدن

بیکباشی مصطفی حلمی افندینك ـ دستور المجاهدین
نام اثر جلیلنده مندرج مقالهٔ بلیغه قدر مکمل بر مقالهنك
تحریری متعسر و بلکه ده متعذر اولدیغندن او مقالهٔ
مرغوبهنك عیناً درجیله وضع مقام اختیار و انکله
تنویر انظار و افکاردن بشقه مناسب بر وسیله بولنه میوب
بنابرین سلاح ارقداشمه قلم یوللداشلغی شرفنه بولنمق
امل و آرزوسیله من غیر حد مقالهٔ مذکورهیی تضمین
وفقط ـ جملهٔ معترضهنك اعرابدن محلی یوقدر ـ
قاعدهسنه اتباعاً شرف مقالهیی اخلال ایتمامك ارزوسیله
فقرات عاجزانهمی قوسین ایچنه الهرق عجز و قصوریمی
و سوزلریمك دکرسز اولدیغنی تبیین ایلرم .

(رایت جهاد)

لوای میامن احتوای عسکرینك « و باخاصه
علم ظفر توأم عثمانیلرك » میانهٔ مجاهدینده « و صفوف
محاربینده » لمعان و تموجی تضمن ایتدیکی مآثر لاتحصا
« و تشجیع غزاة امرنده کوستردیکی منافع عظمی »
دن طولایی شویله جه تعریف « و بو اسلوب لطیف ایله »
تصویر اولنه بیلور که . صنوف ممتازهٔ جنکاورانه عرض

دیدار عز وناز « و بالخاصه عاشق ودلداده سی اولان
دلاورانه دخی » اغیار الرینه کچو بده طعنهٔ احتقاری
چکمکدن لسان حال ایله بیان احتراز « و کمال ناز
ونیازله تأثیر باد صبادن اواز » ایدن شاهد کاچهرهٔ
علم برشوخ سرافراز و برمحبوب ممتازدرکه علوشانه
نشانهٔ مذهبه « وواجب الاحترام ایدوکنه علامت
منتخبهٔ عثمانیه » اولمق اوزره ماننـد جمشید باشنه
« قندیل خورشید اسا شعشعه بخشا » برتاج مرصع
کیمش « وکلیشی کوزل برطرز لوندانه اوزره کینوب
کسوهٔ زیبای قد و بالای رعناسنه بك یراشمشدر »
همبزم انس ومصاحبتی بولنان « وبرتار زلفنه
بیك جان فداسنه حاضرلنان » قهرمان دشمنکیرلری
« وعاشقان دلبرلری بردرجه‌دها » محبتنه اسیر قیلمق
« وهر دم شراعه‌دادن بصون بولنمق » ایچون
صرمه پرچملرینی « والتون تللی زلفلرینی » کردن
سیمنه یایمش « ووجههٔ مبارکی برنوعروس زیبا کبی
ستیرهٔ زروسیم ایچنده غرق اولمشدر »
مشتاق جمالی « وحیران غنج ودلالی » اولان عشاقنه
« مقتضای غیرت وایجاب حمیتدن اولهرق » فدا کارلغی

ارائه وتعلیم ایچون رداء حیت اداسنی رنك خونه بویاتمش « ومنظرۀ جانفزاسنی اللی پوللی خفتان ایله بین الغزاة سرافراز ایتمش » در .

« عثمانلی سنجاغنك » طالع فرخنده فالنه دلیل واشارت وهر نطرفه توجیه وجهۀ عزیمت ایلر ایسه اعتلا وغالبیتنه علامت کوسترمك ایچون سر سعادت افسری اوزرنده هلال فتح وظفر لمعان ایدر .

هر قنغی طرفه تموج نمای مهابت اولور « وهانکی جهته توجه واشارت ایدر » ایسه نائل حرز وامان وتوابعی نشئۀ غالبیتله شاد وخندان قیله جغنه « سیف لامع کبی » برهان قاطع و« نجم علم افروز عثمانیان کبی » حجت ساطع اولمق اوزره بو بدنه نسخۀ نصرت مدار تعویذ « وخفتان خون فشانی لکۀ شین وعاردن بری اولدیغی هر آن ودقیقه ایمالینه جك ابروی هلالیسی ایت تنفیذ » ایلمش وصدر رسمی قدرینه « بر جهتدن » آیت (نصر من الله وفتح قریب) « ودیکر طرفدن (وجاهدوا فی سبیل الله) نص جلیلی » یازلمشدر .

« سنجاغك قد وقامتی بین المجاهدین اوقدر مایۀ محبتدر که غزائی مرحوم

ـ راتبه میل ایدرز قامتی دلجو برینه ـ
مصراعی ایله ناطقه پرداز وپرچم دل آویزینه
ـ طوغه دل باغـلامشز کاکل خوشبو یرینه ـ
زمزمهٔ سیله نواسنج ناز ونیاز اولیور فی الحقیقه
* قان ایله قایجدر کورینان بیرا غمزده *

اشته بو علامات فاخره ایله عثمانلی سنجاغنك تشجیع عسکر ایچون جامع الکلم برزبیندهٔ علم اولدیغنی کیم انکار ایده بیلور »

« سنجاقلرك » جهاد وغزادیدهلری « بین العشاق » الدن اله کزدیرك « هر ساعت بر استادهسی الندهٔ بولنور وهر کون نیجه دلدادهسی طرفندن دامن سعادتی تقبیل ایدیلور » .

« بونلردن » پیشرو مجاهدین اولوبده مظهر مظفریت کامله اولانلرینك سینهٔ سعادت سکینهلرینه « مینای زمردین اوزرنده آلتون خط یله » غیرت . حمیت . صداقت اوصاف عالیهلرینی حاوی « نشانلر والك یوکلرنده بو نشانلرله برابر بردهٔ » افتخار نشانی نشانهٔ فتح وظفر اولان « وسایهٔ سعادتنه التجا

ایدرك او شان و شرفلری استحصال امرنده بذل وجود ایدن بهادرلرك قهرمانلقلرینه دال ودائمی براثر قالمق » اوزره « خون شهیدان کبی لعل رنکلی بندلرله » اصیله رق زینت اوستنه زینات ویرلمشدر ٠

« والحاصل لوای میامن احتوای عثمانی — برلوای سلطنت که : هیئته بادلسه هالهده هلال کبی آفاق جوادثه دوشه جك تغیرات عظیمه یه دال بلکه ده ملتك سیف شجاعتی خون دشمن ایچنده بارقه نثار اوله جغنه براعت استهلال اولور — قول ادبیانه سیله تصویر اولنه بیلور »

« اشته بوقدر اوصاف عالیه یی حائز اولوب شوق بخش قلوب مجاهدین وپیشرو خطوط مبارزین اولان » شو محبوب دل اشوبك « صرمه لی » اتکلری « وپیرفانه لرینك پاره لی دانه لری » نسیم فوز وغابیته تموج ایلدکجه « اهسته اهسته جنك جنك صداسنی چیقارر وپرچم برچینی « ایله قطاس دلبندی » مصادمه سی بادصبا ایله تحریك اولندقجه « صیق صیق ونوکسك یوکسك » ظفر ظفر نداسنی عشاقنه « وسایهٔ حمایتنه التجا ایدن غزاتنه » تلقین وتبشیر ایدر وبوحالده « بالطبع تجدد ایدن

شجاعتلرندن طولایی » افتادهلرینی خبران ودوان ایدن غیرت فوق العادهسنی کوردکجه » کندیسیده دفعةً جوش وخروشه کلوب » اجزای مرکبهسی اولان هر رشتهٔ تاری کویاکه ارش ارش اوازله اغازهٔ ترنمسازی ایدر « واك اول کندیسنی میدان اتوب عشاقنه فداکارلق یولنی کوسترر » .

اشته بو اوصاف ایله « کاه » بر دلبر دلجویی « وکاه بر نوخوان یاسمنبویی » ا کدیرر که تاب جمال نازنینی عیون عشاقی خطف وتنویر « ووضع مردانکی ایله طور اوندانه سی شجعان ودلاوران غزاته رسم شجاعتی تصویر » ایدر .

« کاهی » برکل تره « وکاهی برزرهلی سپره » بکزر که بوی کیسوی مشکینی دماغ مشتاقانی معطر « وقوهٔ مخصوصهسی اعدانك فداکارلغنی هدر » ایلر بو نجهلطافتنه « واولقدر جلادتنه » نظراً شاهد جان بخش جهان « و برمرد میدان امتحان » تسمیهسنه رزا « وشوشجاعت و » طراوتنه کوره « هیکل شیرژیان وبرك » کل خندان اطلاقنه سزادر .

اوت برشاهد خوب چهره یه « وبردلبر غزا بهریه » نظیر وعدیلدر . چونکه : اردوده امانه اولدقجه تعظیم واحترامن واغیاردن محافظه سنه دقت واهتمامك لزومی عاشقلرینك مجزومیدر .

اوت ورد خندانه « وبرمرد میدان امتحانه » مماثلدر . زیرا : « اورته یه کلدکجه لسان حال ایله تعلیم شجاعت واشارت وایما ایله تفهیم بسالت ایدوب » هرسحر حدیقهٔ عسکرده اچلدقجه شبنمی مشتاقلرینك اشك مسرت توأمیدر .

بیکده بر بولندیغیچون افتتاکانی یننده غایت عزیز « وپاك زیاده » محترم وامر محافظه سی هرشیدن مقدس واقدمدر .

« بولواء شرفساز » اویله برشاهباز سطوت اندازدر که « هنکام سفرده اهتزازه کلدکجه ومیدان مبارزه یه » تحریك بال وپر له پروازه اغاز ایلدکجه « ازقدیم زبون پنجهٔ شیرشکاری اولان » قره قوشلر « دقاره کونلر طوغوب سیاه کاری طالع ناسازکارلری سائقه سیله » قورقولرندن جالرندن بیزار « وشدت سابقه سنه وقوفلرندن ناشی هراسان وشوریده روزکار

اوله‌رق » قنادین بوکوب چنکال استیلاسنه کیرمکله
« ویا خوداشیان استینانه التجا ایتمکله » اصحاب ویارانی
ارانده « نعرهٔ » نصرت وظفر واغیار ودشمنانی
میانه‌سنده « ولولهٔ » هزیمت وخطر اوازه‌لرینی ایشتدیرر
« ظل همای سعادتنه و » سایهٔ سطوت ومهابتنده
التجا ایدن « قهرمان اوغلی » قهرمانلری نعم نسیم
لطف واحسانی « وکرم عمیم مدد رسانی » ایله دائما
تلطیف وتنعیم « ایدر » ومنهمك تحکیم وعداوت
اولان اغیار روسیه بدکاری « وعدوی سربکمین سم
کرداری » قرب « سعادت قریبندن طرد وتبعید » و
جوار « فیوضات رهیننده تنکیل » تبعیدایله « ارقه‌سنه
دوشوب » دردناك وبلکه « خاك مذلتده » هلاك ایتمك
ایچون سربازان ومشتاقانی سوق وترغیب « وبوبولده
مخالفین جفاکرداری تخویف وترهیب » عادت
حمیت شعاری همیشه پیشه وکاریدر .

« اول تاج بخش خسروان » اویله برسلیمان
زماندر که « کرك وقت حضرده کرك » اثنای سفرده
تختگاهی بالرکب یلوب کیدن ویوانده فدای جان
« وجهان » ایتمکی جاننه منت « ووجدانه

بروجیبهٔ عزت » اعتقاد صحیحنی ایدن « و بینك پك محافظله کیدن » برعاشق فداکارك اویوزی اولوب هریرده کمال عز واحترام « وفوق العاده تعظیم واکرام » ایله کزدیریلمور ۰

هرنره ده ارام وسکون « ایچون فرمان واشارت » ایلسه « درحال برعاشق افتاده وشیدای دلداده سی ال پنچه دیوان طوروبرق ارادهسی اجرا اولنور وکمال لطاف احتیالدن » نو بنله عاشقلرینی « حضور باهر النوربنه » قبول ایدیب وصال شرف اتصالیله کامران ایلر

« رایت جهاد » اویله برحبیب « کرم معتاد » درکه برالای عشاقنه عرض دیدار لطافت مداینی مراد ایدرسه « برهیئت مبعوثه موزیقهلرایله ترنمساز شوق وشطارت اولهرق استقبالته شتاب » وجملهسی « بردن » کمال سرور وابتهاج ونهایت خضوع وتواضعله سلام مسرت انجامنه بالانتظار فخر ومباهات « یاکنسابله باب عزت .آبندن چیقار چیقمز کافهسی رسم سلامی اجرایه عرض مراعات » ایلرلر ۰

اولزمان « سعدنشانده » اولقدر حسن وملاحت

جوانی‌یه « واولدرجه محبت وجدانی‌یه » مالکدر که
عشاقندن بریسی « ماه جمالنه برکز » دها نظر عاشقانه
ایلسه بی اختیار « غلغله انکیز وجدومسار اولوب
ایکی کوزندن » اشك مسرت دوکرلر هیجان‌لر
حاصلی « اول صاحبقران زمان » اویله بر سلطان
خجسته اقبال واویله برحکمران فرخنده بال « در » که
هرنه جانبه اماله نکاه سطوت و « هر قنغی طرفه »
اجالهٔ رخش هیبت ایلرسه « عشاقی درحال سونکی
طاقوب اورته‌لرینه الورلر و » اوکی صره موزیقه
دخی مقامات ظفر « واشارات کروفر » له ترنمساز
اهنك وشطارت و « اشعار جنك وجدال‌ایله » نغمه
پرداز مسرت اولورکیدر .
میدان « جنك و » جدال و « مأوای معرکه‌و »
قتالده برطور شاهانه « و براداى ملوکانه » ایله
مرصع تاج پرابتهاجی اوزرنده » تابان « اولان »
هلال « ظفر اشتمالی وخفتان زرتارنده » رخشان
« اولان » پیرامن « جرار مجره مثالی » موجه نمای
سطوت وشان « وشعشه پیرای میدان » اولیشی قلوب
بهادران کزینه بردرجه متانت وشجاعت « وبرراده

غيرت وبسالت » بخش ايدر كه هر برى « برشيرژيان وياوريسنى غيب ايتمش » ارسلان كبى صولت قاهره صاحبى اولورلر .

اوصولت بردرجه ازديادو « دشمنه ايراث ايتديكى دهشت اول مرتبه » اشتداد ايدر كه هركس اراقهٔ خون اعدايه انهماك « واعداى بى ادراك دخى نقدينهٔ جانى نثارده استمساك » ايدر .

بر رادهده كه « ظل سعادتى التنده مجتمع اولوب شوق لواء نصرت بخشاريله صولت شيرانهلرينى هردم تازه ليان عشاقى » زخم دانهٔ دشمنى « الطاف عليهٔ سبحانيهدن اولهرق نشانهٔ » بختيارى وسعادتدن اثر « طانيدقلرى كبى دين ودولت اوغرنده ، واومبارك سنجاغك كولكهسى التنده دوكدكلرى » خون شهادتى شراب كوثر بيلورلر .

« بركره عزم سفر وقصد فتح وظفر ايدوبده يرندن حركت ايدرسه » براردوى جسيمى ضرب وتدمير وبرقلعهٔ متينى فتح وتسخير ايتدكجه « بشقه طرفه عطف لجامى و » برنفس سكون وارامى « مردان پك اعتقاد وشيران وغا مغتاذ كبى » نفسجه

الکیوك بدنا ملقله یکسان کورر ۰

« بوسببه مبنیدرکه » ضبط وتسخیر اولنان « استحکام وکوهسار » وقلاع وحصارك برج وباروسنه « والك یوکسك نقطه‌سنه » الك اول « کندیسی » چیقوب « تیز قد وقامت » وقیامتدن نمونه اولان قامتنه بر بشقه طرز وشان ویره‌رك « عاشقلرینك همت وغیرتلرینه » سونجندن اتکاری اوچار وکویا مشتاقیننه عرض محبت « وتقدیم کالای شکر ومحمدت معرضنده اوزاقدن مندیل صالایان بیوك ادملر مثللو عرض کیفیت » ایدرکبی جلوه وخرام « واوضاع اندام » ایله اشارتلر ویروب وصلتنه ترغیب ایدر ۰

« کندیسنی او مقام معلاده کورن » عاشقلری ایسه کمال جلادت « وفوق العاده » شجاعتله « انواع موانعی اتلایه‌رق و » قان تره بانه‌رق « حق یولنده فدای جان ایدوب برلره سر یلمش اولان شهیدان جیفه باصه‌رق » امید وصال وسودای اتصال ایله « بربرلرینی » مسابقه‌یه قالقیشوب نعرهٔ ـ اللّهٰ الّٰهی ـ « طاق عرش اعلایه کدند وزمزمهٔ الله اکبری »

قبهٔ آسمانه پیوند ایدرك برق خاطف کبی سایهٔ سعادتنه التجا » ودرحال ـ پادشاهم چوق یشا ـ دعاسنی بارگاه احدیته تقدیم واهدا » ایدرلر .

اشته « بوقدر اوصاف جمیله و بونجه خصائل عالیه یه مالك اولان رایت ظفر آیتك تشجیع غزاة بسالت سمات امرنده اولان محسناتی لسان عجز بالله بوقدرجق تعریف وتصویر اولنه بیلدی وجود وعدمی ملاحظه سیله لزوم محافظه سی تنبیهانی والویهٔ اسلامیه نك انواعی بروجه آتی اجمال اولنه رق انظار اخوانه عرض وتقدیم اولنور »

« ایدی » بوله برمحبوب جهان مرغوبك عدمی منهئ خطر اولدیغی کبی وجودی دخی باعث نصرت وظفر بولندیغندن ازمنهٔ متقدمه ده بیله علمه شدت احتیاج وار ایدی « وازمنهٔ متوسطه ده کمال اهمیتله بین العسکر استعمال ایدیلور ایدی »

حتی سپهسالار انبیاء علیه افضل التحایا افندمزك زمان سعادتنشانلرنده « میانهٔ صف مجاهدینده وفرق مبارزین هدایت قرین ارالرنده » نصب لوا وعلم « هرشیدن الزم واقدم » برامر اهم اولوب قنغی

جانبه عساکر منصور اللواء محمدیلرینك سوقنه لزوم کوریلور ایسه « اولا » اومحبوب لطافت اسلوبك وجهه نمای جلوه وخرام اولمسنه ارادۀ علیۀ حضرت نبوی شرفصادر اولور ایدی .

اعلام والویه به زمان فخر کائنات « علیه اکمل التحیات » ده بررنك مخصوص تعیین قلنه رق اصحاب کرام و « امرای شجاعت انتسابدن برینك « وبالخاصه علمدار رسول سیف مسلول جناب خالد بن ولد رضی الله تعالی عنهك » دوش کفایت وحمیتنه توديع بیوریلور ایدی .

« سنجقدار اولان ضابطان بوندن طولایی نقدر فیض وسعادت قزاندقلرینی ونقدر شرفلی بر خدمتده بولندقلرینی استدلال ایده بیله جکلرندن ارتق بوواديده بسط مقال عبثله اشتغالدر »

خلفای راشدین « رضوان الله تعالی علیهم اجمعین » زمان « عدالتبیان » لرنده دخی بوخصوص تحت نظر دقتده طوتلمش « وسنت سنیۀ جناب پیغمبری تماما اجرا ایدلمش » در .

مؤخرا انقلابات زمان ایله تشکل ایدن دول

اسلامیه‌نك بعضیسی اعلام ایچون یشیل وقرمزی اولمق اوزره بررنك انتخاب ایتمشلر وخلفای عباسیه سیاه رنكی سلجوقیلر دخی جنكیز یانی تقلید ایدرك بیاضی انتخاب واورنكاره حصر ایلمشلر ایدی .

بعده حامیٔ خلافت « اسلامیه » اولان دولت علیهٔ عثمانیه دخی « قرل قان رنكلی دیبا اوزرنده بیاضله ایشلنمش » آی یلدیز نبربنی جامع اولان اعلام كلفامی قبول واتخاذ ایتمشدر .

رایت ظفر آیت واجب التعظیم اولوب حضر وسفرده شدت محافظه‌سی « وجیبهٔ عسكریه‌نك الك بیوكی اولان وجیبهٔ وطن پروری مقتضاسیله » اهم والزمدر چونكه : برسنجاغك ناموسی سایهٔ حمایتنده ملتجی عسكرك ناموسی دیمك اولدیغندن « وعسكرلكده الك زیاده كوزه دیله جك مسئله محافظهٔ ناموس ایدوكندن » معركهٔ دشمنده ایادیٔ اعدایه كچمسی منسوبی بولندیغی اردونك وقع وحیثیتنی ازاله ایله برابر « اول » اردونك محو وبربادینه تهیهٔ مقدمات « نكبت وبلكه اضمحلالنه تسطیر برات شأمت » ایدر .

نعوذبالله « كرك » محاربه‌ده « كرك بشقه بریولده

مركز اجتماع وواسطهٔ ارتباط اولان » سنجاغی اعدایه تسلیم ایتمکدن بسه بواغورده حیاتنی فدا « ایتمك عسکرلك وسنجاق قدرینی بیلنلره کوره » دها اعلا اولدیغندن « هر عسکر » اکا کوره توفیق حرکت ولدی الایجاب سنجاغی حرق وخرق وصورت اخرله محو وتلف انسب اولدیغندن سنجاغك « صفدن ایرلماسی » ومحافظهٔ ناموس امر عالیسی هر نه اسبابه وابسته « ونقدر فداکارلغه پیوسته » ومنوط ایسه اجرا اولاترك حیات اولادر « چونکه : سایهٔ سعادتنه التجا ایدرك استحصال ظفر وشان ایدیلان اومبارك ومعزز واسطه‌یی دشمن الندهکورمك وانسان حالندن ــ افرین یوفا عاشقلر ــ سوزینی ایشتمك اولومدن بتر برحال پرکدر کور مکدر . بناء علیه : سنجاق یولنده فدای جان ایتمك کبی دنیاده شرف وشان اولهمز » .

— بشنجی مقاله —

سلاح - آت

عسكرك يار وفاداری ٬ محب صداقتشعاری ٬ كیجه كوندز ارقداشی ٬ سفر وحضرده یولداشی ٬ سلاحیله آتیدر .

بر يار وفادار , ارقداشنی نصل اعزاز ايدر وانواع مهالكه قارشی طوروب خلاص ونجاتنه صواشورسه عسكرك سلاحیله آتی صاحبنی اعزاز وهر درلو مخاطره دن محافظه برله بين الاقران مسر افراز ايدر .

بر محب صادق ٬ احبابنه نصل صداقتله خدمت ايده بيلور وحقنده نقدر معاملهٔ احترامكاريده بولنورسه عسكرك سلاحيده آتيده اودرجه واكثريا دهاچوق اظهار معاونت وابراز صداقت ايدر .

بر رفيق شفيق ٬ ارقداشنه نصل معاونتده بولنور ونه صورتله يولداشلق ايدرسه عسكرك سلاح وآتيده اوصورتله واقتضاسنده فوق العاده مهارتله يولداشنی ساحل سلامته ايصال ايتديرر .

سفر يولداشی كه : ارقداشلرك اصدقی وبالجمله

احبانك اسلم واوفق اولوب قرداشدن زیاده یول ارقداشنك محافظهٔ جاننه شتابان اولور . والدین الطار وقتلرده نصل اولادلرینك امدادینه یتشور ونه وجهله محافظهٔ حیاتلرینه چالیشورسه عسکرك سلاحیله آتیده اویله جه فلاکت اورتاغی اولوب سفر یولداشندن زیاده فداکارلقلرله صاحبنه اظهار مأثر محبت ایدر .

انجق ظن اولنمسون كه بو ایكی یار صداقتشعار شعور انسانیدن عری وحسیات بشریه‌دن بریدر . بر انسانی دائرهٔ موالات ومودتده طوتمق وآیینهٔ خاطرندن غبار اكداری سیلمك ایچون نه درلو معاملهٔ نوازشكارانه لازم ایسه بونلری دخی دست رعایت والتفاتله اوخشامق وانفعالارینی جالب حركات لاابالیانه‌دن مجانبت كوسترمك اقتضا ایدر . خلاصه كندولرینه ابراز مأثر صداقت ومحبتله ات وسلاحلرینك محتاج اولدقلری خدمتی كورنلرك خدمتنی كوررلر واتنی سلاحنی سومیوب خدمتلرنده اهمال وتكاسل كوسترنلردن منفعل اولورلر .

كرك سلاح وكرك آت صاحبندن ایكی خدمتله اظهار ممنونیت وهران وزمانده ابراز آثار صداقت

ایدر كه بو ایكی خدمتدن بری « كوزل باقمق » و دیكری « كوزل قوللانمق » دن عبارت اولدیغندن بونلره دائر برایكی سوز سویلمكه لزوم كورلدی ٠

سلاح ـ عسكرك جان یولداشی وغلبه نك الت انتها شئی اولوب هر عسكر سلاحنی تمیز طوتمق و كوزل قوللانمق ایله اسباب مظفریتی استحصال ایدر ٠

سلاحك مزاجنه باقوب تمیز طوتمق ایسه دائما یاننده بولندیرمق و نمناك محللرده هر ان قورولیوب یاغلمق وسیلوب جلالندیرمقدن والحاصل اسلحه كتابلرنده وظیفه اولهرق تعیین ایدلمش اولان خدمتلری كمال محبتله ایفایه مسارعت كوسترمكدن عبارتدر چونكه عسكرجه سلاح بردوشمنه بیهمتادر كه اكا كوره باقلنمق دامن عفتنه عبار مذلت قونمق دیمك اولوب نزدجه ناموس عسكریسی اولنلر ایچون ایسه بویله برنقیصه یی اختیار ایتمك هر درلو عیب وعار دقاتلانمق كبیدر ٠

عصبیت عسكریه اقتضاسنجه سلاحك پاسلنمسی ناموسك كیرلنمسیله مساوی اولدیغندن وكرلی ناموس ایله ایسه هیچ بر وقتده وطن پرورلك ادعاسی جائز اوله میه جغندن منسوب اولدیغی جمعیته قارشی « وجیبهٔ

وطنپروری » ایفاسیله مکلف اولان عسکر هرشیدن زیاده سلاحنه کوزل باقق ایله نفسنی مجبور طوتملیدر ٠

سلاحی کوزل قوللانمق دخی هرنوع سلاحك صورت استعمالنی کمالیله او کرنوب ادمان کسب ایتمك وعلی الخصوص اسلحهٔ ناریه ده نشانجیلق ایله کسب امتیاز ایتمکدن عبارت اولوب استعمال اسلحه ایله فن رمایه یه دائر من قبل الشارع تسویقات مقتضیه اجرا اولنمش وهیچ برشیده مقامره جائز دکل ایکن یالکز فن فروسیت ورمایتك ترقیسی ایچون ات یارشی ایله مراماتده اوکدل وضع وتعیننه جواز ویرلمشدر

عسکرك اك بیوك مهارتی استعمال اسلحه وبالخاصه نشانجیلق ایله اوله جغی برامر غیر منکر اولدیغندن اك بیوك امتیاز سلاحنی حسن استعمال ایده بیلانلره مخصوصدر ٠

والحاصل هرنوع سلاحك حقنی اودمك حین حاجتده حقیله ماوضع لهنه صرف ایتمکدن عبارت اولوب بوایسه سلاح تعلیمنده ونشان خصوصنده اکتساب ملکه ومهارته متوقف اولمغله عسکر هرشیدن زیاده بوکا چالشملیدر ٠

فن رمایه اویله عالی صنا عتدندرکه حضرت شارع طرفندن بو صنعت تقدیر وتحسین ونشانجیلقده مهارت کامله سی اولنلر مظهر ستایش وآفرین اولمشدر ٠

بناء علیه استعمال اسلحه ایله نشانجیلق حقنده طرفمزدن کلمات مدحیه استعمالنه قالقشمق کستاخلق دیمك اوله جغندن بو وادیده سیف خامه یی درغلاف ایتمك دهازیاده موافق ادب وانصافدر ٠

برشیٔ که سپهسالار انبیا علیه الصلواة والسلام افندمز حضرتلری طرفندن کمال اهمیتله ستایش ایدلمش وهرمؤمن ومسلمه امر وتنبیه اولنمشدر عساکر اسلامك بو صفت جلیل ایله اتصافلرینه احتیاجلری درکاردر بناء علیه استعمال اسلحه ونشانجیلقده اکتساب ملکه ومهارت ورزش وتعلیمه سعی وهمتله اوله بیله جکندن بوبابده اقدام واهتمام هر عسکر ایچون وجیبهٔ اولیه در ٠

آت ــ سوارینك نصف یکرمی اولمق حسبیله سلاحدن دها مقدم اولوب سلاحنی اتی سایه سنده حسن استعمال ومهاجمه ومحاصره لردن اسباب دفع

واستحلاصی او واسطه ایله استکمال ایده بیلور .

بناءً علیه سواریلر اتلرینه هرشیدن و بلکه نفس عزیزلرندن زیاده اهمیت ویروب اکا کوره خدمتده واوجهتله اظهار محبتده پایدار ودائمی الاستقرار اولملیدرلر .

برسواری اتسز اولدیغی حالده عادتا قالب بی روح دیمك اولوب جسم مردهدن حرکات مردانه‌نك انتظاری خلاف عادت و آتسز سواریدن مقابلهٔ اعداده خدمت بکلمك محض بلاهتدر . اشته تام ایشه یرایه‌جق و ملتی احیا ایده‌جك برزمانده قالب بی روح کبی طورمق برآدم ایچون اولوم ایله معادل و کوندیك دفعه انسانی اولدیروب دیریلده‌جك امراض هائله یه مماثلدر بناءً علیه آتیده‌خی کوزل باقمق و کوزل قوللانمق اهم وجائبدندر .

آته کوزل باقق ایسه بوغازینه تیمارینه وطاقمنه و یتاجق محلنه دقت ایتمکدن عبارت اولوب بونلره اتك بزدن زیاده احتیاجی درکار اولدیغی و حتی هرکس کندی وجودینه کوزل باقوب قوتدن دوشورمامکه تشویق ایچون قبل شارعدن نفس مطیه یه

تشبيه ايديلوب بودقيقه ايله اتك همان نفسه مقدمتيى ايعا يورلديغى حالده الدن كلديكى قدر مطاوعتكار وجودمزى بسليمك ايچون هر نوع خدمتده تجويز قصور ايدلمامليدر « كافه حوايج سفريه‌ك يله راكب اولديغك حيوان اوزنكى ويره‌ركسنى اوزرينه المقده نصل مسامحه كارانه طاور انور وهر امرينه توجهله رضا كوستور ايسه‌سنده اونك احتياجنى دفعه حسب الانسانيه دها زياده مطاوعتكارانه ومحبانه چاليش كه اونك حيوانلغيله برابر سكا كوستورديكى الطافى شان ادميته لايق برصورتله ادا ايده‌بيله‌سنك »

حيوانات مونسه ايچنده دفع احتياج بشر ايچون اتدن زياده چاليشان واوقدر قوت وقدرته مالك ايكن ينه انسانك هر امرينه كمال مطاوعتله رضا كوسترن هيچ برحيوان اولمديغى كبى فضله اوله‌رق انسان اغورنده دشمنه قارشى طورمقده وبلكه اكثريا انسانلردن زياده شجاعتكارانه طاورانوب كوزل مرعالرنده اوتلايوب بسلنديكى وطنك حقنى اوده‌مك ايچون جانسپارانه چاليشمقده‌در .

بويله فداكار ويار وفادار اولان حيوانلره انسانيم ديانلرك

مقابلهٔ بالمثل اوله‌رق كوزل باقـلری حسب الانسانیه لازم اولمغله هر سوارینك اتنه نه كوزله باقق ایجاب ایتدیكی وبولنده نصل خدمتلر كوسترمك الزم ایدوكی شو مطالعات مختصره‌دن اكلاشیلور ٠

والحاصل بر سواری نفسندن اول آتنی دوشونمسی ونفسندن زیاده آتنه باقسی مقتضای انسانیت وایجاب حمیتدن اولمغله بوندن ارتق سوزه لزوم كورمیوب انسانیت وحمیت نام‌لرینه حواله ایلدك ٠

اتی كوزل قوللانمق مسئله‌سی ایسه بینیجیلك تعلیمندن عبارت اولوب بوبابده دخی اكتساب ملكه ومهارت امور لازمه ومهمه‌دندر چونكه رضاسیله بلنی بوكن سواریسنی اوزرینه الان برحیوانی لزومسز یره یورمق وباخصوص تیور ضربا تبله اغزینی بردلك ومناسبتسز یرلرده دیشلی چرخلرله قارنی یارمق كبی برطاقم اذعاجات اساءهٔ آتی قوللانمغی بیلمامكدن عبارت اولدیغندن بومثللو سواریلره نهایت الامر آت دخی جواب ویره جكندن اشبو فن فروسیت دخی فن رمایه كبی فنون مقتضیهٔ

عسکریه‌دندر .

الحاصل فروسیت مسئله سیدنی ایات واحادیث شریفه ایله امر وتنبیه وتوصیف وتبجیل ایدلمش بر مسئله مهمه اولدیغندن بوبابده دخی عساکر اسلامیه‌نك تیقظ وانتباهلرینی دعوت ایدرز

خلاصه ـ سلاح ایله آت واسطهٔ ظفر وسعادت اولدقلرندن هر ایکیسی حقنده نقدر تفصیلات یازه‌مش اولسه‌ق ینه تماماً افادهٔ حال ایتمکده اظهار عجزدن بشقه کسدیرمیه بریول بولنه‌میه جغندن اسپ سبك سیرحامه بووادیده نقدر چرشغون وسیف قلمك بومعرکه ده طاملتدیغی قانلرنه‌درجه‌ده طاشقین اولسه عنان سخنی میدان ایجازه چویرمك وشمشیرخامه‌یی دیندیرمك بزجه مقتضی کوریندر سه‌ده براعهٔ براعهٔ حقیقتله علم افراز بلاغت اولان ادبای عصرك بدان مصادمه‌ده عاجز قلان ارقداشلرینه امداده بووادیده سمندخامه‌یی جولانه رخصت وسیف صارم عزیمتی لمعانه همت ایدرك بومقاله‌یه ابنوتاب ویرمك امید قویسنده‌یم

– التنجی مقاله –

زبدهٔ اخلاق

مجلهٔ معتبرهٔ اسلامیه‌دن « اخلاق علائی » نام کتاب مقبولك فضائل اخلاقه عائد اولان مباحثندن خلاصه ولسان عصره توفیق ایدلمش بر مقاله‌در که اساساً ایکی مبحث وبر خلاصه‌دن عبارتدر .

مبحث اول

– خلقك تعریف واقسامی –

خلق – بر ملکه‌در که ، فکر ورویته محتاج اولمقسزین افعال نفسانیه‌نك سهولتله صدور ودوامنه باعث اولور .

ایمدی شو تعریفی ایضاح ایچون اول امرده مضمون کلیسندن عبارت اولان « ملکه » یی شرح وتفصیل اقتضا ایدر وملکه‌دیه « هیأت نفسانیهٔ راسخه‌یه » دینور جمله‌سنی درمیان ایله‌ده مطلوب حاصل اولمز . چونکه : ملکه تعریفنی اکلامق ایچونده « کیفیات نفسانیه » یی بیلمك اقتضا ایدر بناء علیه اتیان مرامه بو جهتدن ابتدا ایده‌لم .

کیفیات نفسانیه – علی العموم ایکی نوع اولوب برینه « حال » ودیکرینه « ملکه » تعبیر اولنور

حال ـ سريع الزوال وغير راسخ اولان يعنى چارچابق زائل اولوب ثابت اولميان « كوكلك اوتانمق » كبى شيلره دينور

ملكه ـ بطى الزوال وراسخ اولان يعنى قولايلقله زائل اوليوب ثابت قالان « جومردلك · شجاعت » كبى شيلره اطلاق اولنور

كيفيات نفسانيه نك حال جنسندن اولنلرينه « احوال انسانيه » وملكه جنسندن اولنلرينه دخى « ملكات انسانيه » تعبير اولنديغندن خلقك جمعى اولان « اخلاق » دخى مذكور ملكات انسانيه ايله تعريف اولنور · يعنى :

اخلاق ـ اول ملكات انسانيه دركه ؛ عريض وعميق افكار وانديشه يه محتاج اولميه رق بالسهوله افعالنى اصداره باعث وادامه سنه سبب اولور ·

شو تعريفاته نظراً احواله اخلاق تسميه اولنه ميه جغى كبى سهولتله صادر اولميان ودوام ايتميان ملكاته دخى اخلاق تعبير اولنه مز يعنى كوكلك كبى حاله خلق دنيله ميه جكى مثللو برينك ايستميه ايستميه اولان ونادراً وقوعبولان بذل وعطاسنه سخاوت ديو بده

اخلاقدن عدایتمك جائز اولەمز و بو صورتده
اخلاق ـ « اول ملكاتدر كه ، دائمی صورتله
وكمال سهولتله صدور ایده » تعریفیله اجمال ایدیله
بیلور .

افاضل سلف اخلاقی اوچه تقسیم ایدوب برینه
« فضیلت » یاخود « اخلاق فاضله » وایكنجیسنه
« رزیلت » یاخود « اخلاق ذمیمه » واوچنجیسنەده
« نه فضیلت نەرذیلت » دیمشلردر فقط اوچنجی
درجەیه براقدقلری « فلاحت ، حیاطت » كبی
ملكات ایسانیەدخی فی یومنا هذا فضائلدن معدود
اولدیغی ایچون بر انلریده برنجی درجەیه قاتەرق
اخلاقی اساساً « فاضله » و « ذمیمه » عنوانلریله
ایكی قسمدن عبارت عد ایلدك انجق اخلاق فاضله
وذمیمەیی تعریف وتفریق ایچون اولجه افعال انسانیەیی
اصدارە بادی اولان « قوای نفسانیه » دن برمقدار
بحث ایتمك لازم كلدی

علما وحكمای اسلام قوای نفسانیه بحثنده ایكی
مسلكه ایرلمش وهر بری برراه حقیقت بولمش

اولدقلرندن بروجه اتی مذکور ایکی مسلکیده علی طریق الاجمال عرض ایتمکه لزوم کوردك

مسلك اول — اصحابنك ذهابلرینه کوره نفس انسانیده اساساً ایکی قوت اولوب بونلردن بریسی ادراکات عقلیه‌یی تقدیر ایتدیرن قوتدرکه « قوهٔ مدرکه » ودیکری تحریکات بدنیه‌نك ظهورینه التدرکه بوکاده « قوهٔ محرکه » دینور و بونلرك هر بریدخی بشه‌جه ایکیشر قسمه ایریلور یعنی :

قوهٔ مدرکه — « قوهٔ نظریه » و « قوهٔ عملیه » عنوانلریله ایکی یه تفریق اولندیغی کبی

قوهٔ محرکه — دخی « قوهٔ شهوانیه » و « قوهٔ سباعیه » اسملریله ایکی نوعه ایریلور

مسلك ثانی — اربابنك اعتقادینه کوره نفس انسانیده اساساً اوچ نوع قوت اولوب بونلردن :

برنجیسی — مبدأ قوت ادراك وتمیز معقولات ومدرکاتدرکه بوکا « قوهٔ ملکیه » دینور

ایکنجیسی — مبدأ غضب وانتقام وسبب اقدام وواسطهٔ شوق وتسلط وموجب ترفع وجاه وتغلب اولاندرکه بوکا دخی « قوهٔ سباعیه » تعبیر اولنور

اوچنجیسی – مبدأ طلب مشتهیات و واسطهٔ
نیل مأکل و و مشارب اولاندرکه بوکاده « قوهٔ بهیمیه »
دینور

قوای نفسانیه‌نك شو تقسیماتنه نظراً برنجی
مسلکی اختیار ایدنلره کوره اخلاق اساساً درت قسم
و ایکنجی مسلکی قبول ایدنلره نظراً ده اخلاق
اوچ قسمدر انجق بو اختلاف تقسیمده اولوب
نتیجهٔ مقصود بر اولدیغندن وهر ایکی مسلکنك
نهایتده بر اشدکارندن کرك بو تقسیمات و کرکسه بونی ولی
ایده‌جك اولان اقسام اخلاق ایچون

« خذ ما صفا دع ما کدر »

فحواسنجه هر قنغیسی طبعه توافق ایدرسه
قبولنده مختاریت هر کس ایچون مجازدر ٠

اخلاقك تقسیمنده قوای نفسانیه اساس اولدیغی
و بو ایسه ایکی مسلکه کوره مختلف بولندیغی جهتله تقسیم
اخلاقیده بالمجبوریه مذکور مسلکلره کوره تعریف اقتضا
ایتدیکندن بروجه‌آتی تعداد و بیان اولنورلر ٠ انجق
اوله‌جه شوراسی معلوم اولسونکه : قوای نفسانیه‌دن

صدور ایدن ملکات انسانیه مقتضای عقل سلیم و وجه جمیل اوزره واقع اولوب حد اعتدال اوزرینه صادر اولورسه اول خلق « فضیلت » اولور و اکر خارج اعتدال اولوب افراط ویا تفریط صورتیله ظهور ایدرسه اول خلق « رذیلت » اولورکه بو حاله کوره :

اخلاق فاضله ــ ملکات انسانیه نك مقبول طبع سلیم اولنلرینك معتدل اولنلرینه تعبیر اولنمق لازم کلدیکی کبی اخلاق ذمیمه دخی ملکات انسانیه دن موافق طبع سلیم اولمیان وجانب اعتدالی براقوب افراط وتفریط اوزرینه صادر اولان کافهٔ ملکات انسانیه یه تسمیه اولنمق ایجاب ایدر

مسلك اوله کوره ــ قوای نفسانیه درت قسم اولدیغی کبی فضائل اخلاقده دخی درت قسم اولوب انلردن :

برنجیسی ــ قوهٔ نظریه دن متولد اولان ملکه نك اعتدال اوزره ظهوریدرکه اکا « حکمت » دینور .

ایکنجیسی ــ قوهٔ عملیه نك تولید ایتدیکی ملکه نك اعتدال اوزره صدوریدرکه بوکا « عدالت » تسمیه اولنور

اوچنجیسی ــ قوهٔ شهوانیه‌نك تولید ایتدیکی ملکه‌نك حد اعتدال اوزره مؤدب اولەرق ظهوریدرکه بوكاده « عفت » دینور

دردنجیسی ــ قوهٔ سباعیه‌دن تولدایدن ملکه‌نك مؤدب اولەرق اعتدال اوزره ظهوریدرکه اكاده « شجاعت » تعبیر اولنور

مسلك ثانی‌یه کوره ــ قوای نفسانیه اوچ قسم اولدیغی کبی خلق فضیلت دخی اساساً اوچ قسم اولوب انلردن :

برنجیسی ــ قوهٔ ملکیه‌نك حد اعتدال اوزره ظهوریدرکه بوكا « حکمت » تسمیه ایدرلر

ایکنجیسی ــ قوهٔ بهیمیه‌نك حد اعتدال اوزره ظهوریدرکه بوكا « عفت » دیرلر

اوچنجیسی ــ قوهٔ سباعیه‌نك معتدلانه صدوریدرکه بوكاده « شجاعت » تعبیر ایدرلرکه اشبو مسلك ثانی اصحابی مذکور اوچ خلقك اجتماعنه دخی « عدالت » تسمیه ایلرلر .

بناءعلیه خلق فضیلت هرحالده درت قسم اولوب « حکمت ، عفت ، شجاعت ، عدالت » قسملرندن عبارتدر .

بالاده تعریف و بیان اولندیغی وجهله اخلاق دیلان ملکات حد اعتدال اوزره ظهور ایدرسه «فضیلت» و حد اعتدالی براقوب افراط ویا تفریط جهتنه ساعی اولورسه «رذیلت» اولور که مذکور درت قسم اخلاقدن عدالتك غیری دیکر اوچنك افراط وتفریط جهتلری اولوب عدالتك بو قدر فقط بو نکده بر ضدی واردر بناء علیه جدول آتی ایله کیفیتی خلاصه ایده بیلورز .

اعتدال	افراط	تفریط	ضد
	اخلاقفاضله		اخلاق رذیله
حکمت	جربزه	بلادت	.
عفت	فجور	خمود	.
شجاعت	تهور	جبانت	.
عدالت	.	.	جور

اشبو جدوله نظراً رذیلت یعنی اخلاق ذمیمه دخی اساساً یدی قسم اولدیغندن انلریده بر وجه آتی تعریف لازم کلدی

جربزه ـ اخلاق فاضله‌دن اولان « حکمت » ك افراطی اولوب قوهٔ نظریه و یا قوهٔ ملکیه‌نك حیل وتدویرات ومضاحك ومسخره لقده صرفندن عبارت بر رذیلتدر

بلادت ـ فضیلت اولان حکمتك تفریطی اولوب قوهٔ نظریه ویا قوهٔ ملکیه‌نك ادراك حقایق وتمییز معقولات ایله افعال محموده‌یی اعمال مذمومه‌دن تفریقده عجزندن عبارت کذا بر رذیلتدر .

فجور ـ اخلاق فاضله‌دن اولان « عفت » ك افراطی اولوب قوهٔ عملیه ویاقوهٔ بهیمیه‌نك دائرهٔ شرع وعقلدن تجاوز یله محرمات ومکروهاتی وفواحش وقبایحی اصداره بادی اولمسندن عبات بررزیلتدر .

خمود ـ فضیلت اولان عفتك تفریطیدرکه قوهٔ عملیه و یاقوهٔ بهیمیه‌نك بالکلیه ترکیله مباح اولان شهواتی براقه‌رق انجام هلاك بدن وانقراض نسل‌بنی ادمی بادی اولان بررزیلتدر

تهور ـ اخلاق فاضله‌دن اولان « شجاعت » ك افراطی اولوب قوهٔ سباعیه نك حدامکان خارجنده استعمالیله نافله اهلاك نفس واضرار عالمدن عبارت بررزیلتدر .

جبانت ـ فضیلت اولان شجاعتك تفریطی اولوب قوهٔ سبعیه‌نك عدم وجودی ایله عقلا جواز ویریلان مقابله ومقاتله‌دن خوف ایله محقر اولمقدن عبارت بر رذیلتدر .

جور ـ ایسه کافهٔ اخلاق ذمیمه‌یی جامع بر رذیلت فاحشه وبر ذمیمهٔ ملعونه‌در

اشته خلقك تقسیمات اساسیه‌سی بونلردن عبارت اولدیغندن اساس مقصدیمز اولان فضائل اخلاق بحثنه بقالم .

﴿ مبحث ثانی ﴾

ـ انواع فضائل اخلاق ـ

فضیلت صفت جلیلی ایله موصوف اولان اخلاقه حدونهایت اولمیوب پك چوق ایسه‌ده بورا جقده الڭ مشهورلرینی اساس فضائل اولان « حکمت . عفت . شجاعت . عدالت » قسملرینه نظراً جمع وتعداد ایتمك مناسب کورلسی .

(فضیلت حکمت)

حکمت تحتنده مندرج اولان فضائل « زکا . سرعت

انتقال • صفای ذهن • سهولت تعلم • حسن تعقل • حافظه • تذکر » مثللو یدی نوع فضیلتدن عبارتدر که بروجه اتی مجملا تعریف وتعداد ایدلمشدر •

ذکا ــ مقدماتدن استخراج نتایج وادله‌دن استنباط مطالب ایتمکی تسهیل ایدن واسطهٔ ناجیه‌در که اشبو ملکه اشتغال معارفله تزاید ایدر •

سرعتله انتقال ــ لازمدن ملزومنی ومستویسندن عکسنی فهم وادراکده سهولت بخش اولوب بلا توقف انتقال ماده‌یی موجب اولور برملکهٔ جلیله‌در

صفای ذهن ــ نفسك بلا اضطراب ولاتشویش استخراج مطلب ایتمکه مستعد اولمسندن عبارت برمزیت فاضله‌در

سهولت تعلم ــ نفسه حدت وتیزلك ویره‌رك خاطره‌لری تفریق ایتمیوب کلیت اوزره توجیه مطلبه خادم اولان ملکهٔ مقبوله‌در •

حسن تعقل ــ بحث ومقال واستکشاف مأله هرماده‌یه مناسب اولان حد ومقداری حسن اداره ایتدیرن برملکهٔ جلیله دن عبارتدر •

حافظه ــ برملکه درکه نفس اوملکه ایله تحصل ایتدیکی وتعقل ایلدیکی صورمعقوله ومخیله‌یی تماما حفظ

ایدر که بو ملکه‌یه اکثریتله قوتی دخی مضاف قیله‌رق « قوهٔ حافظه » دیرلر

تذکر — نفسك حفظ ایلدیکی نسنه‌لری مراد ایتدیکی برزمانده ذکر وایراد ایتدیرمکه سبب اولان ملکهٔ مقبوله وفوق‌العاده‌در که عمومیتله « محاضرات فکریه » دخی دیرلر

(فضیلت عفت)

عفت لفظ جلیلی تحتنده مندرج اولان فضائل اساساً « حیا . رفق . حسن هدی . مسالمت . دعت . صبر . قناعت . وقار . ورع . انتظام . حریت . سخا » کبی اون ایکی فضیلتدن عبارتدر که مجملاً تعریف وتعداد اولنورلر .

حیا — امور قبیحه‌دن نفسی منزه قیلمق یعنی برامر قبیحی احتیاردن اول کراهت ومذمتنی تعقل ایدوب نفسی منقبض ایتمکدر

رفق — مقتضای شرع وقانونه مطیع ومنقاد اولمقدر که بوکا « دماثت » دخی دیرلر .

حسن هدی — نفسك اخلاق جلیله ایله کندیسنی تزیین اتمکه اولان رغبتنه دینور .

مسالمت ـ ارا وافكار مخالفه‌نك نفسه تصادم و تعارضى انده، شقاقى ترك ايله وفاقه صارلمقدن عبارتدر

دعت ـ انسانك وقت شهوتده نفسى ساكن اولوب زمام اختيارى النده اولمقدن عبارتدر .

صبر ـ انفعالات نفسانيه وشيطانيه قابلميوب اسباب هوايه مقاومت ومصائب وبلايايه مدافعه ايدوب ارتكاب فضاحت ايتمامكدر كه اشبو فضيلت ايكى درلودر

بريسى : « صبر عن المعاصى والاثام » دركه نفس اماره وشياطين مكاره‌نك معاصى واثامه دعوتلرينه مقابله ومدافعه ايله طوغرى يولدن صاپمامقدن عبارتدر

ديكرى : « صبر على المصائب والبلايا » دركه نفسه بلا ومحنت وفراق ومصيبت توجه ايتدكده تحمل ايتمكدر كه بين العوام صبر ديه بوكا اطلاق اولنور انجق ايكيسيده فضائل اخلاقدن معدود درلر .

قناعت ـ يمك كيمك ايچمك كبى ضروراتده قدرتى تعلق ايتديكى مرتبه‌يه راضى اولوب نه زياده ايتمك ونه‌ده جمع مال وادخار منال ايچون قدرتنك دونه كتمكدر كه بونك ضدلرندن بريسى « اسراف » وديكرى « تقتير »

اسملریله یاد اولنوب جمله ٔ رذائلدندرلر .

وقار ـ اکتساب مطلب واستحصال معالیده نفسك تأنی ایله عمل ایدوب عجله دن احترازیدر

ورع ـ نفسك اعمال مقبوله یه مداومتی وافعال حسنه یه ملازمتی دائمی اولوب رزنما قصور وفتور کوسترماسیدر

انتظام ـ امور لازمه ومصالح عامه ده نفسك صورت ملایمانه ده برترتیب مناسب اصل ارینه الشدیغی ملکه یه دینور

حریت ـ هرنوع محسناتی اجرایه ومکاسب حسنه یی مقاصد جمیله یه صرفی مجبر اولان ملکهٔ جلیله دن عبارتدر

سخا ـ بذل مال وانفاق منال ایتمك نفسه سهل واسان اولمق یعنی واجب اولان مقداری محل ومناسبنه صرف وایصالده زحمت چکمامکدن عبارت برخلق جلیلدر

شخاوت افاضل فضائل واحسن خصائل اولوب مدح اسخیاده نیجه ایات کریمه واحادیث نبویه شرفصادر اولدیغندن بو فضیلت جلیله‌نك اقسامی بشقه‌جه یاد وتذکار امور لازمه‌دن اولدیغندن بزوجه

اتی بیان واشعار اولنور شویله که سخاوت فضیلت عالیه سنده مندرج اولان معانی سکز نوعدن عبارت اولوب انلردن :

برنجیسی – « کرم » درکه نفعی عام اولان مصالحده اقتضا ایتدیکی قدر صرف مال ایتمك نفسه اسان کلمکدن عبارتدر

ایکنجیسی – « ایثار » درکه کندیسی محتاج اولدیغی حالده بنی نوعنك احتیاجنی کوروب کندیسی صبر و تحمل ایدرك اکا بذل وصرف ایتمکدرکه بو فضیلت پك بیوکدر

اوچنجیسی – « عفو » درکه اخذ انتقام واجرای مجازات ایتمکه قدرت وقوتی وار ایکن ترك ایتمکه دینور وبوده ایت کریمه ایله مبجل برخصلت مقبوله‌در .

دردنجیسی – « مروت » درکه بذل مال ایتمکله نفسی متحلی ومزین اولوب احسان ایله مألوف اولمقدن عبارت برفضلیتدر .

بشنجی – « نیل » درکه یاران واخوانو سائر اصدقای انسانه اعطای مهمات ومعاش ایله هر نوع مصالحلرنده معاونت ایتمکدن عبارت برخصلت جلیله‌در

التنجيسی ــ « مواسات » درکه اخوان واصدقایی دائما تلطیف ایدوب تشریك نعمتله مسرور ایتمکدن عبارت برصفت فاخره در ٠

یدنجیسی ــ « سماحت » درکه بذلی لازم وواجب اولمیان شیلریدخی حسن رضا وصفای قلب ایله بذل ایلمکدن عبارتدر

سکزنجیسی « مسامحه » درکه ترکی لازم وواجب اولمیان شیلری غیرك فائده سی ایچون رضا واختیاری ایله ترك ایلمکدن عبارتدر ٠

(فضیلت شجاعت)

شجاعت لفظ مقدسی تحتنده مندرج فضائل ٠ عزت نفس ٠ نجدت ٠ علوهمت ٠ ثبات ٠ حلم ٠ سکون ٠ شهامت ٠ تحمل ٠ تواضع ٠ حمیت ٠ رقت » مثللو اونبرنوع فضلیتدن عبارتدر که بروجه آتی تعریف وتعداد اولنورلر

عزت نفس ــ کرامت هوانه مبالات وفقر وغنا ایله عسر ویسره التفات ایتمیوب مدح ذم خلایق نزدنده یکسان ورد وقبول طوائف نظرنده متساویان اولهرق تقلب احوال وشدت وخوف ایله همتنده قصور صادر اولمیان برملکهٔ جلیله دن عبارتدر ٠

نجدت ـ هرنوع خوف وهیجانه وهجوم احوال عظامه صبر و ثبات ایله تحمل ایلیوب کندندن غیر لایق ونامناسب اصول واحوال صادر اولمامقدن عبارتدر ٠

علو همت ـ طلب حقیقت واکمال ذات قیلمقده نفسك مطمح نظری عالی و محل ترقی بلند وسامی اولوب الایش رفعت وامور شقاوت نظرندن ساقط اولمق وحتی مرارت موتی دخی بلانفرت اختیار ایتمك کبی غایت جلیل بر فضیلتدر ٠

ثبات ـ طلب کمالده الام و شدایده تحمل و مقاومت ایدوب تأثر وتذللی قبول ایتامکدن عبارت بر خلق جلیلدر ٠

حلم ـ غضب رذیله سندن بری اوله رق وقار صفت جلیلنی محافظه واداءه ایله نفس انسانینك ترك اضطراب ایتمسندن عبارتدر

سکون ـ خصم ودشمن قارشوسنده خفت وسکبارلق کوسترمیوب ابراز علویتله دور اندیشانه حرکتندن عبارتدر

شهامت ـ امور مشروعه ومراتب علیه یی

اکتسابه حریص اولوب ذکر جمیل واجر جزیل احراز ایتمکدن عبارتدر

تحمل ـ اکتساب فضائل عدیده واستحصال خصائل حمیده ضمننده قوا و اعضاسنی کلیا استعماله دوام ایدوب فتور کتورمامکدن عبارتدر ٠

تواضع ـ ادعای مزیت واغترار رفعت ایتمکدن بری اولوب دائما کندینی اننا طوتمق واداتی یه لطف ایدوب اکابره رعایت ایلمکدن عبارت بر خلقت حسنه‌در ٠

حمیت ـ نفسندن زیاده ملتنی حمایه واصول جمعیته حرمت ایتمکه دائم ساعی اولوب وسعی یتدیکی مرتبه ابراز کفایت ایتمکدن عبارت بر فضیلتدر ٠

رقت ـ بنای جنسنه عارض اولان الام ومحندن متأثر ومنفعل اولمقدن عبارتدر ٠

(فضیلت عدالت)

عدالت فضیلت جلیله‌سنك تحتنده مندرج فضائله حدو پایان یوغیسه‌ده الك مشهورلری « صداقت ٠ الفت ٠ وفا ٠ شفقت ٠ صلهٔ رحم ٠ مكافات ٠ حسن شرکت ٠ حسن قضاء ٠ تودد ٠ تسلیم ٠ توکل

عبادت » کبی اون ایکی فضیلتدن عبارتدر که بر وجه اتی تعریف وتعداد اولنورلر

صداقت — وظیفه‌سنده شرعاً وعقلاً ایفاسی لازم گلان محاسنی تماماً اجرا ودفعی مقتضی اولان احوالی دفع ایله ابنای جنسنه مضر اولان خصوصاتدن اجتناب ونافع بولنان احوالی تعمیم خصوصنده شتاب ایتمکدن عبارت بر خلق جمیلدر ·

الفت — بر طائفه‌نك ارا وافکار واعتقادات وانظاری گرك امور دینیه گرك امور دنیویه‌ده مطابق وموافق اولمقدر که بوکا « اتحاد » دخی دیرلر

وفا — انجاز وعد ایله طریق مواسات ومظاهرته سالك اولوب تعاون وتناصرده ابراز ملکه ایتمکدن عبارتدر

شفقت — ابنای جنسنه عارض اولان احوال متألمه‌دن متأثر اولوب دفع ورفعنه همتله وسعی ایریشدیکی مرتبه بذل سعی موفور ایتمکدن عبارتدر ·

صلهٔ رحم — اقربا وخویشانك مستدعیات مشروعه‌لرینی حسن قبول ایله بذل مال ومشاهدهٔ جمال

ایتمكه ساعی اولمقدن عبارتدر .

مكافات ـ غیردن كوریلان خدمت واحسان مقابلنه معزیاده انعام ایتمكی ملكه ایدنمكدن عبارتدر

حسن شركت ـ معاملات ومعاوضاتده شركاسنك استحسانی جلب ایده جك صورتده انصاف ایله طاورانوب اعتدال كوسترمكدن عبارتدر .

حسن قضا ـ حقوق انسانیه یی بر حسن صورتله اداره ایدوب نفسنی منتدن عاری وندامتدن بری ایتمكدن عبارتدر .

تودد ـ اقران وامثال وافاضل واعاظمه محبت صادقه ده بولنوب بذل مال ونعمتله محبت قلبیه لرینی اكتساب ایتمكدر

تسلیم ـ احكام دینیه یی كمال رضای قلبله قبول وحسن تلقی ایتمكدن عبارتدر .

توكل ـ مقدرات الهیه دن مضطرب اولمیوب قدرت بشرك خارجنده اولان افعال واموری حواله الطاف جناب رب قدیر ایتمكدر .

عبادت ـ جناب واجب الوجود حضرتلرینه خدمت وطاعاتده سعی وكوشش كوستروب احكام

شریعته اتباع و انقیاد ایتمکدن عبارت بر خصلت جلیلدر که بونك تمامی « تقوی » در

اشرف مخلوقات اولان نوع بنی آدمك فرداً فرداً اتصافی واجب اولان اخلاق فاضله‌نك اساسلری ذکر اولنان خصائل جلیله‌دن عبارتدر که بونلرك اساسی

« حکمت ٠ عفت ٠ شجاعت ٠ عدالت »

اولدیغی کبی فرع الاساسلری دخی اللی نوعه بالغ اولوب هر بری علی وجه الاجمال تعریف اولندی ایسه‌ده بو اللی نوعك دخی درجهٔ ثانیه‌ده اوله‌رق بك چوق فرعلری واردر انجق بوراده اساس ماده‌یی مختصر صورتله بیانی مسلك اتخاذ ایتدیگمزدن بو قدر جقله اکتفا اولندی

(خلاصه)

قوای نفسانیه واسطه‌سیله انساندن صادر اولان افعال معتدلهٔ مقبوله‌یه اخلاق فاضله و خصائل ممدوحه تسمیه اولنور افعال بر دائره‌یه تشبیه ایدیلورسه فضیلت دائما محیط دائره‌یه ابعاد متساویه‌ده واقع اولان مرکز نقطه‌سندن عبارت اولور ٠ چونکه محیطه هر جهتدن معتدل مسافه‌ده یعنی ابعاد متساویه‌ده واقع

اولان انجق مرکز نقطه‌سی اولوب نقاط سائره‌نك بعدلری دائما افراط و تفریطدن خالی دکلدر . حالبوکه فضلت حد اعتدالی حائز اولان نقطه‌ده بولنه جغندن و بونی ایسه انجق مرکز نقطه‌سی جامع بولندیغندن فضیلت مذکور مرکز نقطه‌سنه تشبیه ایدیله‌بیلور بنا علیه نقاط سائره رذیلتدن عد اولنور

بوحالده بردائره‌ده انجق بر مرکز نقطه‌سی اولوب خارج وداخل دائره‌ده لایعد ولاتحصی نقاط بولنه جغی قضیهٔ بدیهیهٔ هندسیه‌سنه بناءً بر فضیلته مقابل نجه بیك رذیلت بولندیغی اشبو قیاس هندسی ایله ثابت اولدیغی مثللو بالحساب دخی اثبات اولنه‌بیلور شویله که :

اخلاق فاضله‌نك درت اساسندن اللی نوعه بالغ اولدیغی بالاده‌کی تعریفات واعدادن مثبت اولوب فضیلت اساسلرینه قارشو ایسه یدی عدد اساس رذیلت بولندیغندن وهرحالده رذالتك اقسامنه غایت بولنمدیغی جهتله بالفرض والتقدیر بونلرك هرندن اوتز نوع ظهور ایتسه یمش نوع رذائل ظهور ایدوب نصف درجه‌یه یقین برصورتله ینه فضائلدن زیاده اولدیغی تبین ایدر

ایمدی شو مقدمه‌نی ایراددن مقصد رذائلك كثرتنی بیان وعدم وجودینی تمنی اولوب چونكه رذائل علت ساریه ومزمنه كبی درحال سرایت ایتدیكی مثلا بر رذیلت دیكر لرینی دخی تولید ایتدیكندن معاذ الله تعالی انسانی خراب ایتمكی موجب اولدیغندن بونلردن تبری‌یی توصیه ایدرز و بونك ایچون انك كسدیرمه یول اولمق اوزره علی الانفراد بیان ایتدیكمز اخلاق فاضله ایله تزیین ذات ایتمكی ارائه ایدرز حتی بوسببه مبنی یعنی اخلاق فاضله‌یی طاقمق غرضنه بناء اخلاق ذمیمه‌نك اساسلرندن بشقه هیچ برینی قالدیله‌مدق ۰

والحاصل مقصدیمز اخلاق فاضله‌یی تلقین اولدیغندن خاتمهٔ ادبمزه رذیلت یازدرمغی مناسب كورمدك انجق « آفات كلام » دیه مشهور اولان یكرمی نوع فواحشدن اجتناب كلی اوزره بولنوب بناءً اساس فضیلته جلب ودعوت ایچون انلری‌ده تعداد و تعریفه لزوم كوردك شویله كه :

برنجیسی ـ « كلام مالا یعنی » در كه دینی ودنیاجه رزتما فائده‌سی اولمیان كلامدن عبارت اولوب هرنقدر « كذب ۰ غیبت ۰ فحش » كبی حرام

دكلسه‌ده تضییع وقتی موجب اولدیغندن مالایعنی كلام تفوهی ارباب كمال نزدنده مذمومدر .

ایكنجیسی ـ « فضول كلام » درکه سوزی اقتضاسندن زیاده ایتمك ویزكره سویلدكدنصكره ینه اعاده ایلمك ویاخود اختصار ممكن ایكن اطناب وتفصیلاته كیرشمكدن عبارت اولوب بوده كلام مالا یعنی كبی مذمومدر

اوچنجیسی ـ « خوض باطل » درکه فحشیات ایله لطیفه وحرام ایله ابراز جهله وبونلره مماثل امور باطلیه‌یه شروع ایتمكدر كه بوخصوص حرام اولمغله احقر رذائلدر

دردنجیسی ـ « مرا وجدال » درکه غیرك كلامنه دخل واعتراض واویله دكلدر دیه رد وانتقاض اولوب شرعا وحكمةً پك زیاده مذمومدر وبونك موجبی « تكبر » و « تعظم » رذیله‌لریدر

بشنجیسی ـ « خصومت » درکه شقاق وعداوتی ادامه ایله دائما مرا وجدال درجه‌سنك ایلروسنه واروب موجب نزاع اولمقدن عبارت برخلق مذمومدر وبونكده موجبلری بالاده یازیلان « تكبر وتعظم » ایله « شناعت » و « تجبر » رذیله‌لرندن عبارتدر

التنجیسی - « تصنع کلام » درکه بر انسان شفاهاً بیان افکار ایتدیکی صره‌ده کلامنی مصطلح قیلمغه سعی ایله سجع وقافیه واستعاره یاپمغه ساعی اولمقدن عبارت اولوب ضمننده بر فائده اولمدقدن بشقه تضییع وقتی موجب اولدیغندن حدیث شریف ایله ذم اولنمش بر کیفیتدر

یدنجیسی - « بذاءت لسان » درکه فحش وسب وشتم وقذف تفوه ایتمکدن عبارت اولوب اساساً حرام اولدیغندن الك بیوك رذیله‌لردندر

بوراجقده سب وشتم نه دیمك اولدیغی معلوم ایسه‌ده فحش ایچون بر ایکی کلمه قیدینه لزوم کورندی شویله که :

فحش - امور قبیحه‌یی الفاظ صریحه ایله ذکر ایتمك یعنی جماع واعضاسنی وبول و بوکا مماثل شیلری وحتی اسماء نسایی علنا تفوه کبی شیلردن عبارت اولوب مقتضای ادب بو مثللو شیلری کنایه ورمز ایله اکلاتمق لازمدر انك ایچون فحشك قسم اعظمی حرام و بعضی ازی مکروهدر .

سکزنجیسی - « لعنت اوقومق » درکه رحمت

حقدن دور اولمسی مراد ودعاسندن عبارت اولوب شرعاً منهی بر ذمیمه‌در

طقوزنجیسی — « مزاح » درکه بر شیله اکلنمکدن عبارت اولوب بونك افراطی پك مذموم‌در

اوننجیسی — « استهزا » درکه برینك احوالیله اکلنوب انی دلخون ایتمکدن عبارت بر رذیله‌در و بوکا « تمسخر » دخی دیرلر

اون برنجیسی — « تقلید » درکه مزاح حالنی افراطه قلب واستهزا وتمسخری عیناً اجرا ایدرك غیری بالکلیه رنجیده ایتمکدن عبارت اشنع رذائلدر

اون ایکنجیسی — « افشای سر » درکه انك افشاسندن دیکری متألم ومتأذی ومتضرر اوله‌جغندن خیانتله موصوف بر رذیلتدر

اون اوچنجیسی — « وعد کاذب » درکه غیری الداتوب انواع مضراته دوچار ایتمکدن عبارت و« وفا » خصلت جلیله‌سنه مخالفت اولمغله پك زیاده مقدوحه‌در

اون دردنجیسی — « کذب » درکه یلان سویلمکدن عبارت اولوب قبائح ذنوب وفواحش عیوبدن اوله‌رق اك بیوك کناه واك بیوك حرامدر

اون بشنجیسی – « غیبت » در که بر کمسه نك مساویسنی یعنی ایشتدیکی انده کوجنه جکی شی‌ئی دیکره سویلمکدن عبارت اولوب فقط اوسو یلدیکی شیٔ دیکرنده وار ایسه غیبت اولور واکر یوق ایسه اولوقت « بهتان » و « افترا » اولور که بونلرك اوچیده شرعاً مقدوح اولمغله رذائل عظیمه‌دن اولان حراملردندر ·

اون التنجیسی – « نمیمت » در که کرك لسان ایله کرك رمز واشارتله برینی اضرار معرضده دیکرینه اخبار کیفیت ومبالغه ایله ابراز خصومت اتمکدن عبارت اولوب کناه عظیم برفعل ذمیم در که ترکجه‌مزده بوکا « قوووجیلق » دیرلر ·

اون یدنجیسی – « ایکی یوزلیلك » در که ایکی دشمنك ارەسنه کیروب هر برینه برر درلو سویلیه‌رك اساس عداوتی تحکیم اتمکدن عبارت برفعل قبیح ومذمومدر ·

اون سکزنجیسی – « مداحلق » در که « کذب · ریا خطا · فسق · طمع · ذلت · ندامت · غرور · کبر وسائر » رذیله‌لردن برقسمنی کندیه و برقسمنی دخی مادحنه خلیقه اتمك کبی برر ذیلتدر ·

اون طقوزنجیسی - « خطا » در که چوق سویلمکده خلل واقع اولمقدن عبارت اولوت بوندن احترازایسه متعذر ایدوکندن از ومعنیدار سویلمکه چالشملیدر حتی اسانمزده « چوق سویلیان چوق یا کیلور » ضرب مثلی بونی مؤیددر .

یکرمنجیسی - « سؤال نابجا » در که محوامك دقایق علوم ومتشابهات قرآن وسر وقضا وقدر ومشکلات اسرار حکمت مثللو مواد دقیقه یه قاریشوب سؤال ایلملریدر که بونك ایچون اتیده محرر مقاله‌لردن « تعصب » بحثنده بر نبذه‌جك ایراد اولنمشدر .

اشته اخلاقك زبده‌سی شو مقاله‌ده جمع ایتدیکمز شیلردن عبارت اولدیغندن ارقداشلره اخلاق فاضله ایله اتصافی ورذیله‌لردن مجانبتی عرض ایله اشاغی طوغری عسکره طوغریدن طوغری یه شرف ویرن اخلاقدن برازجك بحث اولنمشدر .

- یدنجی مقاله -

اخلاق عسکریه

اخلاق كه تراكيب امزجهٔ انسانيه دن تكون ايدن كيفيت نفسانيه در من حيث هي هي هر بر صنف وقبيله نك افراد نده اثار متساويه ومتضاده سى كوزه چارپقده ايسه ده عسكرك مكلف اولديغى وظائف مهمه نك حسن ايفاسى كيفيات مذكوره نك بالجمله سيئاتندن عرى الساحه اولمه سنه موقوف اولدېغندن عسكر تفوه اولنديغى حالده دفعهٔ مكارم اخلاقك هر صنف وفردى خاطرده استحضار ايدرك عادتا معناى التزاميسى صره سنه كچمشدر . چونكه حب وطن سائقه سيله ايفا اولنه جق وظائف ووجائبك برنجى قدمه سى فداى جانى كوزه الديره ق اولوب بورالرى نظر امعانه النلر ايچون فضائل عاليهٔ انسانيه يى جامعيت شرفنه نائل اولمق اقتضا ايدر .

اخلاق حميده كه بر كوهر كرانقيمت ونوع بشرجه سرمايهٔ فيض ونعمتدر هرچند تنوع وتعدد ايدرسه ده برعسكر ايچون وهلهٔ اولیده دوشونيلان شئ « شجاعت . عزت نفس . وقار . صداقت . حميت . غيرت . فتوت . متانت . شفقت .

مروت . همت . ثبات عزيمتدر » بنابرين اوصاف جليلهٔ مذكوره ايله اتصافك درجهٔ وجوبی ايله حقيقت وماهيتلرينك ايضاح وتعريفی فائدهدن خالی اولمامق ملاحظهسيله بروجه آتی درجی مناسب كورلدی .

شجاعت — زيرده برمقالهٔ مخصوصه ايله بيان اولنمش ايسهده انجق شجاعتك فضائل اخلاقه داخل اولان قسمی اولديغی بو مقالهمزده عرض ايتمكی مناسب كوردك .

بحق عسكر ايچون اقتضا ايدن خليقهٔ ممدوحهٔ شجاعت ارباب تجربه عندنده اوچه منقسم اولوب برنجيسی شجاعت غريزيه ايكنجی صفوت قلب و خلوص نيتدن متولد شجاعت . اوچنجيسی تربيهٔ عسكريهنك تأثير و قوتی وامثال و اقرانك غيرتی و مخاطراته الشمق خصلتی ايله مكنون شجاعتدر كه برنجيسی خلقی و طبيعی ايسهده ايكنجی و اوچنجيسی كسبی و توليديدر .

شجاعت طبيعيه دادحق اولديغی وخصوصاً برم ايچون مزيت اسلاميهدن معدود بولنديغی جهتله خوارقدن دكل عادات و اخلاق طبيعيهدن اولمغله فضائل صره سنده ياد اولنهمز انجق نفراتده بولنورسه محاسن اخلاقدن معدود اولور كه بوبابده جناب حقه

بوز بیك شكرلر اولسون نفراتمزده بوخلیقهٔ ممدوحه معزیانه موجوددر .

صفوت قلب وخلوص نیت ایله محبت مخصوصه دن متولد شجاعت ایسه ضابطان وامرا ایچون تخلق اولنه جق اوصاف جلیله نك اجل واكملی اولوب بنابرین واجب الاعتنا بر خلق ممتاز ومستثنادر . بو شجاعت تربیهٔ معارفله كاشانهٔ قلب انسانده لمعه نثار اولان آثار محبت ملیه واقتباس ایدیلان اشعهٔ غیرت وطنیه سائقه سیله وجدانی پاك وفؤادینی بی باك ایتمك مثللو عالی اثرلر اجباریله حاصل اولان بر خصلتدر بناء علیه فضائل اخلاق عسكریه ایچنده صدر نشین سعادتدر .

اوچنجی درجه ده اوله رق بیان اولنان واساساً بر نوع جبر وتضییق مجبوریتندن ایلری كلان شجاعت ایسه جدی اولمیوب موقت وجعلی اولدیغی ایچون فضائل اخلاقدن معدود اولهمز . وبو مثللو شجاعت ضابطان ایچون طوغریدن طوغری یه قورقاقلقدن دهافنادر . چونكه ! بویله بر شجاعت كوسترن ضابطك نمایشنه قاپیلوب باشلیجه ومهم بر ایشه مأمور ایدلسی ملحوظ اولوب بو ایسه اوراده تضییق وجبر

کورمز وغیرت امثال دخی بولنمزسه مأمور اولدیغی ایشی مرکزاجرایه وارديره میوب هیئت منسوبه سنی انواع مخاطراته القایده بیلور حالبوکه اوآدمك قورقاق اولدیغی معلوم اولسه بویله براصر اهمه مأمور ایدلمیوب اکابر اشور برخدمتده استخدام اولنور ومعضلات اموری دخی اهل وار بابنه تفویض ایله نقطهٔ مقصوده وارلمش اولور .

شو مطالعاته نظراً ضابطان ایچون مکارم اخلاقدن معدود اولوب درجهٔ ثانیه یی احرازایدن شجاعت صفوت قلب وخلوص نیتدن تولدایدن براثر معتبر اولوب بوابسه بالاده بیان اولندیغی کبی معارف مکتسبه نتایجندن اولمغله « الك اول استحصال معرفته سعی واقدام کرکدر »

عزت نفس — هر نقدر محاورات عامیانه‌ده یوب ایچمکه ووجودی کوزل بسلمکه اطلاق اولنورسه‌ده عندالحکماء عزت نفس هر درلو مذمت ومذلتدن عری وبری اوله‌رق ناموسله یشامقدن عبارت اولدیغی خواصك معلومیدر

« عزت نفس » الك عادی برنفرده بیله وجودی ملتزم بر کیفیت اولوب عسکر بوخلق ممتاز ایله کسب

امتیاز ایتدکجه وجیبهٔ وطنیه وربسنی بحق ایفا ایدرك منسوب بولندیغی جمعیته قارشو واوجمعیتك بکله دیکی خدمتی عرض وتقدیم ایده من ٠

عزت نفس – بردرجه یه قدر طبیعی ایسه ده حس تربیه ایله درجهٔ علیایه وارمسی ونور معرفتله جلالنمسی امور مسلمه دن اولوب تربیهٔ عسکریه دن مقصد ایسه دائما عالی جنابلغی اله المق وعزت نفسی محافظه ایتمك نقطه لرینه متوجه اولدیغندن بوبابده نمونهٔ تربیه اولان امرا وضابطانك دائما عزت نفسلرینی محافظه ایله عالیجنابلق کوسترملری لازم اولدیغی کبی اره صره بوخصوصه متعلق نصایح ایله نفراتك عرق حمیتلرینی تحریك ایدرك عزت نفسك اثارندن اولان عالی جنابلغه کندولرینی الشدیرملیدرلر ٠

بوخصوص ایچون ایسه دائما وسائط موجود اولوب هرآن برسببله بوبابده نطقلر ایرادی لازمدر مثلا: نوبته کیتمك اوزره بولنان برطاقم عسکره «ار قداشلر شمدی برخدمته مأمور آکیدیورسکز و برموقعده بولنیورسکزکه من عندالله اجر ومثوباتنه حدوحساب اولمدیغی کبی شان ورتبه جه بونك فوقنده عالی بررتبه

بوقدر ابی بیلمکزکه سز نوبت برنده ایکن پاشالر دنده مشیرلردنده بیوکسکز بونك ایچون اوزمانده عزت نفکسکزی محافظه ایله کندیکزی هرکسدن اجسور هرکسدن امنیتلی صایملیسکز چونکه قوجه دولت ودولته تابع بوقدر خلق اوزمانده سزك جسورلغکزه طوغریلغکز عزت نفسکزه امنیت ایدرك سونکیکزه یاصلانمش اویور . دولتك شانی ملتك ناموسی او ساعتده سزه تسلیم اولنمش سزك بیوکلککزه براغلمشدر . هر بریکز دشمنك براردوسنه قارشو قویمش برقلعه کبیدر سزدن بریکزك جزئی برخطاسی جمله یه سرایت ایدر والله کوسترمسون نیجه فنالغی موجب اولور دیمککه بوفناقلره میدان ویرمامك ایچون نوبتجیلر مأموردر قوجه برملت برنوبتجی سایه سنده یشایور ... اویله ایسه خدمتکزك نقدر بیوك اولدیغنی سز دوشونك .. انی دوشیندکده اکا کوره عزت نفسکزی محافظه ایدك . بیوکلککزه کوره عالیجنابلغی اله آلك اویله اولور اولمز سوزلره قولاق ویرمیك ویریلان امرلرك هر برنده برحکمت وار یانکز انلری اجرایه باقك بشقه هیچ برشی

دوشنمیك اشته عزت نفس بودر . هایدی بقالم قوجه ارسلانلر ، یولنده نصایح ایله شوق وشطارت ویرلسه واره صره بالمناسبه تحریك حمیتله تعزیز شوق وارزو ایدلسه عزت نفسك قدر وقیمتی بیلنه‌رك اودر شاهوار عزت نکین طبیعته زینت اولمش اولور .

وقار - ایسه عسکرلکی و بالخاصه ضابطلکی تشریف وتأسیس ایدن اخلاق عالیه‌دن معدود اولوب عزت نفس ایله لازم و ملزوم قبیلندن اوله‌رق بر خلقت حسنه اولدیغندن بودخی بدایة طبیعی ایسه‌ده عزت نفس مثللو تربیه ومعرفتك تزییناتیله تزاید ایدر والحاصل عا لیجنابلق ایله وقار ایکیسی صدف عزتده پرورش بولمش برجوهر کامل العیار اولوب بو واسطه ایله ذات وصفاتی تزیین ومخیلات سریع الزوالی تسکین ایدرك انسان کامل یعنی عسکر صره‌سنه نچه بیلور .

شو حالده اولا وبالذات امرا وضابطانه وقار وتمکینك لزومی اولوب وثانیاً وبالعرض معیتنده بولنانلره تعلیم وقار وظیفه‌سی ترتب ایدر که کرك وقار وکرك عزت نفس تربیتکاری معرفتله پرورشیاب اولوب لهذا بو یولده بالاده دیدیکمز کبی هرکسه نصایح مکرره ومؤثره

ویرمسیله دخی اول استحصال معرفته سعی واقدام
کرکدر » جمله سنی خاتمهٔ فقرات ایدهم .

صداقت که : طوغریلرک یاردمجیسی اللهدر
ضرب مثلی ایله تکریم و تبجیل ایدلمش بر خلق عالی الهیدر
هر انسان ایچون شایان امثال ودنیا واخرتده مستوجب
استراحت بال ورفاهیت حالدر .

بو خلق کریم ایله اتصاف هر نقدر طبیعی ایسه ده
جهل کافهٔ فضائلک دشمنی اولدیغندن وبالخاصه بومزیته
عدو اکبر بولندیغندن نور معرفتله مزین اولمیان
صداقت طبیعیه شیطان جهل قارشیسنده واکثری
صاحبنی سائقهٔ اغراضله کریوهٔ ضلالته صاپدیرمقده در
بناء علیه مکارم اخلاقدن معدود اولان صداقت صداقت
عاقلانه اولمغله بنده دخی اول آبیاریٔ معرفتله شجرهٔ
صداقتی چیچکلندیرمکه سعی ایتملیدر »

حمیت — ایسه مطلقا حلیهٔ معرفتله تزیین
ایدلمش اولان کوکللرده بولنور بر جوهر کرانقیمت
اولوب ممکن دکل جهل ایله برارده بولنه مز چونکه : حمیت
اویله بر حس عالی اثریدر که انک مأثری مطلقا نور معرفتدر
مشعلهٔ علم ومعرفتی درپیش ایدرک یوله چیقان ادملر

اونور هدایتك كوستره جكی الك بیوك طریق مسلك حمیت او لوب بركره او یوله كیردكدن ولذت حمیتی طاتدقدن صكره ارتق هیچ بر مذلته هیچ بر سوء نیته سرفرو ایتمیوب عزت نفسیله الی نهایة العمر یشایه جغندن ارباب حمیت سرافراز اهل عزت اولدیغی كبی حمیت دخی دیباجه طراز هر فضیلتدر .

حتی الك مقبول اولان شجاعت بیله سوق حمیتله ابراز ایدیلان بسالت اولوب بو بابده جان و یرنلره « شهید حمیت » اطلاق اولنه رق ذاتاً مبجل اولان « شهید » لكی حمیت وصف جلیلی ایله بر درجه دها تبجیل ایدرلر .

كرك عسكرلكده كرك خصوصات سائره ده نقدر فداكارانه ونقدر خیرخواهانه كورلمش یا پیلمش شیلر وارایسه هپ سوق حمیت اثریله وجوده كتورلمشدر .

والحاصل حمیت اولقدر بیوكدر كه فضائل اخلاقك الك بیوكلرندن اولان « فتوت » . « متانت » . « شفقت » . « مروت » . كبی بالجمله اخلاق عالیه نك معاونتی ایله یاخود بری و یا قاچنك انضمامیله اجرای احكامه ساعی اولور بناء علیه فتوت .

متانت . شفقت . مروت كبى محاسن اخلاقك بشقه‌جه تذكارينه لزوم يوقدر هرحالده حميت بونلرك جمله‌سنى جامعدر .

غيرت — ايسه سوق حميتله ايفاى وجيبه‌يه كمال خواهشله صار يلوب سريعاً احسن ختامه ايرديرمك سائقه سندن عبارت اولوب اساساً حميتدن ايلرى كلور برخصلات ممتازه‌در .

انجق غيرت جاهليه‌دن برشى استفاده اولنمديغى جهتله سوق حميتدن نشأت ايتميان غيرت فضائل اخلاق صره سنده تعداد اولنه‌مز والحاصل هر قسمز غيرت برشيئه يرامز بناء عليه غيرت وحميت هر ضمنده « الكاول استحصال معرفته چالشمق كركدر » فقره‌سنى خاتمهٔ مقال ايده بيلورز .

اشته خامهٔ شوريده بيانك بومثللو اوصاف عاليه‌نك تدقيق واستكناهنده عجز وقصورى نمايان اولوب كوستره‌جكى اثر بوندن بتر اوله‌ميه‌جغى اشكار اولديغندن يدى سنه مقدم نشرينه اجتسار ايلديكم « حافظه » نام مجموعه لرك برنده بالمناسبه اوچ بش بيتنى يازمش اولديغم بر اخلاق منظومه‌سنيده شو مقاله‌يه تذييل ايله اكتفا اولندى .

{ نظم }

اخلاق معالی یراشور اکه اردر
هر رجهتی موجب اسباب ظفردر
ابراز شجاعت کرکر عسکره چونکه
هم امر خدا همدخی میراث پدردر
آثار حمیتدر ایدن عالمی معمور
دنیا بو فضیلتله سرپا پراثردر
ای مست می نخوت اولان کهنه جهانده
ظن اتمه بو خمخانه سکا جای ومقردر
طی اولدیغی دم دفتر انفاس حیاتك
کارك سنك عقبا ایلنه سیر وسفردر
فرض ایتکه تصرف ایده سك ملك فنایی
باقی قالهجق مالملك انجق قره یردر
دنیاکه بتون عالمه بر تجربه کهدر
انسان اولنه هر ایشی شایان عبردر

اقباله غرور ایلمه عکسنده بقایوق (*)
ادباره ده اینجمه دیمه بونه کدردر
ثابت قدم اول هر محنه باب رضاده
هر ایشکه اوله موجب احکام قدردر
دوچار هموم اولدیغکه هیچ اسف ایتمه
عالمده فلاکتده مربی بشردر
آرله صقن راه صداقتده دوام ایت
عکسیله عمل آدمه انواع خطردر
غیرتله چالش هر ایشکه پکچه صارل کیم
غیرتسز اولان هر کشینك کاری ضرردر
پاك ایلیه کور ذاتنی اولجه ریادن
زیراکه ریا کاره دینور دیوسیردر
اوصاف عدالتله بزت حلیهٔ ذاتك
طوت حق یولی کیم سالکی صدیق وعمردر

(*) اقبال عکس اولنورسه (لابقا) اولور

غدارلغی متعاد یدینوب اولمه دل آزار
عالمده که غدر آدمه ناموسی هدردر

نار حسدی اب مروتله ایت اطفا
کیم نار حسد قلبی یقار اوزکه شرردر

تحصیل علوم ایله چالش کسب کماله
چون معرفت اصحابنه التونلی کمردر

سعی ایتکه اوله قلبکمهك علم ایله مملو
دارینده مقبول خدا علم وهنردر

جاهل طوته‌لم بولسه نیجه رتبهٔ عالی
قدری اوله‌مز کندیسی خرثوبی سمردر

تیرکدر دهردنی عافه کچمز
علم وهنری سهم غمه زره وسپردر

سعی ایله که «رفعت» بوله‌سك علم ایله بوقسه
آلایش دنیا صوکی برچاه سقردر

— سکزنجی مقاله —

شجاعت

حکمت بالغهٔ الهیه دائما شوکت خلافت اسلامیه‌نك محافظه و اعلاسی جهتنه معطوف اولوب نص قاطعله امر و واجب الادای غزایی تعمیم و حلیهٔ شهادتی آیات محکماتله توقیر و تعظیم بیورمش اولدیغندن صفت « شجاعت » اقوام مسلمه‌نك عمدهٔ اخلاقی وروح ثانیسی حکمنه کیرمش اولمغله بو بابده ملتمزك وهله عثمانلی دلاورلرینك کوسترمش اولدقلری شاعتلر خوارق عادتدن عد اولنه بیله‌جك درجهٔ علیایی بولەرق تاریخمزك هر بر فقره‌سی بر تمثال شجاعت کبی انظار یار و اغیاره عرض ایتدکجه بر خارقه نمونه‌سنی کوستریور

ازجمله بو بابده بر ایکی سوز یازه بیلمك ایچون « مناقب عثمانیان » ك کیف ماتفق اوچ یرینی اچدق ولاعلی التعیین صحیفه باشندن اوقومغه باشلادق نظرمزه مثلاز یرده مندرج اولان و سراپا شجاعت و مردانکی‌یی تصویر ایدن فقرات عالیه اصابت ایلدی

برنجی صحیفه « فوق الغایه متانتله متصف اولان

ـ هرکه ـ قلعه‌سی روم بهادرلرینك مرکز اجتماعی ایدی . کندیسنه کوکنسان وعثمانلی قلیجندن قورتیلان جنکاورلردن سکز طقوز یوز کشی اورایه تحصن ایدرك عساکر اسلامك حرکات حربیه‌سنه مانعه‌لر پیدا ایتمکدن خالی قالمزلردی .

سلطان عثمان غازی ازمید فتحنه عزم ایلدکلری صره‌ده بریوز قدر منتخب دلاور ایله قهرمانان مشاهیردن غازی علی بکی ـ که غزاة عثمانیه‌دن تیمور طاش پاشا مرحومك پدر ـ هرکه نك ضبطنه ارسال بیوردیلر .

غازی مشار الیه اورایه واریروارمز قلعه نك متاننه ودشمنك کثرتنه ومعبتنده کی بهادرلرك قلتنه باقمزین همان ایاغی طوزیله ـ دینی دولتی سون ارقه‌دن آیرلمز ـ دیه رك یالین قلیج قلعه‌یه طوغری هجوم ایلر .

شان میدانلرنده کسه‌دن کیرو قالمامغی وجائب حمیتدن بیلن عثمانلی بهادرلری دخی ارقه سندن ایرلمازلر ودرت ساعت ظرفنده قلعه‌یی فتح ایدرلر .

غازی علی بکك ایسه هجوم صره سنده صاغ کوزینه براوق اصابت ایدر او تمثال شجاعت ایسه

كوزينه صاپلنمش اولان اوقى اليـله جكوب آثار بويله برفاجعه ايله عزمنده فتور كوسترمدكدن بشـقه يانده بولنان كنج برغازينك تلاشنى كورنجه ـ نوالدك يكيت! برباشه بر كوزالويرمزمى ؟ ـ سـوزيله لطيفه سـبخ بسالت اولهرق انيده تشجيع ايدر »

ايكنجى صحيفه « شهزادهٔ مجاهد غازى سليمان پاشا معيتنده بولنان سكز طقوزيوز دلبرايله روم ايلينك مرمره واق دكز ساحلنده بولنان جهتنك نصفندن زياده سنى بالذات ويابالواسطه تسـخير اتمكله سيف اسـلامك بوصورتله اوروپانك كليدينه صوقلمسى خرستيانلق عالمنه فوق العاده دهشت ويرديكندن نجه ومجار وافلاق وروسيه وصرب حكومتلرى طرفندن التمش حرب سفينه سيله اوتوز بيك كـشيدن مركب براردو ترتيب اولنهرق وبونلره اسـتانبول ايمـپراطورلغى طرفنـدندخى برقاچ سفينه ايله التى بيك كـشى ترفيق ايديله رك سـواحلى مجاهدين اسـلام النـدن قورتارمق ايچـون سـوق اولنورلر .

اوصره ده ايسـه صاحقران زمان بركون صيده چيقارق النـده كى شاهينى بريبان قازنك ارقه سـندن

اثنای شتابده حیوان سورچر شهزادهٔ مجاهدیره دوشه‌رك صول قبورغه‌لرینه طوقنان طاشدن متأثراً ودفعةً ارتحال بیوردیلر « رحمة الله علیه رحمة واسعه »

سرکشلك ایتدی توسن بخت ستیزکار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار

حضّنلیلر بو بلای ناگهظوردن طولایی بیك درلو ماتم ومصیبت ایچنده ایکن دشمن الایلری قارشودن کورنمکه باشلادی .

بر خیلیسنك شهید اولمسی جهتله همان التیوز التی کشی یه تنزل ایتمش اولان عثمانلی قهرمانلرینك اداره‌سنی — حاجی ابل بکی — مرحوم دعهده ایلدی .

عسکر اسلام رهنمای توفیق وظفرلری اولان شهزادهٔ شهیدك مرقد منورینه کلدیلر بربرلریله استحلال حقوق ایله برابر سردار حمیتلرینك سریرعرش اسای شهادتنی اوکنده رسم مواده‌عه‌یی اجرا ایتدکدنصکره زره ولباس برینه بورکفن کینه‌رك وقیجلرینك غلافنی قیره‌رق یاره‌لی ارسلانلر کبی دشمن اوزرینه هجوم

كوستردیلر واوقدر بیوك بر دشمنی اوچ ساعت ایچنده بتون بتون قهر ومضمحل ایتدیلر »

اوچنجی صحیفه « اصل اسمی حسین ایکن نحافت وجودیله برابر هراوکنه کلان پهلوانی ینکدکده وزمام اداره‌سنی اله الدیغی فرقه‌یی دائما غالب ایتدکده اولدیغندن طولایی بین الغزاة – تیمور طاش – عنواننی احراز بیورمش اولان تیمورطاش پاشا ایسه ملکمزده هر عسکرك وجودیله افتخار ایده‌جکی امرادن اولوب موقعلرینك صربلغی جهتیله هربرینك ضبطی بر مملکت فتحندن مشکل اولان ماکدونیا قلعه‌لرینی انجق شجاعتی سایه‌سنده فتح ایتدی ویرلیه قلعه‌سنه هجوم ایتدیکی صرده ابتدا قلعه‌یه برجنه عثمانلی بایراغی النده اوله‌رق کندیسی اییك کمند ایله چیقدی وبعدالفتح – برجه چیقنجه‌یه قدر خندقده چیکنه دیکم شهیدلرك یدیسی اقربامدن ایدی – بیوردی »

اشته لاعلی التعیین اچیلان شو اوچ صحیفه‌ده شجعان عثمانیانك ابراز ایلدکلری خوارقدن هربری انجق عثمانیلیلردن صدور ایده بیله‌جك فضائلدن اولوب بنابرین بالاده دخی بحیده خامهٔ افتخار اولدیغی

اوزره صفت شجاعت اقوام اسلامیه‌نك عمدهٔ اخلاقی وروح ثانیسی اولدیغندن عساکر اسلامیه مغلوبیتی هنکامنده بیله ینه اسلامیت شاننه خلل ویرمیه جك قدر جلادت کوستردیکی جمله عالمك مسلمی بر کیفیتدر .

حتی جهانکیرلرك رئیسی عد اولنان ناپولیون بوناپارطی مشهور جزار الی بیكك بهادرله عکادن دفعه وبو دفعه‌کی فرانسه وپروسیا محاربه سنده برقاچ بیك جزایر مسلمانی ـ دینلرینه وطنلرینه ناموسلرینه ملتلرینه متعلق ارده هیچ برشیٔ بوغیکن ـ یالکز سیف اسلام سایه‌سنده ایکیوز اللی بیك کشیلك برالمان اردوسنك هر درلو اسلحهٔ جدیده سنه باقمقسزین ایچندن دفعهٔ کچه‌رك فرانسزلری جلادتلرینه حیران ایتمکه وشیخ عبدالقادرك جزایرده برقاچ عشیرتله فرانسه‌نك متعدد اردولرینی طاغتمغه وشیخ شامل مرحومك بر ملیون نفوسدن عبارت اولان طاغستانلیلرله اوتوز اوچ سنه سکسان ملیوندن مرکب اولان قوجه روسیه دولتیله اوغراشمغه موفق اولدقلرینی اسلامیتك سیف قاطعنی اثبات ایچون عصریمزی کورنلرك کوزلرینه صوقمق کفایت ایدر

اشته‌یك قولای و یك كوچ اولان بو فضیلتی تعریف
ایتمك استیورز چونكه بونك بر درجه‌سی وار دكه
دائرهٔ فضیلت و ممدوحیتدن چیقه‌رق تهوركی سلسلهٔ
مقدوحیت و مذمومیته داخل اولیور
مقصدی لایقیله تشریح ایده‌بیلمك ایچون علی الاصول
تعریف ایله ابتدا ایده‌لم .
« شجاعت » عند العلماء صبر و قوت نفسدن
عبارت اولوب بین الحكما « شجاعت » ناموسك قیمتنی
حیاته تقدیم ایتمكله تقدیر و استكناه ایدلمش و هر ایكی
فرقه « شجاعت » فضائل نفسانیه‌نك اساس و قاعده‌سی
اولمق فكرنده متفق بولنمشدر .
بزجه الك زیاده نظر اعتنایه النه‌جق مسئله حكمانك
تعریفی اولوب او تعریف ایسه « ناموس » دنیلان نقدینهٔ
گرانبها ایله مزج ایدلمش اولدیغندن كیفیتی اكا گوره
تحری و شجاعتی او یولده تصویر ایده‌لم .
عصریمزده سلاح « معرفت » اولدیغی جهتله
« مبارزه » صورتیله غوغا اولنامقده و فقط نادراً
« ملاججه » وقوع بولمقده اولدیغندن « ناموس » تعبیر
و جیری ایله مزج ایدیله‌رك حكمانك درمیان ایتدكاری

تعریف شو زمانلره کوره دیکر تعریفلره مرجح طوتیلور وزمانمزده شجیع جبین یرینه ناموسلی ناموسسز تعبیراتنی استعمال ارباب جدال دها مناسب بولیورلر

انسان ایچون حیاتجه مخاطره ملحوظ اولدیغی زمانلرده امر مدافعه‌ده یا «افراط» یا «اعتدال» یا «تفریط» کوستروب افراط حالنه «تهور» واعتدال حالنه «شجاعت» وتفریط حالنه دخی «جبانت» اطلاق اولنور

«تهور» فرط غضبدن عبارت اولدیغی وبو حالده ایسه قان باشنه صیچرایوب نه یاپدیغنی بیلمدیکی ودها طوغریسی نیم مجنون بولندیغی ایچون وجیبه‌نك ایلروسنه کتمش وبلکه ده اخلالنی بادی بولنمش اوله‌جغندن بو حال علی العموم مذموم اولوب هیچ بر وجهله عسکرده بولنمسی آرزو اولنمز .

الك عادی بر نفرك تهوری بیله اردویی انواع مخاطراته دوچار ایده‌بیله‌جکندن اشبو ذمیمه‌نك ضابطانده وعلی الخصوص امرا وقوماندانلرده بولنمامسی الزمدر

«جبانت» ایسه تهورك کلیا عکسی اولوب

عادتا قورقاقلقدر که بونك نقدر فنا بر خصلت اولدیغنی تعریف ایچون شو کوچك مثالمز کفایت ایدر ، شویله که : قورقاقلغی شهود عدیده‌سیله مثبت اولان برادمك یوزینه قارشی قورقاق دینلسه اوادم سکوتمی ایدر یوقسه درحال مدافعه ایتمکه وکندیسنی شجیع وجسور کوسترمکه‌می قیام ایلر ؟ یوزینه قارشی قورقاق دینلمشده قبول ایتمش هیچ بر کمسه کورلمدیکی جهتله قورقاقلغك یعنی « جبانت » دیدیکمز دنیه‌نك نقدر مذموم ومقدوح بر خصلت اولدیغی بونکله ثابت اولدیغندن واساساً قورقیلان شیٔ اولوم دینلان حالدن عبارت اولوب اکا ایسه هر نفس الدجه تقرب ایتمکده بولندیغمزدن‌ندن قورقق لازم کله‌جکنی جبانلره سؤال ایتملیدر ؟

« شجاعت » ایسه ارباب ناموسك کاری اولوب ایفای وجیبهٔ وطنپروریده صرف اولنه‌جق بر خصلت فاضله‌در یوقسه قوت وقدرتنه مغروراً ناحق یره ابنای جنسنه ایصال کزند وخسار دکلدر

« شجاعت » دواعیٔ بهیمیه‌دن بتمامها بری اوله‌رق هر فعل وحرکتده کمال متانت وثبات ایله ثابت

قدم اولمق وعلى الخصوص منافع دينيه ومقتضای وجيبهٔ عسكريه‌سی اغورنده صادقانه حركتله ميدان وغاده اصلا تلاش ايتميه‌رك كمال مرتبه حزم واحتياطه رعايت ايلمكدن عبارت بر خصلت انسانيه‌در

والحاصل «شجاعت» ارباب ناموسك صفت جليلی و«جبانت» ناموسسزلرك كاری اولديغندن وناموسسزلق ايسه عسكرده بولنميه‌جغندن هرحالده ناموسی مستلزم اولان تربيهٔ عسكريه اكثريا جبانتی شجاعته تحويل ايتديككندن على العموم عسكرك شجيع اولديغنه شبهه ايتمديككمز جهتله تطويل مقاله حاجت كورمدك بناء عليه صفوت مرحومك

فرق ايدر نشئه‌سنی انجمن آرای غزا
خون رنكين عدو بادهٔ مسكت كبيدر

بيتيله ختم مقال ايلدك .

ـ طقوزنجی مقاله ـ

مردلك

شجاعت خلق جلیلنك حدغایه‌سی اولان ومكارم اخلاقك الك مهملرینی جمع ایدن صفت فاخره‌یه مردلك دینور كه بو عنوان جلادتنشان ملت اسلامیه وبتخصیص عثمانلولره مخصوصدر . غبطه فزای انام اولان مردلك شان وشرفی انلرك خلعت فاخره لریدر .

مردلك اسلامك غیری هانكی ملتده هانكی جمعیتده كورلمشدر ؟ مرد كیمدر ؟ مرد اولان كیمدر ؟ .... تاریخلره مراجعت اولسون ! بركره اسلامك وقایعنی یازان پارلق صحیفه‌لر بر كره ده عثمانلیلرك احوالنی بیلدیرن لعل رنك سطرلر كوزدن كچیرلسون ! صكره ده اقوام سائره تواریخی نظر امعانه النسون مردلك نظرفده قالورسه اورایه‌ویرلسون بزشبهه ایتمیزكه حقیقت‌شناسلر بوحقی اسلامه عثمانلیلره براقورلر .

اخلاق محموده اسلامیه‌یی جامع وحامل بولنان مسلمانلر هرحالده مرد ومردلكده فرد درلر .

اخلاق اسلامه‌نك , تهذیب اخلاق ' عدل

واحسان ، وظيفهٔ حقوقيه شرائط اخوت ، كبي حسن اخلاق انسانى مردلر واوبله برمردديدركه اقوام سائره بيننده فرد قالور .

اسلامك مبادئ ظهورندن بو آنه قدر كذران ايدن حالات درپيش مطالعه ايدبلورسه اره‌ده يتيشان بهادرلرك كوستردكارى مردى وفداكارينك درجه‌سنه تقريب نظر ايديله رك مردلك ديمك اولديغى اكلاشيلور .

مردلك بين الاسلام اعاظمه منحصر اولميوب الك عادى برنفرده بيله اطوار مردى مشهود ومشخص اولمش واولمقده بولنمشدر .

مردان اسلام وغيرتوران عثمانيانك مردلكده كوستردكارى مروتلرى ، متانتلرى ، حميتلرى ، غيرتلرى مجملا دخى يازيله جق اولسه مردلك نمونه خانه‌سى تعبيرينه شايان بربيوك كتبخانه طولوسى كتاب وجوده كله بيلور .

« الناس على سلوك ملوكهم » فحواسنجه عثمانليلرك مردلكنى تصوير ايچون اوزون اوزادى‌يه ايراد مقاله حاجت اولميوب جنتمكان ياووز سلطان سليمك شاه اسماعيله يازديغى برنامه‌يى عيناً نقل ايديورمك

ایفای مقصده تماماً خادم اولور .

یاووز سلطان سلیمکه اهل ایمانی کلمهٔ واحده لواء سعادتی التنه المغه همت فوق العاده ایله بدت عمرینی خارجی سفرلر ایله کچورمشدر . نظرفه توجه ایتسه مبشر فتح واقبال رایات نصرت ایات عثمانی یی استقبال ایلر ایدی زماننده حادث مذهب رفضیء الحادك تعمیمنه چالیشان شاه اسماعیله فعلی تماماً ابراز ایتمك اوزره یازدیغی نامهٔ همایوندن مردلکی ومردلکده فردلکی تبیین ایتدیکی جهتله نامهٔ مذکور تبرکا درج صحیفهٔ مباهات قلندی !

« اسماعیل بهادر ! اصلح الله شانه !

« مثال لازم الامتثال واصل اولیجق معلومك

« اولسونکه : هتك پردهٔ اسلام وهدم شریعت سید

« الانام ایتمکه قیام کوستردیکك حد تواتره یتیشوب

« نقطهٔ طینت مضرت نهادیکی که مرکز دائرهٔ فتنه

« وفساددر صفحهٔ خطهٔ روزکاردن اظفار خنجر

« وتیغ ارازایله حك ایلمك کافهٔ مسلمینه عموماً وسلا

« طین اولی الامر وخواقین ذوی الاقتداره خصوصاً

« جملهٔ واجباتدن ایدوکنه ائمهٔ علماً کثر الله امثالهم

« الی یوم الجزا باثرهم فحوای و یروب اکا بناء محضا
« احیای مراسم دین محمدی واقامت ناموس شرایع
« احمدی اجلی ایچون لشکر بی شمار خصم شکار ایله
« سنك قصدکه بلاد شرقه توجه همایون کوستروب
« مضمون شریفنده شاهلق جهتندن تحت تصرفنده کی
« نواحی واراضی سعادت ظل ظلیل رایات فتح ایاتله
« مستسعد اولیجق (ارایسه‌ك میدانه کله‌سك)
« حق سبحانه وتعالی‌نك مشیت وارادتی نیه متعلق
« اولمش ایسه ظهور بوله دیو بیورمش ایدم بوندن
« غرض (برقاچ آی اقدمجه سندنخی خبردار اولوب
« تدارکك ایده‌سك غافل بولندم حوزهٔ حکومتمده
« اولان خلقی تمام جمع ایتمکی ایام مساعد اولمدی) دیو
« عذر و بهانه ایتمیه‌سك ایمدی مدت مدیددر که مزاحمهٔ
« نفوس متکاثره‌دن جهان ضیق النفس ومصادمهٔ
« سلاح وسناندن هوا ضیق النفس ونعال مطایادن
« جرم زمین اهن پوش وطنین نای رویندن طاسجهٔ
« علیین پرخروش اولمشدر .
« بو اثناده سراً جهراً خیراً شراً سندن جرأتی
« ایهام ایدر بر وضع صادر اولمامشدر

« لاسيما شمديكى خالده ديار ارز بايجانده اول
« تلال وجبال نشان ستم ستور لشكر منصوردن
« سپهر پرهلال اولمش ايكن دخى هنوز سندن نه نام
« پيدا ونه وجودكدن اثر هويدادر بروجهله مستور
« الحالسككه وجودكله عدمك على السوادر
« (قليج دعواسك ايدنلرك سپركبى
« يلالره كوكس كرمك دائم پيشه‌مى وسرورلك
« دعواسنده اولنلره مغفر كبى زخم وتيغ تبردن
« سرطوتمق هرنفس انديشه‌سى كركرر »
عروس ملك كسى دركنار كيردتنك
كه بوسه برلب شمشير ابدار دهد
« حرز سلامتده پرده نشينلك اختيار ايدنلره ارلك
« آدى خطااولودن قورقان كمسه‌لره قليج قوشانوب
« آته بنمك ناسزادر خاليا بومشابه‌ده ودرجهٔ زاويهٔ خموالده
« انزواكه سبب اغلب احتمال كثرت لشكريى قياسدن
« استيلاى رعب وهراس اولمقدر • اويله ايسه
« بومعينك ازاله‌سى مصلحتى ايچون قرق بيك نفر
« مقدارى ار لشكر ظفر رهبردن افراز اولنوب قيصريه
« ايله سيواسى ماييننده اقامت ايتمك امر اولنمشدر خصمه

« ارحای عناق و توسیع دائره یه میدان بوقدر اولور
« بوندن ارتق اولمز . اگرسنده دخی غیرت و حمیتدن
« فی الجمله شمه وار ایسه کلوب عساکر نصرت مآثره
« مقابل اوله سك ازل ازالده مقدر اولان هرنه ایسه
« معروض پروزده جلوه گر اوله انشالله تعالی والسلام
« علی من اتبع الهدی »

نامهٔ همایونه دقت اولنسون کافهٔ الفاظی مرد لکك برنوعنی تصویر ایتمکده پرسام ماهردن دها استادانه اثبات اهلیت ایدوب مردلکی تجسم ایتدیرمشدر افرادمز ایسه بو اعاظمك تربیه اولدیغی دینك تربیه کردهسی و اویوکلرك محاسن پرورهسی اولدیغندن البتده انلرده مردلك ایله تزیین ذات و صفات ایتمشلردر .

محاربه تاریخلری اردهبرنفرك حالی طوریی مردلکنی بیان ایدرکه انسانك حیرتنی جلب ایتمامك امکانك خارجنده کورینور . او مولدق برنفردن اویله حالات غبطه فرسا ظهور ایتمشدرکه مردلکی بکیدن تعریف ایتمش ویا ایجاد حکمنی المشدر . غوغاده سلاحسز اولهرق الهکچوردکاری دشمنلرینی « مرد لکه صیغمز » دیه حیاتنی بخش ایتمکله جوانمردلك

خاصه سنی قزانمشلردر

دین قرنداشلرینک یاره لرندن دیشیله اتقوپاران حائنلری کوروبده اوزرینه واردقده عرض تسلیمیت ایتدکلری ایچون عفو وعاطفتله معامله ایدوب مردلکی مع زیاده اثبات وارائه ایتمشلردر

هنوز اونودلمدی اردنی چوق کچمدی اویله وقوعات ایشتدك اویله فاجعه لردکله دك واکثریسنی کودککه اسلافمزه اوروپا سینورلرینك عزو ایتدکلری وبزده کوز کوره اسناد ایتمك ایستدکلری برطاقم مساوئی احوال انلرك یانده محاسن حکم وموقعنی احراز ایدر

عالم مدنیت عالم مدنیت دیوبده فضیلت مدنیه یی کمسه یه یاقشدیرمیان ایکی بیوك دولت محاربه سنه یتشدك کیفیتی غزته لرنده اوقودق بونلر بوعصر جدیده ییله معبدلری کتبخانه زی طوپه طوتدیلر بوندن برقاچ عصر اول ایسه اجداد عظامز ویانه یی محاصره ایتدیکی وقتده شهری طوپه طوتدی فقط کلیسالری وکتبخانه لری محافظه ایتدی ... بوحالده مردکیم ایمش ؟

الحاصل مردلك بزم شانمز بزم مدار مفخرتمزدر حالا

مردزهمده مرداوغلی مردلرز بناءعلیه خلعت فاخره مز اولان خصائل مردی‌یی یاداتمك وایجاب حالده میدانه قویمق ایچون حاضر بولنوب اره‌صره شو

عثمانلیلرز هر برمز مرددر اردر
مردلك صفتی بزلره موروث پدردر

نظمنی ایراد ایدوب هر ایشی مردانه ختامه رسیده ایده‌لم

— اوننجی مقاله —

صلابت دینیه

روح الفضائل اطلاقنه شایان اولان « علو جناب وقار . شجاعت . غیرت . حمیت . صداقت عفت . فتوت . شفقت . مرحمت » کبی محاسن اخلاقك لازمی بولنان حال برکزیده که { صلابت دینیه } در « محبت وطنیه » « محافظهٔ ملیت » « ارزوی اقبال امت » مثللو نتایج مقدسه‌یی استحصال ایدر .

بو حال فوق العاده نك حاوی اولدیغی نتایج سائره و بو نتایجك مشتمل اولدیغی حسنات وفیره اولقدر زیاده در که برارده‌یه کتوروب ده تمامها تحریر وتصویر مراد اولنسه « فضائل اخلاق » ایچون مرتب برقاچ بیك جلد کتب نفیسه تدوین ایتمك لازم کلور .

مشهود اولان اهمیت وطبعا کوریلان مجبوریت اوزرینه نقصانیٔ بضاعه‌یی کوزه الدیررق برقاچ سوزله اولسون تحریرینه تحریك خامهٔ جرأت ایلدم .

« صلابت دینیه » نك درجهٔ اهمیتنه و بو اوج

نتیجه‌یه نسبتله اصلیتنه نظرا اولاً کاداثر برایکی سوزك اتیانی لازم کلدی .

تاریخ احوال اسلافی کوسترر بردوربین حقیقت نمادر . کوزحالی کورر . تاریخ ماضی‌یی کوستررك استقبال ایچون انتباه وعبرت حاضرلار برخواجهٔ امینت اثر . ومخطر اسباب ظفر و خطر اولدیغندن مطالعه‌مزی تاریخك ویردیکی معلومات اوزرینه تصویر ایده‌لم .

تاریخچه‌اك زیاده دقته سزا برجمعیتك اقبال وادبارینه باعث اولان حالات عبرتنما اولدیغندن بزده بورالرینی نظر امعانه اله‌لم .

دورادمدنبرو تشکل ایدن حکومتلرك حالی دوشونیلورسه « صلابت دینیه » ایله میدانه چیقانلر و « صلابت دینیه » ایله کیدنلر ازوقت ظرفنده اقبال وسعادتك اقصی المراتبنه واصل اولوب عصرلرنده الك مقبل . الك عالی . ملتلری کچه‌رك برنجیلك شرفنی حائز وحامل وبالاخره اخلاقلرینه طاری اولان فساد سببیله « صلابت دینیه » یی‌ده ترك ایلدکلرندن نام ونشانلری قالمامق اوزره بلای ادباره کرفتار اوله‌رق محو

ومضمحل اولدقلری اکلاشیلور .

تاریخك هاننکی صحیفه‌سنه عطف نگاه اولنسه الك پارلاق سطرلرنده « صلابت دینیه » نك کمالندن والك مظلم سوزلرنده ده « صلابت دینیه » نك ذوالندن نشئت ایدن سعادت ونحوست افاده‌لری کوریلور .

ایشك بزه عائد اولان طرفنی التزام ایدرسه‌ك اسلامك ظهور ووجه انتشارینه دائر بسط کلام ایتمك اقتضا ایدر .

بومسلمدر که دین اسلامی تأسیس ایدن حضرت فخر عالمك اثرینه اقتداء اصحاب کرام افندیلرمز حضراتی وقوعی نامسبوق ایشلر کوردیلر . برچوق ممالك فتح ایله جهانه اعلان کلمهٔ توحید ایلدیلر . دنیایی کندیلرینه بالاختیار مفتون ایدنجه‌یه قدر اجرای احکام عدالت وابراز کمال استقامت بیوردیلر قدرت بشرك مافوقنده دینله جك راده‌ده بذل همت قیلدیلر . حیرت رس افکار اوله جق درجه‌ده معاملات نازکانه‌ده بولندیلر .

اوت كبى احكام شريعته كمال اتباعندن اوغلى
حقنده حدشرعى اجراسنى حكم ايلدى وحكمنى انفاذ
ايلدى . كيمى ده اولى الامره امتثال وعمومه بر حسن مثال
اولمق ايچون سرعسكرلكدن نفرلكه تنزل بيوردى .
كيمى دخى صاحب مذهب بر مجتهد اولديغى حالده
« قانون پيغمبرى بى لايقيله ايفا وانفاذه مقتدردكلم »
ديه رك اولنجه يه قدر محبسلرده قالدى . بعضيسى
كوله سنك بعيسيده غزايه مأمور ايتديكى بر سر كرده سنك
ركابنده ساعتلرجه يورودى . زمانلرنده عدالت
حقانيت كمالنى بولدى . كوهستان وحشيت وبدويت
كلزار انسانيت ومدنيته تحول ايتدى . نه لر اولدى .
نه لر اولدى . اولدى اما جاه سى « صلابت دينيه » نك
كمال درجه متانتندن و « صلابت دينيه » سايه سيله
اجرا اولنان عدالتك نهايت مرتبه قوتندن اولدى .
اوزون اوزادى يه سوزه نه اثبات دعوا ايچون
كلفتى اختياره نه حاجت اندلسك ولوله اقبالنه
« صلابت دينيه » نك شدتى وواويلاى ادبارينه
ده « صلابت دينيه » نك خفتى باعث اولديغى تاريخ
كتابلرى ميدانده ايكن كمسه انكار ايده مز .

خلاصهٔ کلام « صلابت دینیه » نك هر قنغی امتده التزامنه دقت و اقتضاسنجه اجرای احکامنه همت اولنورسه شبهه یوقدر که اوامتی شرف سعادتله مشرف قیلار . نفوذ واعتبارلرینی شوکت وشانلرینی فراوان ومزداد ایدر . و هر قنغی ملتده قرار گیر اولمز وایجابنجه حرکته معین وظهیر بولنمزسه البته اوملتك بذیان قوت وقدرتنی بوزار . اوینی بارقسنی انسانی حیوانی خاك ایله یکسان و برباد ایدر .

محبت وطنیه هر دینده هر تربیه‌ده دنیانك هر یرنده فضائل عالیه نك اك عزیزاك مقدسلرندن معدود اولدیغچون بوآنه قدر یتیشان اعاظمك کافه‌سی بو محبتی حسیات طبیعیه نك کافه‌سندن محترم وخواص لازمهٔ ملیه نك جمله‌سندن مقدم طوتمشلردر . حتی بولنده فدای جان ایدنجه قدر چالیشوب اوصافنا مشلردر .

هر کس اك زیاده سودیکی شیئك بر درجه بلکه ده بر قاچ مرتبه‌دها ایلروسنده اولمق اوزره بر حس طبیعی ایله وطنی سومکده کندوسنی مجبور کورر .

زیرا وطن انسانك سبب حیاتی اولان هوایی باعث نجاتی اولان منابع ثروتله منافع ترقیاتی حاوی بر مملکت و پیدا اولدیغی مکان ایله الشدیغی اوینی یوه‌سنی مشتمل برطوپراقدن عبارتدر .

بانیٔ وجودی اولان اجدادینك آثار مقدسه‌لری . مزارلری . کمیکلری . خیرات وحسناتلری وطنده‌در . وطن انسانك جای نمو وانتعاشیدر . مهد تربیه ومعاشیدر . رفاه سعادتی وسعت خطهٔ وطندن ثروت و یساری قابلیت خاك وطندن بقای نسل وذریتی محافظهٔ حدود وطندن ناشیدر .

وطنك هر جزؤی شهید قانیله یوغرلمش برعشك تروهر ذره‌سی غازی غیرتیله اویأنمش برشیرز احتمالکه هرطاشی بیك باشه بدل برجوهردر .

محبت وطنیه حسی ووجدانی اولدیغی ایچون نقدر تفصیل اولنسه بنه محاسنی تکمیل اولنه‌مز . بلکه تعریف اولنسه بنه حقیقتی بیلنه‌مز .

وطن مأثرجلیله لرینك مدح وستایشی آرایش زبان مفخرت اولمغه بالوجوه سزاوار اولان اجداد

عظاممزك سيف صارملريله اله كچورلمش وحمايه سی
همت مليه مزه احاله اولنمش فوق العاده قيمتدار بر
يركذار اولديغنی دوشونيلورسه انلره هرحالده وارث
صحيح اولنلرك بوكا نقدر محبت وحمايه سنه نصل همت
ايتملری اقتضا ايده جكی اكلاشيلور .

محبت وطنيه ذكری سبق ايدن «صلابت دينيه»
مقاله سنده كی محاسن جمله سی لوازماتندن وانك نتايج
مقدسه سندن اوله رق او قدر شرفی حائز اولديغی
« حب الوطن من الايمان » حديث شريفيله مثبتدر .

اخلاق فاضله اصحابی نزدنده وطنك بر آوج
طوپراغی او يولده فدا اولمش بر قاچ بيك قهرمانك
يادكار وجوديدر . انك ايچون هر ملتده، هر تربيه ده
هر مدنيتده «حب وطن» فضائل عاليه نك الك مقدسی
صايلور . زيراكه محبت وطنيه دن تجديد نفس ايتمك
يك ازوقت ظرفنده وطنی دشمنك رايت استيلاسی
التنده كورمكی ارزو ايتمك كبی الچقلغه تنزل اولنديغی
بيلورلرده هرحالده محرك حميت اولان وطن فكرينی
كوكللردن قالديرمزلر .

« محافظهٔ مليت » بوبديهيدر كه جيرن شوكت

وشرفه یرلشمش درجهٔ سعادت وسلامته ایرمش هر ملت مطلقا ملیتنی محافظه ایده ایدی ورهبر تحقیق ایله کیده کیده اومرتبه‌یه واصل اولمشدر .

ناموس ملیتنی کوزتمیانلر تقلید شائبه‌سیله لکه‌دار اولانلر هیچ بر وقتده دنائتدن قورتیله مزلر . نه اولورسه اولسونلر . نرده بولنورسه بولنسونلر . هر حالده هر محلده محقر اولورلر . والک نهایتده فائده‌یرینه مائدهٔ ندامت بولورلر . مثال ارانورسه هر ملتده هر مذهبده بولنان یادکارلرک دکل هم عقیده‌لری طرفلرندن حتی تقلیدینه هوس ایتدکاری کیمسه‌لر طرفلرندن بیله تحقیر اولندقلرینی اثبات ایدرز .

اجدادیمز بوقاریده تعداد اولنان خصائل مرغوبه ومحافظهٔ ملیت کبی بر خصلت مقبوله ایله بونجه شان وشرفه نائل اولمش وبزیده او فضیلته وارث ایتمشلردر . بز وارث پدر اولدیغمزدن ملیتمزی هرشیدن زیاده محافظه‌یه جهد واهتمام ایتملییز .

بزم صرف عثمانلیلق مایه‌سیله تخمیر اولنمش طینتمز رحم مادرده مرد یرادلش طبیعتمز . کهوارهٔ صباوتده شجاعت سودیله بیومش وجودلریمز . ابی یی

کوتوبی فرق ایتدیرمش اولان تربیه مز . بزه اخلاق عثمانیه‌نی بتمامها محافظه درسنی تازمان فطرتمزده اوکرتمش اولدیغندن بودرس . بوتعلم . بوقابلیت . بزی « محافظهٔ ملیت » کبی العزیز اولان برقوهٔ عزیزه‌نك دکل وقایه سنده الدن کلدیکی قدر تزیید قوتنه طبعاً سوق و اجبار ایدر

اویله ایسه برقاچ بی ادبك سوء حالنه و اخلاق فاسده و افعال ناسزاسنه باقوبده میراث پدردن محرومیتی رواکورمامليدر .

قلبه مراجعتله بولنورکه اغفالاته الدانق و تحریکاته قاپیق سببلریله ملیتنی غائب ایدنلر دنیدر . چونکه هرحالده محافظهٔ ملیت شعار انسانیت اولوب بونك غیری ایسه دنائت اولدیغی شبهه‌دن بری کورینور .

بزدا تماسعادت دارینی دیغرلك حمایه‌سی ملیتمزك وقایه‌سی وطنمزك محافظه‌سیله بوله‌جغز فکرینی منکوش کوش اعتبار ایله افتخار ایتمز و ایتلیز هرفکر حمیت پرورده بونی اقتضا ایدر . دنیانك هانکی طرفنه کیدلسه « محافظهٔ ملیت »‌ك بیوك شرفلردندر .

چونکه بر بهادر دده و دلاور بابا یالاسنی بتاغان بجاغی

بلايوب واغزی بورنی دشمن قانی ایچنده اولدیغی حالده
غزادن کلوبده اوبه اوخشایه بیوتمش اولدیغی
هر شیدن اول باروت نه دیمك اولدیغنی طبانجه تفنك نصل
اتلدیغنی اوکرتمش بولندیغی ارسلان یاوریسنه · دشمانلی
لی قانایسنه · و بویله پدر وبونکله الفت و انسیت
ایتمش مادر قوجاقلرنده ایکن عسکرلکه الیشان طبیعی
عسکرلره · ذاتاً صفاتاً مرد یکیتلره · جسور شهبازلره ·
اباعن جد میراث قالمش برخصلتك مجرد قوه ده وقایه سی
شرف و مفخرت عد اولنمز بلکه مقتضاسنك بالفعل
اجرا ووظائفنك بالوجوه اتمام واکماله بذل همت
اولنمسی لازم کلور ·

« آرزوی اقبال امت » دنیاده نقدر بدایع مقبوله وجوده
کلمش و کله جك ایسه هپ « ازوی اقبال امت »
خصلتك سوق واجباریله کلمش وکله جکدر · پرکار
مدنیتی بو دائره یه کتورن وبو دائره یی مرکزی اوزره
چویرن بونجه مؤلفاتك تدین واخلافه ترکنه باعث اولان
بوقدر آثار ترقینك جلوه کر ظهور اولمسنه سبب
مستقل اولان حتی بنی ده بو مقابله یی یازمغه سوق ایدن
« ارزوی اقبال امت » خصلتیدر ·

نقدر افکار عالیه اصحابی وار ایسه هپ اقبال امت ایچون چالشمشلردر . کیمی بر طاقم متغلبلرك الندە اولمش کیمیده زندانلردە ترك حیات ایتمشدە ینه ارزوی اقبال امت فکرندن بچه میوب سعادت استقباله خدمت ایتمشدر .

لایقیله دوشونیلورسه وطن محافظه سیچون ضعیف کوکسنی دشمنك کلە سنه قورشوننه هدف ایدن بر عسکرك هرشیدن عزیز اولان کوزلرینی کور ایدنجیه قدر چالیشان بر مؤلفك وازینی یوغنی صرف ایله مکتبلر چارشولر خبراتلر یپان ارباب حمیتك بتون اصحاب غیرتك سعیلرینك قسم اعظمی « ارزوی اقبال امت » ایچون اولدیغی بداهة ناکلا شیلو .

« ارزوی اقبال امت » خصلتی صوری و معنوی منافع حاصل ایدر . انسانی چالشدیردیغی ایچون دنیاجه مستلزم راحت واخرتجه دخی موجب نجات و سعادتی اولور .

ــ اون برنجی مقاله ــ

اوصاف عسکریه

جمعیات بشریه‌نك حسن ادامه و محافظه‌سی امرنده هر شخصك بر وجیبه‌سی اولدیغی وفقط وجیبهٔ عسکریه بونلرك اطراد جریانه بر حس وطنپروری ایله ضامن بولندیغی جهتله کافهٔ وجائب انسانیه‌نك اعظمی و بناء علیه اکمل وانفعی اولدیغندن بو وجیبهٔ عالیه ایله مکلف اولنلرك اوصافیده دیگرلرندن اشرف واعلا اولمق امر طبیعی وضروریدر .

قوهٔ ناطقه ایله مخلوقات سائره‌یه تفوق ورجحانیتی مسلم واشکار اولان نوع بشر ممیز خیر شر اولمق حسبیله تحصیل کسب تمیز و تحیز ایتمش ایسه قوهٔ ناطقه‌نك لوازمندن اولان اخلاق جلیله وممدوحه ایله شرف انسانیتی قزانمش ومقتضای نفس وهوا اولان حالات مقدوحه ایله درکهٔ حیوانیته تنزل ایتمش اولدیغندن بو مقاله‌مزه عنوان بحث اتخاذ اولنان « اوصاف عسکریه » لوازم ممدوحهٔ انسانیه‌دن معدود اولمسی اقتضا ایدر .

دولتك هر صنف امور یتنده ملتزم اولان اوصاف

ممدوحه مسلکلرینه کوره درده منقسم اولوب عسکرده ایسه بو درجه‌لرك اعلاسی والحاصل خصائل انسانیه‌نك رتبهٔ بالاسی بولنمق اهم والزمدر ٠

چونکه : سرحداوزرنده برنوبتجی نفرینك وجیبه‌سی الك بیوك برمأمورك وظیفه‌سندن بیوك اولدیغندن بونفرده مطلوب اولان اوصاف عسکریه بولنمزسه ملکی درحال مخاطره‌یه دوشورمك کبی فنالقدن بولنه‌بیلور حالبوکه دیکر برمأمورك الك بیوك سیئاتندن اولان برایش حکمنی اولقدر شدت وسرعتله اجرا ایده‌مز ٠ بناءعلیه ؛ اوصاف عسکریه‌نك مزیت وعلویتی ظاهر واهمیت واعتناسی جمله اقوام اراسنده هویدا وباهردر ٠

بوندن اول یازیلان اطاعت وتربیهٔ عسکریه مقاله‌لرنده بالمنا سبه درمیان اولندیغی وبرقاچ کره‌لر تکرار ایدلدیکی وجهله کرك اطاعت وکرك تربیه الك باشدن باشلایوب متسلسلاً اشاغی طوغری حکم سوررسه بالطبع وبالمجبوریه نفرات مطیع وادیب اوله‌جقلری کبی اوصاف عسکریه دخی الك اول رتب رفیعه‌یی حائز اولنلرده بولنور وصره‌سیله دیکر امرا

وضابطانده بولنمسی دخی التزام اولنورسه بالضرور نفرات دخی او اوصاف ایله اتصاف ایتمش اولورلر .

شو سببلردن طولایی بو مقاله‌مزده نفراته خطاب وعتابه شتاب ایتمیوب اساس مقصدی طوغریدن طوغری یه عرض و بیانه اجتسار ایلدك .

« اوصاف عسکریه » مادی ومعنوی جهتلر ایله ایکی شقدن عبارت اولوب شق اول « اوصاف مادیه » وشق ثانی « اوصاف معنویه » عنوانلریله یاد اولنور شویله که :

« اوصاف مادیه » سعی واجتهاد ایله تحصیل اولنمیوب جناب فیاض مطلق حضرتلرینك فیاضات جلیله سندن اولمق اوزره بعض انسانلره عنایت واحسان بیوریلان تناسب اعضادر .

واقعا بر طورلوندانه ایله محاسن اندام بین الخلق خوش کورینور واهل قراوبانه جه اوصاف جمیله دن عد اولنوب حتی بر ضابطك نفرات میاننده محترم ومهیب اولمسنه اشبو اوصاف مادیه نکده تأثیری بولنور ایسه ده اصل محسنات جدیه یی التزام ایدن اوصاف معنویه اولوب اوصاف معنویه یی حائز اولانلرك او محاسن

مادیه‌یه احتیاجلری بوقدر . انجق ایکسیده بر ذاتده اجتماع ایدرسه انك علی الاعلی بر ضابط اوله‌جغیده وارسته قیدیاندر .

اوصاف معنویه‌یی تمامیله حائز و اوصاف مادیه‌نك مهملرندن بی نصیب و محروم عسکرلر کلمشدرکه حائز اولدقلری اوصاف معنویه‌لری سایه‌سنده وجیبهٔ وطنیه‌ورلرینی احیا ایتمشلردر .

ازجمله عصرنده همان بتون دنیایه مالك اولان « اسکندر رومی » و اوروپایی تیر تیره‌دن « آتیلا » و بنه اوروپاده پك چوق شهرت و شان قزانمش اولان « فلیپ اوغوست » و اسوج قرالی « اون ایکنجی شارل » قصیر القامه اولدقلری کبی عتیق اسپارته قرالی « آژه‌سیلاس » ایله اسبابی لرزناك ایدن « تیمور » طوپال اولوب « دوق دوبارم » ایله « مارشال دولو قسامبورغ » و « پرنس دورانژ » کبی مشهور قوماندانلرده قنبور ایدیلر فقط اوصاف معنویه‌لری حدکالده اولدیغی جهتله دنیاده الك بیوك قوماندانلر عدادینه داخل اولوب بین العساکر فوق العاده شهرت صاحبی اولدیلر .

والحاصل اوصاف مادیه‌نك كوزل آمر وبیوك
قوماندان اولمغده دخلی پك جزئی اولوب اصل واساس
اوصاف معنویه‌ده اولدیغندن صورت ظاهرده چركین
ومحقر وجبین كورینان نیجه ضابطلر فوق العاده
یارارلقلرده بولنوب اك مشهور ذوات صره‌سنه
كچمشلردر .

فقط شورا سیدخی خفی اولمیه كه اوصاف مادیه‌دن
كوزل كورمك وایشتمك خواصی اوصاف معنویه‌یه
دخی غالب اولوب كورلك وشدت ضعف بصر بر ضابط
خصوصاً بر قوماندان ایچون اك بیوك نقایصدن اولدیغی
مثللو صاغرلق دخی عینی نقایصدندر .

ولو كه خلقت عالمدن بری مثلی نامشهود بر صورتده
اوصاف معنویه‌یی جامع بر ذات اولسونده مذكور
اوصاف مادیهٔ مهمه‌دن بی بهره بولنسون اوذات ممكن
دكل بالفعل قوماندانلق ایده‌مز .

بناء علیه اوصاف مادیهٔ مذكوره‌نك اهمیتلری
حسبیله كافهٔ اوصافه غالبدر حتی اولقدر اهمدر كه
قوماندان اولان ذات معینه نسبتهٔ چوق كورمك
وچوق ایشتمك خواصیله ممتاز بولنمق

شرائط مهمه وعظیمه دندر .

شوراسی ده جای نظر در که بر عسکر اوصاف مهمهٔ مذکوره‌یی دولت اغورنده غیب ایتمش ایسه اقبال استقبالنی ضایع ایتمش اوله جغندن بونلره فوق العاده احترام ویا الکز رأی وتدبیرلرندن استفاده یه اهتمام اولنوب بالفعل سفرده استخدام‌لرندن مجانبت اولنملیدر .

اوصاف مادیه‌نك شو ایکی مهم جهتنك غیری اولانلری انواع وسائط ایله تعمیر اولنوب اشبو ایکی وصف معتنانك غیری نقایص مادیه‌یی حاوی اولان وفقط اوصاف معنویه‌یی جامع بولنان امر المحروم اولدقلری اوصاف مادیه‌لرینی وسائط سائره ایله ایفا ایدوب بو نقایصدن ایلری کلان احوالی اوصاف معنویه‌لری خواصی ایله ستر ایده‌بیلدکلرندن هر حالده « کورمك » و « ایشتمك » خصائل مادیه‌سنك غیری اولان اوصاف مادیه اوصاف معنویه‌دن پك دون اولوب علی العموم اوصاف عسکریه‌نك الك برنجیلری ایسه مذکور ایکی خاصه‌در .

« اوصاف معنویه » ایسه برازی تجلیات الهیه وپك چوغی ده سعی وتحصیلك اثری اولان مزیات

کسبیه درکه بونلری منشألری اعتباریله « وهبی » و« کسبی » قسملرینه ایریلور ٠

« اوصاف معنویهٔ وهبیه » سوق تربیه و اکتساب معارف عقیبنده موهبهٔ الهیه‌دن اوله‌رق انسانه عنایت واحسان بیورلیلان « سرعت انتقال » ٠ « وسعت حوصله » ٠ « اصابت فکر » ٠ « فعالیت » ٠ « شجاعت » « قوهٔ حافظه » « عفت » مثللو خصائل جلیله‌دن عبارت اولوب عرض و بیان ایتدیکمز وجهله بونلر هر نقدر عطایای جلیله‌دن ایسه‌ده اکثریسی اوصاف معنویهٔ مکتسبه‌دن صکره تحصل و تجلی ایدر وهله اوصاف مذکوره‌دن قوهٔ حافظه وشجاعتك غیری اولان خواص عالیه بهمه حال اوصاف معنویهٔ کسبیه‌دن تولد ایدنلر بر شاهد زیبای شرفدر ٠

بیاندن مستغنیدر که بو اوصاف جلیله‌یی عریض وعمیق وصف وتعریف ایچون متعدد کتب ادبیه تدوین اولنمش وهربری بتمامها تعمیق وایضاح ایدلمش اولدیغندن کلیات فوائدینی مراق بیورانلر کتب مخصوصه‌سنه مراجعت ایده بیلورلرسه‌ده بز بوراده هربری ایچون مشهور عسکرلردن بربنی مثال کتوره‌رك

اتيان مرامده طريق اختصاری تعقيبه مجبور اولدق .

« سرعت انتقال » قوماندانلغك اساسی و ركن اعظمی اولوب اشبو خاصه يه مالك اولنلر ايسه ايفای وجيبه ده كماهی حقها ابراز مهارت ايدر وحتی ابداع وايجاد درجه لرينه وارير كه مثال مجسمی « ابو الفتح والمغازی سلطان محمد خان غازی » ايله « ناپوليون بونارطه » اولوب بو بابده معا ومات كامله آلمق ايچون مشار اليهمانك ترجمهٔ حاللرينی مطالعه ايتمك اقتضا ايدر .

« وسعت حوصله » و « اصابت فكر » اوصافی دخی قوماندانلرجه اك مهم صفتلردن اولوب بونلردخی اك زياده « صلاح الدين ايوبی » حضرتلرنده اجتماع ايتمش خصائل جليله در مشار اليه حضرتلرينك مناقبی آثار يار واغياری طولديرمش اولديغندن ارباب مراق اورايه مراجعت بيورسون . صلاح الدين حضرتلری اك مشهور قوماندانلرده موجود اولان محامد واوصافله دخی اتصاف ايدوب انجق هر بر وصف جليل ايچون بر مثال مجسم ارادينی التزام ايتديكمزدن بو وجهله ايری ايری اتيانه مجبور اولدق .

« فعالیت » ایسه اك بیوك والك لزوملی بر خصلت اولدیغندن بونك ایچونده « جنت مكان یاووز سلطان سلیم خان » حضرتلرینی كوستره بیلورز .

« قوۀ حافظه » خصلتی درجه سی لایقیله تقدیر اولنه میان پك بیوك بر صفتدر . چونكه بر قوماندانك مادونی آمرلرینك هیچ برشی اونوتمدیكنی حس ایتدكارنده هم مجانبت ایدلمسی لازمكلان شیلرده دائما خوف اوزره بولنورلر وهمده كندی مساعی جمیله لرینی تخطر ایله مفتخر اولورلر .

بوصفت جلیل ایسه اك زیاده « كیخسرو » ده بولنوب مشار الیه اردوسنك بالجمله ضابطانی علی الاسلامی بیلور و « ارباب صنایع قوللاندقلری الات وادواتك اسملرینی بیلوبده برقوماندان ایچون الات وادواتی مقامنده اولان ضابطانی علی الاسامی بیلمامك كبی عیب اولەمز » كلام حكمت اتسامیله معیتی امراسنه خطاب وعتاب ایدردی .

حتی بعض روایتلره كوره مشار الیه كیخسرو كندی عسكری میاننده اتوز بیك قدر نفرات منتخبه نك دخی اسملرینی بیلور وكرك ضابطان كرك

مذکور نفر ایله اثنای مکالمه‌ده هر برینی علی الاسامی چاغیررایدی .

قوهٔ حافظه‌ده اسبالی « شیپون » وایمپراطور « آدرئین » و « آولون » دخی مشاهیردن ایسه‌ده تحت حکمنده بولنان یکرمی ایکی قومه کندی لسانلریله امر و قوماندا ایدن « مهرتاد » واون نفر کاتبنی اوتورتوب هر برینه بشقه برماده اوزرینه سویلیوب مکتوب یازدیران « سزار » دها مشهورلردن وعادتا غبطه ایدیله جك خصائله مالك اولانلردندر .

« عفت » فضائل جلیله نك افضلی اولوب کافهٔ امرای اسلامیه نك زینت مفخرتلری بوصفت جلیل اولدیغندن تاریخ اسلامك هر سطری - تاریخ عثمانی دور استیلاسنك هر صحیفه‌سی بومثللو آثار مفخرتله مالامالدر .

انجق بوباده برمثال ایرادی مناسب مصلحتدر شویله که جنتمکان « یلدیرم بایزید » دورنده اسیامحارباتنده عساکر عثمانیه ایله برلکده بولنان صرب عسکرلری هجوم ایله داخل اولدقلری برمحلده غایت کوزل بردختر تاینده اختری قیداسره کرفتار ایدوب اموال

غنیمه‌نك نخبه‌سی اولمق حسبیله تیمور طاش پاشا مرحومه تقدیم اولنور او مجاهد ذیشان عفتنشان ایسه کویا عساکر مرقومه بو مهپاره‌یی کرك شهوت الندن قورتارمق امیدیله کتیردکلرینی اشرابله اشبو طور و حرکتلرندن طولایی کندیلرینی بر صورت فوق العاده‌ده تطییب و تلطیف ایدرك درحال مزبوره نك زوج مشروعنی بولدیرمش و کندوسنه تسلیم ایتمش اولدیغی صره‌ده « زوجه کزك عرضی عسکریمزك عفتی سایه‌سنده قورتلدیغنی بیل » بوللو تأکید عفتله خطاب ایتمشدر ·

« شجاعت » ایسه ایلرجه بر مقالهٔ مخصوصه ایله تفسیر اولنه‌جغندن بوراجقده یالکز بو صفت جایلك اوصاف عسکریه نك اك بیوکی اك لزوملیسی اك شرفلیسی اك شانلیسی اولدیغنی تکرار ایله اکتفا ایدرز « اوصاف معنویهٔ کسبیه » سعی و اقدام و جهد و اهتمام ایله تحصیل اولنان خصائل عالیه‌در که بر کره بونلر استحصال اولنورسه اوصاف معنویهٔ وهبیه نك یك چوغیده من طرف الله تجلی اولنور · چونکه تجلیات الهیه اسبابه منوط و بونلرك اسبابی ایسه اوصاف معنویهٔ کسبیه‌یه مربوط اولدیغندن اولا لازملرینی تحصیل

ایتمك وجائب اموردندر ٠

اشبو اوصاف معنویهٔ کسبیه ایسه « تربیهٔ معارف » ٠ « حس اطاعت » ٠ « ایفای وجیبه‌یه غیرت » مثلاو شیلردن عبارت اولوب بونلرك اوچی مقدمکی مقاله‌لریمزده عرض وتفصیل اولنمش اولدیغندن بوراجقده جمله‌سنك اساسی اولان « معارف » حقنده بر ایکی سوز سویلیه‌جکز ٠

صفت معرفت کافهٔ اوصاف عالیه‌نك عالیسی وبالجمله مزیات جمیله‌نك افضلی اولوب اوصاف سائره‌نك جمع وتحصیلنه اساس بر واسطهٔ ناجیه‌در ٠

هر شیدن اول امر اوضابطانده ارانه جق وبولنمسی التزام ایدیله جك صفت « معارف عسکریه » اولوب حتی بوبابده پك ایلری کیدن امرای سالفه ومشاهیر سابقه کیفیتی روح عسکر اولان اطاعت بحثنه دخی انتقال ایتدیره‌رك « برجاهله اطاعت ایتمکده هیچ برخط یوقدر » کلامیله امر اوضابطانه معارف عسکریه‌نك لزومنی کوسترمشلردر ٠

والحاصل هرشیئك اساسی معرفت اولدیغی کبی اوصاف عسکریه‌نکده مبناسی معارف عسکریه‌در بنا

علیه جمله مزك وظیفه مز، متعلق معارفی استحصال چالیشه‌لم • وانلری استحصالدن صكره ترقیسنه سعی ایده‌لم كافهٔ اوصاف عسكریه‌یی استحصال ایچون شاهد زیبای معرفته صاربله‌لم باخصوص شو زمانده كه اڭ بیوك سلاح « معرفت » در بزمعرفتله سلاحلنه لم جهله غلبه چاله‌لم بركره جهله غلبه ایده‌رك ارتق او كمز سلامتدر اوصاف عسكریه‌نك مقصدیده استحصال هدایت وسبب رفعتدر •

– اون ایکنجی مقاله –

محاضرات فکریه

« محاضرات فکریه » اوصاف عالیه‌نك اك قیمتداری اولوب اکثریا « علم تجربه » و « تدابیر اجرائیه » مقامنه قائم اوله‌رق غایت طار وقتلرده بریار وفاکردار کبی من حیث لایحتسب دائما ایفای معاونت و مظاهرته مجدمترقبدر .

بادیٔ نظرده مشابه ومماثل ظن اولنان حالات مخصوصه‌ده بیله مواد اجرائیه‌نك مفرداتی اولقدر توسع و تکثر ایدر که عادتا هر برینك حلی بری برلرینه متناظر برطاقم تدابیر متباینه‌یه متوقف اولوب بونلرك دفعةً استحضاری دائرهٔ امکان خارجنده کورینورسه‌ده « محاضرات فکریه » اصحابی بومثللو تدابیر متخالفه ومتباینه‌یی درحال تنسیق واحضار ایدر .

« محاضرات فکریه » اثنای تطبیقات وفعلیاتده قوهٔ مخیله‌یی اودرجه‌لرده توسیع ایدر که هرنه جانبه توجیه ذهن وفکر اولنسه مطلوبه مساعد وموافق وقعه‌لرك تخطریله تدابیر تسهیلیه استحضار اولنه‌جغندن میدان تطبیقاته اسب جلادتی سورمك پك قولای اولور .

چونکه : اجراآت مهمه اثناسنده، استحضار تدابیر ایچون کسب جدید احتمالدن بعید اولوب بنابرین برهنگامه هنگامنده، صرف مستحضرات ایله ایش کوریله بیلور والحاصل محاسن مناسبه‌یی انتخاب ومالایعنیدن اجتناب برقوهٔ محضره‌یه محتاج اولوب او واسطه ایسه «محاضرات فکریه» دن بشقه برشی دکلدر .

عجوزهٔ جنك وهیجا خاطر وخیاله کلمز صور مقبوحهٔ دهشتنما عرض ایدرسه‌ده، فقط محاضرات فکریه ویاتعبیر دیکرله «معلومات مستحضره» اکا درحال عروس زیبا کبی برحسن صورت ویره بیلور .
واقعا بسط اولنان حالات فوق العاده پك نادر اوله‌رق ظهور ایدرسه‌ده پك قیمتلی بران وزمانده چهره‌نما اوله‌رق حل وتسویه‌سیده اونسبتده قیمتلی اوله‌جغندن بویله برامر فوق العاده‌نك حل وتسویه سنده معلومات مستحضره‌نك بخش ایده‌جکی سهولتله اویولده سنه‌لرجه چکیلان امکلرك مکافاتی ان واحدده مع زیاده تأدیه ایدلمش اولور .

«محاضرات فکریه» «معلومات مستحضره» نك تکثری

نسبتنده تزاید ایدوب « سرعت انتقال » خاصهٔ طبیعیه سنك ازدیادینه دخی دخل کلیسی اولدیغندن قوهٔ مستحضره نك تقویه سی الك اول قوماندانلره وثانیاً ارکان حربیه امرا وضابطانه وبعده صنوف سائره یه الزم واهمدر . چونکه ؛ زمان اجراده ساحه نمای وجود اولان مسائل مهمه یی درحال حل وتسویه ایده جك قوماندانلر فقط بو عصرده اردولرك هر جهتجه کسب ایتدکلری اهمیت فوق العاده حسبیله قوماندانلر صادق وذوفنون معاونلره محتاج اولدقلرندن وبو معاونلر ایسه ارکان حربلردن عبارت اولدیغندن امور مستعجله ومهمه یی ایکنجی درجه ده اوله رق حل وفصل ایده جك ذوات ارکان حربیه امرا وضابطانیدر .

صنوف سائره نك وظیفه لری ایسه بونلره نظراً قطعه لرینه مخصوص وبناء علیه خصوصی اولدیغندن بونلرك معلومات مستحضره لری اولکیلره نسبة اوچنجی درجه ده اولسه کفایت ایدر .

« محاضرات فسکریه » اگرچه قوای خمسهٔ باطنیه وظاهریه نك نتایج مشترکه لرندن معدود ایسه ده سرعت استحضار کبی بر ملکه نك استحصالی مداولهٔ

آثار ومجاولهٔ افکاره موقوف اولوب هر حالده ممارسه‌یه محتاج اولدیغندن معلومات مستحضره ایله برلکده ترقی ایدر .

« محاضرات فکریه » عقل وذکاوفکرونهانك درجاتنه کوره قوهٔ استعدادیه‌یی توسیعه بادی اولان « حکمیات عسکریه » و « تواریخ حربیه » مطالعه سیله رونق افزای وجود اولوب انسانده « قابلیت حکمیه » . « سرعت انتقال » . « اتقان نظر » « حسیات عسکریه » خواصنی جمع ایدیور که بونلرله درجهٔ کماله وصول میسر اولور .

« قابلیت حکمیه » وسائط فاعلیه واجرائیه‌یی احضار ایدرکه انسان بو خصلت عالیه‌نك قیمت حقیقیه‌سنی طبیعتك بخش ایتمش اولدیغی قوای انسانیه موازنه سیله تقدیر ایده بیلوب بر انسان قواسنك صورت استعمالنی بیلدیکی واو قوایی اجرایه مقتدر اولدیغی قدر قابلیت حکمیه‌یی تقدیر ایدر . بناء علیه : قوانك فوق الطبیعه اولان احساساته چالیشملی که قابلیت حکمیه حاصل اولسون .

قوهٔ مفکره معلومات مستحضره ایله تزیین وتقویه

ایدادیکی حالده مطلوب وجهله اکتساب ملکه ومهارت ایدیله‌رك فعال اوله‌بیله‌جکندن بدیهٔ حکمیه‌یی اساساً محاضرات فکریه تولید ایدر بناءً علیه : وقت صلحده کندیمزه ایده‌جکمز دقت و خدمت یعنی اکتساب معارفه همت سایه‌سنده تیزفهملك مزیتنی استحصال ایله بیوك و شانلی کونلرده یعنی محاربه میدانلرنده‌ن ـ مندن زیاده خدمت ایده‌جك ومدت مدیده مقاومت ایلیه‌جك خصائل حکمیه‌یه مالك اولورز که حکیم مشهور « بوسوئه » نك قولنجه اولزمان « وجوده حاکم ومحارب برروح عسکری تحصل ایدر » .

« سرعت انتقال » اساساً برموهبهٔ جلیلهٔ رب متعال ایسه ده مستحضرات علمیه وفنیه ایله محاضرات فکریه‌دن آناً فآناً کشایش بولمقده ولمحات بصرك واره مدیغی نقاط عالیه‌یه وارمقده اولدیغندن حل مشکلاتده رایت هدایت وبارقهٔ توفیق ونصرتدر

« اتقان نظر » کثرت تجربه وممارسه ایله قوهٔ نظاریه‌نك درجهٔ کماله وصولندن منبعث برمزیت ممتازه‌دن عبارت اولوب بوواسطه ایله ویریلان حکم وقراره امنیت لازمهٔ ماهیتدر .

فی الحقیقه هر شیده من کل الوجوه کمال لازمهٔ ذات حضرت متعال اولوب خمیر مایهٔ فطرتی نسیاندن مرکب اولان نوع انسانده کمال ارامق عبثله اشتغال ایسه ده مع مافیه ممکن مرتبه کمالات انسانیه ایله اتصاف ایتمك ایچون صرف مساعی و مقدرت لازمدر

« کسب کمال کن که عزیز جهان شوی »

« کس بی کمال کس نشود ای عزیز من »

اشته مساعیٔ واقعه واسطه سیله ملکات عقلیه انوار فیوضات ربانیه دن اقتباس کمالات ایدرك « اتقان نظر » حاصل اولدقده هر هانکی مسأله ده اولورسه اولسون کمال امنیت و اطمئنان قلبیله حکم قطعی ویره بیلور

« حسیات عسکریه » روحانیتك بر حالت مخصوصه سی اولوب تاروبود الفاظ و حروفله نسجی ناقابل بر خلعت فاخره در که انلك دوش قابلیت واستعداد لرینی تشریف ایدنلر ایچون بوندن بیوك سرمایهٔ افتخار اوله مز . هر بر عسکر فضائل عسکریه نك سوقیات روحانیه سی ایله دائما ارجه و عسکرجه سنه احراز شان و شرف ایچون هر درلو فداکارلغی التزام

ووظائف عسكريه‌نك حسن ايفاسنه نصب نفس اهتمام ايدر و « شجاعت » « فداكارلق » . « حميت غيرت » . هب بو مزيت عاليه الله مكارم اخلاقك مرتبهٔ علياسنه وارمقدن عبارت اولوب اوصاف مذكوره ايله اتصاف ايدنلر دائما محترم ومبجل اولورلر .

اشته آينهٔ انسانيت اولان فضائل عسكريه انجق مستحضرات علميه ومحاضرات فكريه ايله جلا واطوار عسكريه انكله اعتبار ورونق وطلا بوله جغندن نجوم زاهرهٔ كمالاتك مطلعى اولان معارفه چالشملى ومستحضرات علميه ايله محاضرات فكريه‌يى جانلنديرمليدر .

بنابرين اركان حربيه ضابطانى ايقاظ ايچون المانيا مؤلفين عسكريه سندن « شلندورف » نام ذاتك اركان حربيه وظائفنه دائر يازمش اولديغى رساله‌نك الك زياده كوزه چارپار برفقرهٔ مهمه‌سنى عرض ايتمك استيورز .

مؤلف مومى اليه اركان حربيه‌يه مقتضى اولان اوصافى تعداد ايلديكى صره‌ده ديورکه : { هرنقدر

ارکان حربیه‌یه خصوصی بر علم واردر دینورسه‌ده حقیقت حال بویله کرزده اولمیوب بلکه ارکان حربیه‌دن هر فنی بر ضابط کندوسنه تودیع اولنان وظیفه‌یی ایفایه مقتدر اولمق ایچون غوامض فنون عسکریه‌نك کافه‌سنه وارملی و وظائف متنوعه‌سندن هر برینی حقیله اجرا ایتمك ایچون اقتضا ایدن اوصاف مادیه و معنویه‌یی حائز اولملیدر که اسباب مذکوره دن اوصاف مادیه تجلیات الهیه‌دن ایسه‌ده اوصاف معنویه‌نك استحصالی ید اقتدار و اختیارنده اولدیغندن بونلرك لازمی بولنان معلومات مکمله عسکریه‌یی احرازه روز و شب سعی ایتملیدر ․

وقت صلحده ارکان حربیه ضابطانی زمان حربده کندولرینه تحمیل اولنه‌جق بالجمله وظائف و خدمات مهمه‌یی همان ایفا وحسن اجرا ایده‌بیله‌جك صورتده حاضر و مهیا بولنمق اوزره چالشملیدر ․

واقعا هر ضابطك بو یولده بالجمله وظایفی حسن ایفاسی‌یه آماده و مهیا اولمسی مقتضی ایسه‌ده بو مجبوریت ارکان حربیه ضابطانی ایچون دها اهمیتلی اولوب بونلره نظراً سائر ضابطانك بو مجبوریتی

ایکنجی درجه‌ده قالیور چونکه : سفرده ارکان حربیه ضابطانی حائز اولدقلری رتبه‌یه متعلق وظائفك برچوق فوقنده یعنی دها بیوك رتبه‌لره عائد خدماته مأمور ایدیله جکی و بو بابده تجربه اولیه بالطبع سبق ایتمامش اوله‌جغی جهتله ارکان حربیه ضابطانی وقت حضرده سفر حالنك ال بیوك رتبه‌لره تحمیل ایده‌جکی وظائفی اجرا ایده بیله‌جك صورتده حاضرلانمغه مأموردرلر . بو حالده ارکان حربیه ضابطانی شو مقاصد مهمه‌یه وصول ایچون مساعئ قویه و جمیله‌ده بولنوب اوصورتله دولتلرینه قارشی اولان وجیبه‌لرینی حسن ایفا ایده‌بیلورلر و بویله‌لکله ممدوح اولوب مربوط بولندقلری قطعات عسکریه‌نك شانی محافظه‌یه موفق اولورلر } شو حاله کوره هر کسدن زیاده ارکان حربیه هیئتنده بولنسان ذواتك اکتساب معارفه احتیاج حقیقیلری درکار اولوب لهذا « مکتبدن باشهادتنامه نشأت ایتمش و اثر مکمل صفتدن یتشمش اولان ادملر دها نه‌یه چالیشه‌جقلر » کبی برسؤال وارد خاطر اولورسه‌ده بز امیز که ارکان حربیه صفتی نه‌دیمك اولدیغی لایقیله بیلنلر مدعامزی تصدیق ایدوب بویله نابجا و معناسز برسؤالده بولنمزلر و بوکبی

اسئله‌یی ایراد ایدنلره ایسه نه‌یازسه‌ق تأثیرایتدیرمك کافی اوله‌میه‌جغنی دخی بیلدیکمزدن انلره قارشی بر تجاهل عارفانه ایله احتیار سکوت ایدرك هرحالده عزیز ارقداشلریمزه «وقت نقددر» قولیله شوزمانلرینی غائب ایتمامه‌لرینی خالصانه عرض وتوصیه ایدرز .

* طبیب یداوی الناس وهو مریض *

مصراعنه مصداقیتمز منکرد کاسه‌ده فقط مقتضای حیث میدان کستاخی‌یه اشهب خامه‌یی سوقه مجبوریت وبرمش اولدیغندن

* العذر عند کرام الناس مقبول *

فحواسنجه معذور طوتلمه‌مز مسترحادر .

– اوز اوچنجی مقاله –

ارزوی نام وشان

سویدای قلب مجاهدینده مرکوز اولان سودای شان وشرف افکار عسکریه‌نك انكزیده لرندن اولوب بنابرین عسکرجه « ارزوی نام وشان » « وطنه محبت » . « تأمین اقبال امت » . « تمنیٔ نصرت » « غلبه‌یه حصر همت » سائقه‌لرندن عبارتدر .

« نام وشان » انکلیز ادباسندن اولوب بتون اوروپاده انجق برایکی نظیری کلمش اولان « شکسپیر » ك قولنجه « راکد بر صوده تشکل ایدن دائره کبی دائما توسع ایدرك واره واره کوزدن نهان وبالاخره بی نام ونشان اولور »

فی الحقیقه نام وشان ایچون بوندن کوزل تعریف بولنه‌مز .

چونکه امور معلومه دندر که بر راکد صوایچنه برطامله صوطامله‌سی ویاسائر جسم دوشمش اولسه مرکزی تصادف نقطه‌سی اولمق اوزره بردائره تحدث ایدر وبودائره کیتدکجه بیوبوب نهانت غائب اولور انجق بوراده دقت اولنه‌جق برمسئله واردرکه

اوده صویه دوشن جسمك تأثیرینه وجسامتنه كوره تحدث ایدن دائره‌نك كسب جسامت ایتمسیدر . یعنی مادهٔ ساقطه كوچك وخفیف ونفوذسز اولورسه تأثیریده از اولوب بناء علیه تشكل ایدن دائره‌ده كوچك وسریع الزوالدر حالبوكه دوشن شیٔ بیوك واغر ونافذ بولنورسه بالطبع تشكل ایدن دائره دخی اونسبتده كسب جسامت ایدرك كتدكجه توسع ایده‌جك وبرخیلی مدت دوام وبقابوله‌جقدر بوحالده « تشكل ایدن دائره‌لرك بقا ودواملری مؤثرلرك درجهٔ تأثیراتیله متناسبدر » قاعده‌سی تأسس ایدر .

ایمدی مذكور دائره‌لرك تشكلی بر تأثیرك نتیجه‌سی اولوب اره‌ده بر مؤثره لزوم كورندیكندن « نام وشان » ایچون دخی مؤثر لازمدر كه بالاده بسط اولنان فضائل عالیه اثرشان براقه‌جق مؤثرلردن اولمغله قاعده‌یی طوغریدن طوغری‌یه نام وشانه تطبیق ایدرسه‌ك « علویت شان قوت مؤثرله متناسبدر » دیه‌بیلور وبوصورتده فقرات آتیه‌یی بردستور مقامنده طوته‌بیلورز . شویله كه :

وطنه محبت باعث شان وشهرتدر .

امره اطاعتله ایفای وجیبه‌یه غیرت احراز شان

وشرفه علامتدر .

شجاعت موجب شان و مفخرتدر .

حميت نام وشان قزانمق ايچون لازمهٔ انسانيتدر .

معلومات كافهٔ شهرتلره غالب برشان شرف رساندر .

خلوص نيت محض شان و شوكتدر .

عزيمت قاطعه تاج الشرف انسانيت اوزره جواهر لامعه‌در .

عالی جنابلق هر حالده شانلی برعنواندر .

والحاصل اديب مشهور « پاسقال » ك ديدیكی كبی « سائقهٔ نام وشان اوقدر محترم و اوقدر معززدر كه ؛ هرنه‌يه سوق اولنسه وهرهانكی شيئه حصر ايدلسه سويلور » .

شان , انسانيتك رونقی اولوب بوارزو ايله پك بيوك ايشلر كوريلور وعالم بو ايشلردن پك زياده مستفيد اولور انجق مؤثر سز شان خارج دائرهٔ امكان اولديغندن اولجه‌ده مؤثرلرينی ايدنمك لازمدر .

اشته بالاده سويلديكمز كبی « علويت شان قوت مؤثرله متناسبدر » قاعدهٔ كليه‌سی نظر امعانه النورسه

بالبداهه ثابت اولور که مؤثر نقدر قوت وقدرتی نقدر
نفوذی حائز ایسه تأثیریده او نسبتده بلکه ده بر درجه
زیاده اوله جغندن طبیعی مؤثردن تولد ایدن شان
وشرف دخی ازدیاد ونقصان حسبیله نسبت مذکوره یه
تابع اوله جقدر . چونکه :

حکیم مشهور ذوفنون « فنلون » اثار منتخبه
سندن برنده « اهل ادب بیوك ادملرك شان وشرفلرینه
قات قات جلا ویررلر » دیمشدر یعنی احراز شرف
وشان ایچون خامه ران فصاحت وبلاغت اولدقلری
صره ده بر طاقم طاتلی مضمونلر وشیوه لی تعبیرلر بوله رق
ممدوحلرینك مناقب عالیه سنی اوج اعلایه چیقاریرلر .

بناء علیه مؤثرك قوت وشدتیله متناسب تولد
ایدن شان وشرفلر خامهٔ بلاغت علامهٔ ادبا ایله
بزندکجه بشقه جه بر شبوه ولطافت پیدا ایدر وبر قاچ
درجه دها قوتبولور .

شان وشرفك اك بیوکی ایسه دفع مخاطره ایله
تأیید سعادت خصوصنده صرف اولنان مساعیدن
متحصل اولوب حتی ادبای مشهورهٔ غربیوندن
« قورنیل » نام وشانی تصویر ایتدیکی صره ده « بلا

مخاطره احراز اولنان غلبات نقدر بيوك فتوحاتى باعث اولسه‌لر دخى شانلى غلبه‌لردن معدود اوله‌مزلر » قوليله ايشك بك ايلروسنه كيدوب غلبه وفتوحاتى دفع مخاطرات كبى نيات عاليه‌يه مقرون اولمديغى حالده اوبو بولده قزانيلان شان وشرفك هيچ بر دكرى اولمديغنى ايما ايديور .

بو حالده احراز شان وشرف ايچون پك چوق قوت وقدرتى حائز بر مؤثر لازمدر كه اعتقاد عاجزانه‌مه كوره بو بابده اولان مؤثرلك برنجيسى شدت حب وطن وايكنجيسى حميت اوچنجيسى معلومات وهلم جرا اخلاق عاليهٔ عسكريه‌دن عبارتدر .

اشته بورايه قدر بسط وبيان اولنان مواد ايله شان وشرف نه ديمك اولديغى معلوم اولوب حسب البشريه هركس بوشرفى احراز ايتمك استرسه‌ده موقوف عليهى اولان مؤثرلرى ايدندكجه احراز شرف وشان دائرهٔ امكان خارجنده اولديغى مواد مشروحه‌دن مستبان اولديغندن هر حالده اولجه موقوف عليهلرينى استحصال ايچون بذل مساعى واقدام لازمه‌دن اولوب بونلرك برنجيسى ايسه اكتساب معارفدن عبارت

بولندیغی جهتله مقاله‌لرمزی مطالعه‌یه تنزل ایدنلرك مساعدلرینه مغرورا استحصال شان وشرف آرزوسنده بولنان ارقداشلرمزه « هرشیدن زیاده اکتساب معارف ضمننده بذل مساعی واقدام لازمه‌دن اولدیغی » کرارا تنبیه واخطار ایدرز .

یقین زمانلرده فرانسه‌نك دوچار اولدیغی هزیمت ومغلوبیت جسیمه‌نك اثر وخیمه‌سنی دفع ورفعله فرانسه‌یه یکیدن برسعادت قزاندیرمغه واسطه اولان « تی یر » نام وشان حقنده هرشیدن زیاده ایلری کیدوب دییورکه « حسیات دینیه‌یه رعایت وبوکا مقابل عبادت نصل لازم ایسه آرزوی شان وشرف کبی برحس عالیجنابانه‌یه دخی اولوجهله تعظیم وحرمت واجبدر »

فی الحقیقه نام وشانك نه بولده احراز ایدلدیکی واستحصالنه دکین چکیلان محنت ومشقتلر ایله کوستریلان فداکارلقلرك نصل تحمل ایدلدیکی نظر مطالعه‌یه آلنورسه موسی الیهك قولنی تصدیق ایتمامك قابل اولمز وبوصورتله هرکسده برآرزوی شان بولنور انجق اوشرفلی عنوانی ینه هرکس استحصال ایدمز چونکه شان ایچون لازم اولان اسباب معروضه‌یه جدی

اولەرق تشبث ایتمیان وتهاون وتکاسلی بالترك حضور وراحتی نظردن اوزاق طوتمیانلرك باشنه همای شان وشرف سایه انداز اولەمز ․

والحاصل « احراز نام وشان » حلیهٔ علم ومعرفتله تجلی ورذائل اخلاقدن تبری وتخلی ایدن ذوات کرامك شیمهٔ کریمه‌لرندن اولوب پنجهٔ زور کبر جهل ونادانیده زبون اولان اشخاص عادیه‌نك قابلرینی « کبر وغرور » استیلا ایتمش اولدیغندن حب شان اعاظمك وجدانی کبر وغرور ایسه اسافلك قلبنی اشغال ایدن عسکرلردندر ․

شو مطالعات اخیره‌مزه نظراً آرزوی شان الك اول اکتساب معرفته منوط اولدیغندن بو بابده فقرات مشوقه‌یی تقرات طرزینه دوکرك « اکتساب معرفته صارلمغی هرآن توصیه ایدر » سه‌ك اولدقجه شانلی بر خدمتده بولنمش اولورز اعتقادنده‌یز ․

خلاصه عسکره مقتضی اولان شاندر ․ چونکه عسکرلکك یولمزیتی والزیاده موجب افتخاری اولان خصلتی صفت شجاعتدر ․ حالبوکه شجاعت عارضهٔ وهن هرله زائل ونام وشان ایسه من جهة البقا ابدیت منزلهٔ رفیعه‌سنه واصل اولور ․

– اون دردنجی مقاله –

اشال عسکریه

تنویر افکار عسکریه‌یه جداً خدمت ایدن اسبابك بریدہ امثال عسکریه مطالعه‌سی اوله‌یغندن ممکن مرتبه بعض مثالل انتخاب و اکتساب ملکات عسکریه امیدیله ارقداشلریمزك نظرگاه اعتبارینه وضعی استصواب اولنمش ایسه‌ده امثال عسکریه‌نك وسعت و کثرتی حسبیله مقاله دکل کیتبخانه‌لری طولدیره‌جق کتابلر دخی انلری احاطه‌یه کافی اوله‌میه‌جغندن بوراجقده یالکز نمونهٔ امثال اوله‌رق برقاچنك تحریری و استقصای مزیت عسکریه‌ده افکار عالیه‌نك تنویریله اکتفا اولنوب طوغریدن طوغری‌یه افادهٔ مرامده کلال وملال ویرمامك وغرض اصلی‌یی قاچیرمامق اوزره ایراد اولنان امثله‌ده طریق تطویل و اطنابدن اجتناب وشاهراه ایجاز و اختصاری انتخابله بروجه آتی برقاچ فقره دقیقلی فقره‌لرك ایرادی مناسب کورلدی .

« ١ »

جنتمکان پادشاه سلطان سلیم حضرتلرینك ایران

سفرلرندن برنده عسکرله اوصانج کاوب حربدن بیقمش و بعض مرتبه یولسز حرکتلرده ومناسبتسز نمایشلرده بولنمش اولدقلرندن اول شهریار ظفرشعار درحال یکیچری اغاسنی جلبله جزای سزاسنی ویردکدن وامرای سائره‌یی خرگاه ظفر اکتناهلری اوکنه دعوت ایلدکدن صکره « اشته باقکز تربیه‌سزلرك بوندن بویله کوره‌جکلری معامله بودر . بن دین مبینك عزتی ایچون چالیشیورم بو یولده احراز شان وغلبه چالەجغم » احراز شان وغلبه ایسه عسکرك چوقلغنه دکل تربیه وشجاعتنه منوطدر » تهدید فعلا نه‌سیله اردوسنده تربیهٔ عسکریه‌یی تأیید ایلمشدر .

« ۲ »

ناپولیون بوناپارط دیورکه : « هرنه ایشه تشبث اولنورسه اولنسون ، ایشك ثلثانی مطالعه‌یه و برثلثی ده طالعه حواله ایتملیدر . ایکی ثلثدن زیاده مطالعه‌یه صرف ذهن ایدنلر جبین و برثلثدن زیاده طالعه بل باغلیانلر شجیع اولور . وشجاعت جبانت ایسه بو ایکی حالدن تولدایدر » .

« ۳ »

صلاح الدین ایوبی عکا جوارنده اهل صلیبه

قارشو ایتدیکی بیوك بر محاربه‌سنه باشلامزدن اول دشمنك کثرتنی کورن عسکرنده بردرجه طورغنلق مشاهده بیورمش اولدیغندن درحال عسکرینه خطاباً « محاربه‌دن خوف ایتمیانلر اللهدن قورقوب انساندن قورقمیانلردر ایچکزده اللهدن قورقمیان وارایسه اوردومدن چیقسون واللهدن قورقانلر ارقه‌مدن کلسون » نطق جلیلنی ایراد ایتمش واشبو کلمات مشوقه ایله میدان مغالبه‌ده طاش دیکمشدر .

« ٤ »

شجاعت مقاله مزده بر درجه سنی یازدیغمز علی بکك کوز فقره سی ختام محاربه‌ده دخی مورد بحث ومقال اولدیغی صره‌ده علی بك بنه سوزینی تکرار وتفصیل ایله دیمشدر که : « بر یکیته بر کوز کافیدر . ایکی کوزی اولو بدء ارقه‌سنه باقدن ایسه بر کوزله بر یورك صاحبی اولوب ایلری یه باقق خیرلیدر »

« ٥ »

حکما وامرای عسکریه قدیمه دن « قسه نوفون » نام ذات بر میدان محاربه‌ده عسکرینه خطاباً دیمشکه : « زیاده یشامغه چالیشانلر بالعکس

از یشارلر . فقط انسان طوغدیغی کبی البته اوله جکنی دوشونه رك چالیشورسه شرفلی بر اولوم استحصال ایده بیلور که بو میداندن بشقه یرده شرفلی اولوم بولنمز » .

« ٦ »

ناپولیون بوناپارط اکثریا عسکرینه « اولومدن قورقیان عسکر اولومی دشمن صفلرینه صوقار » قولیله خطاب ایدرك تشجیع ایلرمش .

« ٧ »

مشهور « پرنس اوژن » اولاد و عیال غائله سیله دائما اذن و رخصت طلب ایدن امرا و ضابطانك کثرتندن اوصاندیغی جهتله بر کون ناپولیون بوناپارطه خطاباً « قاری عسکرلر ایچون بر بار بلا درکه او عسکرك الده عزیز و جیبه سنی ایفادن کیری براقور و بلکه ده فیضنه مانع اولور ظن ایدرم » دیمش بوناپارطده « انسان اونسز اوله مزسه ده کوچکلر هیچ اولمزسه یکباشیلغه قدر صبر ایتسه لر فنا اولمز ظن ایدرم » جوابنی ویرمش .

« ۸ »

فاتح سلطان محمد طاب ثراه حضرتلری ادرنه اردوکاهنی استانبوله نقل ایلدیکی صره‌ده ایراد بیوردیغی بر نطقنده « اولوم بردفعه کاور قورقو ایسه اولوم کلنه قدر تمادی ایتدیکندن هرآن براولوم آجیسی حس ایتدیرر والحاصل قورقو اولمقدن هم زور وهم آجیدر » فقره‌سنی درمیان بیورمشدر .

« ۹ »

مشهور « بانون » نامنده‌کی آثار ادبیه‌سی میاننده شویله بر کوزل مثال واردر . « چوجقلر کولکه‌لرندن قورقدقلری کبی بیاغی آدملر ده اولومدن خوف ایدرلر . حالبوکه چوجق قاچدقچه کولکه ارقه‌سندن کیدر . لکن انسان قاچدقچه اولومه طوغری قوشار وهر آدیمنده اولومه تقرب ایدر »

« ۱۰ »

قرون وسطی محاربه‌لرندن برنده « ریشار » نامنده بر الای بکی اثنای محاربه‌ده معیتی افرادینه « ارقداشلر یاره‌لانمق ممنوعدر . چونکه : یاره عسکری ایشدن الیقویور . میدان محاربه‌ده قول ایاق براقمقده یساقدر .

چونکه : بو وطن سقطلرله نه یاپسون ? معلومکز اولسونکه نه اربه ده انجق اولمکه مساعد، واردر میدان محارده باش براغیله بیلور - » دیمشدر ٠

« ۱۱ »

ینه مومی الیه ربشاره احبابندن بری « انسان اولومی ارادیغی وقت بوله مز » بولنده سویلدیکی برسوزه جواباً دیمشدرکه « اویله در دوستم بنم تجربه کوره اولوم کندی کیفنه تابع برحیوان کبیدر یکرمی دفعه دن زیاده پنچه سنه دوشدم پك خفیف طوقندی ٠ مدت عمرمده برکره قاچه جق اولدم ارقدن بر پنچه آته رق چنکاللرینی صرتمدن کچیردی ٠ والحاصل تخف بر حیواندر کندیسندن قاچانی قوالیوب تلف ایتدکجه بیشنی براقز فقط بنم دوستمدر ٠ بن اندن قورقمم اوده بکا برشیٔ یاپمز » ٠

« ۱۲ »

بلغراد محاربه سنده جنتمکان فاتح سلطان محمد خان مرحوم یاره لندیکی جهتله اردوی عثمانیده، بر درجه یه قدر بوزغونلق علامتی کورلدیکندن همان حضرت فاتح تکرار آتنی میدانه سوروب « عسکرلر ! دشمن

مرمیاتی قورقانلرله صاقلانانلره ایریشور . دەنجك
براز صاقلانورکبی اولدم درحال بنی بولدی .
باقك شمدی کوکسمی کریورم اوکنده کزینیور مدە
بکا کلمیور . صانکه مرمیلرده بندن قورقیور .
ایشته هرجسورده بویله قورقارلر . اجسام علویه یه
موادسفلیه ایریشمز » بولنده برخطابت بسالت انتسابله
صاعقه کبی تکرار میدان محاربه یه کیریشمش وشاهد
دل آرای موفقیتی دراغوش ایتمشدر .

« ۱۳ »

محاربه ده دشمنك دانه لری اطرافه کلدکجه
دهشتدن یوزی قویون یرلره قپانان عسکرلره « بت
پرستلر ! دمیرپارچه سنه سجده ایدیورسکز » خطاب
عتاب امیزی همان خطابت وحماست عسکریه یه عنوان
اتخاذ اولنسه بجادر . « رفعت »

« ۱٤ »

عیاض ابن غنم رضی الله تعالی عنه حضرتلری
عسکرینه ایراد بیوردیغی برنطق بلیغده « صبروثبات
ایکی عسکردر که انلره غلبه ممکن ومتصور دکلدر »
مئالنی درمیان بیورمشدر .

« ۱۵ »

دسایس حریده نام کتابده، کورلدیکی وجهله استحکامه هجوم ایتمك اوزره برفرقه فدائی‌یه سرکرده بولنان ارناود ویس وایسار اغا « استحکامات اوزاقدن طبانجه وتفنك اتمغله النمز . اومقصده وصول ایچون قلیچ وبیچاقلرینی دوشمنلرك قفالرینه ایریشدیرمکله ممکن اورلو . ایشته بن اتشلی سلاحلریمی براقدم قلیجمی چکدم استحکامه کیرمك ایستیان بچاغنی چکسون ارقه‌مدن کلسون » بوللو برنطق ایله کوزل برمثال براقمشدر .

« ۱٦ »

سیجلیا اطه سنده قاتان قومنك واضع قانونی اولان قرال شاروندا مجمع ناس اولان محللره سلاحله کیدلسنی قطعیا منع ایدرك مرتکبلرینه اعدام جزاسنی تعیین ایتمش اولدیغی کونلرده سرایی پیشکاهنده برعربده چیقه‌رق ایجه‌ده، خلق طوبلانور .

دومی الیه شاروندا ایسه بلای نسیانله بلندن قلیجنی چیقارمدن در حال سرایدن چیقوب غلبه لکك ایچنه کیرر ودفع فساده شتاب ایدرسه‌ده اهالی

مومی الیهی بالده فلنج اوله‌رق کوردکلرنده «حرکتکز منافی نظامدر یامحکومسکز یاخود نظام مفسودخدر» مثللو مقابله ایلدکلرندن مومی الیه «نظام بائیدر ایسترسه‌کز تأییدی ایچون بر کره‌ده قانله تطهیر ایدلك» جوابنی ویرمش وبو وجهله اعدانی کوزه الدیروب یه قانونشکنلك ایتامشدر .

« ١٧ »

قدیم روماولردن قاتولوس نام سردارك معیتی بوزولوب فرار ایتمکده‌لر ایکن ضابطانی نفراتنه «نره‌یه قاچیورسکز» دیه باغردقلری صره‌ده مومی الیه قاتولوس قاچان نفراتك اوکنه دوشوب ضابطانه خطابا و بلندآواز ایله «قاچیورلر قاچیورلر! قوماندانلرینك ارقه‌سندن کیدیورلر ایشته قوماندانلریله برابر طوردیلر» دیوب طورمش ونفراتنی اوراده لایق وجهله طوپلایوب تکرار غیوغایه باشلامشدر .

« ١٨ »

عرب سردارلرندن برینه «سوارینك سلاحمی یوقسه آتیمی مقدمدر» دیو ایراد اولنان سؤاله جواباً «آت سوارینك جانی سلاح جانك محافظیدر . جان اولمینجه

سلاحه نه لزوم قالور » دیمش .

« ۱۹ »

بر ضابط چفتجینڭ برینی دوکدیکندن لاجل التأدیب اکمکدن بشقه هر ایستدیکنی ویرمك اوزره قوماندانڭ امریله حبسه قونیلور . قوماندان موما الیه اوچ کون صکره حبسخانه یه کیدوب او ضابطك حالنی استفسار ایلدکده کمال سوز وکداز ایله ومعرض تشکیده اکمك ویرمدکارینی بیان ایدر بونك اوزرینه قوماندان دخی « مادامکه اکمکسز یشایه میورسکز نیچون اکمك یتشدیرمکه چالیشان آدملری دوکرسك » دیوب چیفتجیلره عسکرلك لزوم حرمت ورعایتلرینی درمیان ایلمشدر .

« ۲۰ »

بر محاربه دن فرار ایتدکده اولان نفراتڭ اوکنه قوماندانلری کچه رك « چوجقلر نره یه ؟! » دیو متعجبانه سؤالی اوزرینه « جبخانه مز قالدی نه یاپه لم ؟! » جوابنی المش اولدیغندن « سونکی وقیلجلر یکزنه کونه طوریورلر بونلر قیراسه بیله ارسلان کبی پنجه لشوب طرناقلر یکزله دشمنڭ کوزینی چیقاره مزمیسکز یوقسه

حرم عفتكزده كونشلره كوسترلمدن حجاب ايتديككز محدراتكزى دشمنه پيشكشمى ايده جكسكز » جوابيله على الارتجال ناطقه پرداز اولش وعسكرك عروق غيرت وحميتلرينى جوش وخروشه كتورمش اولديغندن درحال هپ برلكده دشمن طرفنه دونه رك مغلوب ايكن غلبه‌يى ايستدكلرى كبى قزانمشلردر .

« ٢١ »

صلاح الدين ايوبى قارشوسنده كى اهل صليب اردوسنك كوريلان برجهتنده سفره‌لر قورلمش وهرنوع اطعمهٔ نفيسه ترتيب ايدلمش اولديغى وغزاة ظفرسمات اسلاميه ايسه اوكون اداره ايده جك ذخيره لرى بيله بولنميوب فوق العاده مضايقه چكلديكى حالده حضرت صلاح الدين برنعرهٔ غضنفرانه ايله كروه مجاهدينه خطاباً « اى قرداشلر قليچلريكزى چكك ارقه‌م صره كلك شوقوريلان حزين سفره لر اوزرنده اطعمهٔ نفيسه دن بزكله قارنلريمزى طويوره لم بوكا موفق اوله‌مز سه‌ق ارتق اخشام طعامنى جنتده ايده لم » ديمسى اوزرينه هپ بردن صف اعدايه اقتحام ايله قيون سوريسى كبى هيئت صليبيه‌يى اوكه‌قاته‌رق عدم ابادينى نام

ونشانی به سوق واعزام ایلدیلر .

« ۳۲ »

مشهور «شارل کن» مظهر غلبه اولدیغی محاربه‌ده دشمن فرقه‌سنی علی التوالی تعقیب ایدر ایکن نهایت بتشور و دشمنه «نیه غوغا ایتیورسک» دیدکده غیو برنفر «نصل غوغا ایده‌لم بونلرك قاچمغه بیله قوتلری یوق» دیمش وبونفر شارلك نظر حرمت وتقدیرینی جلب ایتمشدر .

« ۳۳ »

یوزباشیسنی سومیان نفرلردن بریسی بر محاربه‌ده غایت بیوك بر فداکارلقله ضابطنی بربیوك مخاطره‌دن قورتاررو بوکا ایسه اکثر عسکرلر استغرابه واردیغی کبی یوزباشی دخی مراق ایدوب نفره «سن بنی پك چوق سومزسك حالبوکه بوکون کوستردیکك فداکارلقله بنی مخاطره‌دن قورتاردك دیمك که بنم ذهنم یاکلش ایمش بونك ایچون سکا تشکریمی عرض ایتمك و برده نشان الدیرمق بورجمدر» دیمسیله نفر «خیر بن سزی سومك ویاخود تشکر ونشانکزی قاپمق ایچون بو فداکارلغی اختیار ایتمدم بن هم عسکرلك بورجنی اودەدم وهمده بکا اولان

حقكزی اودەمك ایچون كندیمی مخاطرەیە قویوب سزی قورتاردم چونكه خاطر كزدە اولملیدر كه كچنلردە بلوكلە برابر بن دخی مخاطرەدە ایدم فقط سنك حسن تدبیر وفداكارلغكلە هم بلوك همدە بن قورتلدم اشتە بو ایولكك قارشولغی » جوابنی ویرمشدر

« ٢٤ »

تیمور باش عنوانیلە مشهور اولان اسوج قرالی « شارل دوز » یعنی اون ایكنجی شارل برقلعەدە محصور اولدیغی حالدە سركاتبنە برمكتوب املا ایتدیرمكدە (١) ایكن دشمن طرفندن انداخت اولنان كلە لرك بریسی اودەلری طوانك اوزرینە كلوب پاطلامش اولدیغندن كاتب زمانە سیلە قورقوب النەدن قلمنی دوشورمش ومومی الیه شارل دوز ایسە كویا كلەدن بی خبر ایمش كبی كاتبنە خطاباً « نە اولیورسك یازمەلك آ » دیو كاتبی توبیخ ایتمش وكاتب دخی كمال خوف وتلاش ایلە تیترەیەرك « افندم كلە » دیمسی اوزرینە « بنم سكا سویلدیكم سوزلردە كلە لفظی یوقكە شبهەیە واروب توقف ایدییورسك » جوابنی ویرمشدر

« ٢٥ »

میدان محاربەدە یاورینە برشی املا ایتدیرن برجنرال

---

(١) املا بریسی سویلیوب بشقەسی یازمق دیمكدر

یاورك خوفنی ازاله یه سبب اراویوب طورركن برقورشون كلوب كاغده اصابت ایتمسیله « كورد كمی دوشسنم قورشون انجق بركلمه یه ضرر ویردی باق او كلمه ده قورقو لفظی ایمش ارتق جدا اولسون قورشون اونیده سیلدی كوتوردی » دیمشدر .

« ۲۶ »

فرانسه قرالی التنجی لوئینك انكلیزلرله ایتدیكی بر محاربه ده غوغا قیزیشوب خطر بربرینه قارشدیغی صره ده انكلیز نفراتندن بری قرالك دیز كیننه صاریله رق « ایش بتدی ایش بتدی قرال اسیر اولدی » دیه فریاد ایتمسی اوزرینه قرالدخی « بدلاسطرنج اویونده بیله شاهك الندیغنی بیلمیورمیسك » دیه رك بر قلیجده نفری كسوب كندینی قورتارمشدر .

« ۲۷ »

عسكرینه كندینی سودیرمش و تماماً اطاعت ایتدیرمش بر رئیسی میدان محاربه ده عسكری بوزولوب كیرویه قاچمغه باشلادقلری صره ده همان عسكرك اوكلرینه چیقه رق یولك اوزرینه یاتمش و « قوماندار یكزی چكنه یوب اوستندن كچمكه قنغیكز جسارت ایدرسه كری كیتسون بنی سومیان وار ایسه ارقه یه قاچسونده باری بنی چكنسون » دیه رك

عسکرینی طوپلامغه موفق اولمش .

« ٢٨ »

ناپولیون بوناپارطه نك مشهور مثاللرندندر که « دشمن نه قدر دردیملی نرده در صورملی »

« ٢٩ »

جنرالك برینه دشمنك قوهٔ کثیره ایله یاقلاشمقده اولدیغی خبر ویریله رك بعض امرا طرفندن دشمنك تعداد وتقدیر مقداری حقنده لزوم کوسترلمش اولدیغندن جنرال مشارالیه برطورغضوبانه ایله « بز دشمنمزك عدد ومقدارینی بوزدیغمز وقتده تعداد وتحقیق ایدرز » دیمش .

« ٣٠ »

بر محاربه‌ده پك زیاده ایلرویه کیتمك لزومنی حس ایدوب میدانه آتلمش اولان جنرالك برینه یاور حربی « اردومزك نجات وسلامتی سزك بقا کزله‌در . بوقدر ایلری کیتمه کز » یوللو توقیفه چالیشدیغنده مومی الیه « ارقداش ! قور شونده سنك کبی بنم ارقداشمدر اوجسور آدمی طانور وایجابنه کوره حرمت ورعایتده‌ده بولنور » دیمشدر .

« ٣١ »

مشهور جنرال دسه یاره سی تأثیرندن وفات ایتمك

اوزره ایکن « وطن و ملتم ایچون هنوز لایقیله خدمت ایده مدیکمدن متأسفاً اولیورم » دیمش .

« ۳۲ »

هجومه قرارو یرن بر جنرالی عزمندن چویرمکه چالیشان امرایه « بن سیزك دوشوندکاریکزی خاطریمه بیله کتورمم برنجی دوشوندیکم شی موفقیتدر بونك عکسنی ایسه بن کورهمم چونکه موفق اولهمزسهم ناموسمله اولسون اولورم آ » جوابیله مقابله ایتمشدر .

« ۳۳ »

زادکاندن اولوب تعلیم و تربیهٔ عسکریهسی از اولان برضابط دیکر برمعلم ضابطی فرومایه لکندن طولایی تحقیر ایتمك مراد ایتدکده اشبو ضابط « بنم جدم فلانم هب شو صاغ قولمدر بن نجابتی اوقو الله صااللادیغم سلاحله اثبات ایدرم نصل ! سنده بو نجابت وارایسه بیورك امتحان اولهلم » دیهرك اوته کینی فنا حالده محجوب ایلمشدر .

« ۳۴ »

عتیق اسپارته قراللرندن ارهسیلاسدن « لاقونیا » حدودینی نرهدن تحدید ایده جکی سؤال اولندقده « مزراغمی نرهیه یتشدیرر ایسهم اورادن حدود کسرم » جوابنی ویرمش و بو جهتله علویت افکار عسکریهسنی

کوسترمشدر .

« ۳۵ »

یارهلی بر نفر دشمن ضابطانندن بریسی تصادف ایتدکده اوراده « نه یاپیورسك ؟ » سؤالنه « اولوم تعلیمی ایدییورم » دیه‌رك عسکرجه بر جواب ویرمش اولدیغی مشهوردر .

« ۳۶ »

بر قوماندانك حکمدارندن الدیغی التفاتنامه‌دن فوق العاده ممنون اولمسی اوزرینه ندماسندن بری « لاف ایله الدانمکزه شاشارم » یوللو واقع اولان تعریضنه جواباً « بنم کبی آدملر اقچه ایله صاتون النمز اشته بویله التفاتله اسیر ایدیلور » دیمشدر .

« ۳۷ »

بر قلعه محافظه‌سنه مأمور اولان امرای اسلامیه‌دن برینه قلعه‌نك تسلیمی تکلیف اولنوب مقاوله تنظیمی ایچون دشمندن برادم کوندرلدکده میرمشار الیه « بن بورایه عجله کلدیکمدن یانمه کاغد قلم المدم . بنم یانمده قلیجدن بشقه برشی اولمدیغی کبی ارقداشلریمکده قلملری قلیجدر وارقوماندار یکه سویله بز معاهده‌یی قلیج ایله یازارز » جوابیله ایلچی‌یی دفع وتهدید ایتمشدر .

« ۳۸ »

میدان محاربه‌ده برینك کوزلری چیقمش و دیکرینك
بر ایاغی کسلمش ایکی فرانسز نفری دشمن النه
کچدکده بونلرك حالنه ترحماً سوز و کدازده بولنان
دشمن ضابطانه ایکیسیده مردانه‌جو ابه آغاز ایدوب
ایاغی کسیك اولان « جداولسونکه بجاغم کسلدیکندن
عار فراری ارتکاب ایتمدم » و دیکری دخی « چوق
شکر که کوزلرم چیقدیده ارقداشلریمك انهزامنی کورمدم »
سوزلریله مقابله ایتمشلردر .

« ۳۹ »

جنتمکان یاووز سلطان سلیم اکثریا « دشمن تلکی
کبی طورانورسه بز ارسلان کبی طورانه‌لم » دیرایمش .

« ٤٠ »

بوزمانه کوره امثال الیوکی « معرفتله سلاح حلیمق
بر مهم ایشدر چونکه معرفت هر قلیجدن کسکین
هر طوپ و تفنکدن شدتلیدر » جمله‌سندن عبارتدر .

خلاصه ـ امثال عسکریه یازمقله توکنور
شیلردن اولمدیغندن بویولده یازیلان آثار و مؤلفاته
مراجعتله توسیع قریحه‌یه همت اولنمسنی اخطار ایله
ایجاز کلامی اختیار ایلدك .

– اون بشنجی مقاله –

تعصب

اول بااول تعصبك لغت واصطلاح معنالرینی نظر دقته الهلم . كتب لغته لدی المراجعه كوره جكز كه « تعصب » لغتده (عصبیت اجرا ایتمك معناسنه در كه قوم واقرباسندن هرفرد آفریده یه باخود نرده اولورسه اولسون بر مظلوم وستمدیده یه یار و یاورلك قیندنه اولمقدن عبارتدر) اصطلاحده (بولندیغی دین ومذهبی وبامرالله تعالی انی تأسیس ایدن پیغمبرك اثرینه اقتدا واحكام دینیه سنی كافهٔ تعرضات وتعدیاتدن وقایه یه اعتنا خصوصنده الدن كلانی دریغ ایتمامك) معناسنه در .

بوحالده هر صاحب دین وخصوصا مسلمین متعصب اولمق اقتضا ایدر . چونكه دین اسلام هیچ بر عصرده بولنمق احتمالی اولمیان معترضلری هروجهله اسكات والزام ایدرك تأسیس اولنمش وبوكونه كلنجه یه دكین بحق اعتراضدن وارسته وبری بولنمشدر .

تعصبك تعریفی اقتضاسنجه هركیم اولورسه اولسون ضرورات دینیه سندن اولان مسائلك برینی

انكار دكل كرك قصداً وكرك سهواً الك عاديسنه اعتراض ايدني كورر ويا ايشيدرسه لاجل الوقايه اظهار تعصبه كنديني مجبور كورر . اوت مجبور وهمده - بو مجبوريت طبيعي اولديغندن - معذوردر .

طبيعي اولديغي شونكله اكلاشيله بيلور كه يالكز برجاهلك - اعتقادى درست اولديغي حالده - دينه اعتراض وتزييفه جرأت اولنسه درعقب جواب ويرمكه ومعترضي اسكات ايتمكه چاليشور . اكرچه مباحثه ومناظره يه مقتدر دكلسه مضاربه يه وبلكه مقاتله يه قدر چيقيشور . بو صورتده هر كسك ديني وقايه وتعرضات اجانبدن حمايه يه حق وصلاحيتي واردر . لكن اعتراض اولنان مسئله حقيقة ضروريات دينيه دن اولورسه ديمكدر . يوقسه بيك سنه اول جوابي ويرلمش سؤاللره قولاق اصمق واعتراضلرك دفعنه چالشمق ايجاب ايتمز . بو مثللو معندلرك هذيانلرينه جواب وبونلرى الزام ايچون سكوتي التزام ايله در .

ضروريات دينيه ايسه ادلهٔ اربعه ايله ثابت اولهرق بالجمله مجتهدين عظام حضراتي طرفندن قبول

اولنوب احکام شرعیه سی تصدیق اولنان مسائلدر که بتون عقائد کتابلرینك موادمندرجه سی بو مسائلدن و بونلری تعریف وایضاحدن عبارت اولدیغندن هرکسك معلومی اولان شیلردر . بونلر ایچون اظهار تعصبه هرکس بورجلیدر . انك ایچون ایتملیدر .

نه چاره که جهالتلری سببیله کندیلرنده اولان « نقصانیء اعتقاد » بعض « سوری عقللی » بکار یمزی ضروریات دینیه دن بولنان مسائلك بر طاقمنه تعریضه جرأت و یردیکی کبی بعضی بدلالرید . ضروریات دینیه دن دکل بلکه منذ و بات شرعیه دن اولان شیلر حقنده اظهار تعصبه ـ زعملرنجه ـ لزوم کوستریور .

سبحان الله ! بو جهالت نه چوق مضرت تولید ایدیور ? انسانی نه درلو ضلالتلره دوچار نصل حالره کرفتار نه بیوك مهلکه لره القا نه قدر انقلابانه مبتلا قیله یور ! مثلا کیمی نقصانیء اعتقاد سببیله حقیقتی دخل و تعریض کبی بداهته قارشو مجادله لره کیمی ده بوش یره اظهار تعصب کبی بی فائده محاوره لره سوق واجبار

ایدییور . او بله یا نقصانیٔ اعتقاد دییورز . البته خطاسنی کوستره‌جك نصل اولسه بر کردابه دوشوره جکدر . جهل تعبیر ایدییورز هرحالده راه سقامته صاپدیره‌جق منزل حقیقی‌یی طانیمیه‌جقدر .

ایشته تعصبك سوء استعمالی مذکور ایکی فرقه‌نك حالی اولدیغی جهتله فکر یمزی انلرك اطوار وحرکاتنه نظراً تصویر ایتمك استرسه‌ك اولا « نقصانیٔ اعتقاد » ی صکره ده نافله یره اظهار تعصب اولنان موادی تصویر ایده‌لم .

« نقصانیٔ اعتقاد » ــ بعض کمسه‌لر کوریلورکه اهل سنتدن بولندقلرینی ادعا ایله برابر مجرد اوته‌دن بروDن ایشته اوله‌رق اصلا عقلك ایرمدیکی شیلره مقتضای جهل ونادانی اغزی فاولیغی ایله تعریضه قیام ایدرلرده ازاجق ادله اراندیغی ویاخود مسئله لایقیله قورجالندیغی حالده « افندم عقلم ایرمیور طبیعته توافق ایتمیور فنونه مغایر کلیور » دیرلر . دی هی جهالتدی . . !! دی هی حماقتدی !!!

مادامکه عقلك ایرمیور نیه تعریض ایدرسك ؟ برشیئه عقلك ایرمامکله تعریض نه‌دن لازم‌کلیور ؟

عجبا سنك عقلك كافهٔ حقايقى ادراكه قابل اوله‌جق قوته مالكميدر ؟ عجبا عامهٔ اشيايى استيعابه كافى اوله‌جق قدر واسعميدر ؟ دينلسه عجبانه جواب ويرر ؟ اوت مى دير ؟ يوقسه عقول بشرك متفاوت اولديغنى ده‌مى انكار ايدر ؟

طبيعته توافق اتميورديه ايكنجى بر تعريض ايدر . عجايب طبيعته عدم توافقنى نره‌دن استدلال ييورييور ؟ ياعقل ايردره‌مديكى شيئك تطبيقنى قنغى عقل ايله مقايسه ايدييور ؟

فنونه بتمامها مطابقتى ايسه فن آشنا علما نزدنده مسلم موادن اولديغى جهتله اشتباه وتردده محل قالمامشدر .

بو سيورى عقليلر جهللرينى اعتراف ايتسه‌لر جهل مركبدن قورتلسه‌لرده مشكللرينى برعالم ذوفنوندن صورسه‌لر برسؤاللرينه برقاچ جواب شافى الورلر يا لكن كندولرنده‌كى مرض « جهل مركب » اولديغندن تركجه‌سى بيلمدكلرينى بيلمدكلرندن كندى زعم باطللرنجه استفسار مسائله حاجت كورمزلر . دنيادن كيدنجه‌يه قدر عالم كچينور بركمسه‌يه برشى صورمقدن چكينورلر

جناب حق جمله مزی بو یله قابل التیام اولمیان مرضلردن درمانی بولنمیان دردلردن محافظه بیورسون .

اشته بو فکرده بولنان یادکارلرك ایلشدکاری مسائل « معجزه » . « کرامت » . « اولایت » . « جن » . « شیطان » نك عدمی « قرآن کریمك مخلوق اولوب اولمدیغی » . « قضا وقدر » . « اراده کل وجزء » کبی نیجه بیك کره لر کتب تفاسیر وحدیثه مراجعتله تعمیق افکار اولنه رق تدقیق اولنمش وجواب مسکت و برلمش برقاچ شیدن عبارتدر که هرهانکی مجلسده اصحاب علوم وفنون برمباحثه یه کیرشورلرسه بو نازنینلر دخی موضوع بحثی اکلامقسزین وسوزك بدایت ونهایتنه واقف اولمقسزین میدانه اتیلوب برشی بیلور کبی بونلرك برینه اعتراض او برینی تزییف دیکرینی انکاره قالقشورلر .

بو بیچاره لرك برطاقمی کندینی عالم کوسترمك ایسترکن جهلنی اقرار ایتمش اولیور . برطاقمیده مجرد بولندیغی دین مبین علیهنه برسوز اولسونده نه اولورسه اولسون دیه رك ارتدادینی اعتراف ایلمش بولنور .... بویله جاهل فرومایه لره نه دیملی ؟ !

ازعانلر نه عرفانلر نه ماشاالله !!!

قوزم « معجزه » پیغمبران عظام « کرامت » اولیای کرام حضراتندن صادر اولمشدر « جن » « شیطان » ده واردر جمله‌سی صحیحدر .

اوت معجزه و کرامتك صدوری محققدر . بویله خارق العاده شیلرك ذوات مشار الیهمدن صدوری نه‌دن بعید اولسون ؟ نیچون احتمالك خارجنده بولنسون ؟ انصاف ایده‌لم . صلاح حال وکمال اتقا واعتقاد تام سببیله روشن ضمیر اولان الك عادی بر آدمك بیله بر رؤیا کوردیکی و برقاچ کون صکره عینی عیننه وقوعبولدیغی بیکلرجه کوریلوب اشیدلمکده درکه بوخصوص مجرد روحانیتجه من قبل الرحمن وارد اولمش بر اثر الهامدر .

عجبا جناب حق قوللرینك ممتازی اولان پیغمبران واولیایه بوقدرجق برخاصه‌یی احسان ایتمزمی ؟

کوز کورمدیکی وعقل ایرمدیکی جهتله انکارك معناسی یوقدر . نقدر سرائر الهیه واردرکه کوندن کونه میدانه چیقیور . الك عادی الك بسیط طانیدیغمز برجسم خرده بینك اختراعیله قوجه برعالم کبی اجزادن مرکب

حیواناتله مالامال اولدیغی کورلدی • دوربینك کشفی سبعهٔ سیاره‌یی سبعه‌یی تجاوز ایتدیردی • برچوغنك مسکون اولدیغی احتمالاتی میدانه چیقدی • قمرك جبالی قارله مستور اولدیغی کورلدی • فنا اثبات ایدلدی • کوره‌مدیکمز جبال قمرك ارتفاعلری مساحه اولندی • وهلم جرا ...

اویله ایسه عقلمزك عدم احاطه سیله تدقیق و کوزك کورمامسیله تمییز ایده مدیکمز اشیاشللو جناب حقك « جن » • « شیطان » کبی مخلوقی اولمش نه‌دن انکار اولنسون ؟ کیم بیلور محال عد اولنان دهانه قدر سرائر ربانیه وارذر که بوندن صکره سرنمای ساحهٔ ساهرهٔ غبراوله‌جقدر • صوبخارینك استعمالندن الکتریقك میدانه چیقمسندن اول بش دقیقه ظرفنده برآیلق یوله خبر کیتمسنی هواده بالونله ادم کزمسنی کیم تصدیق ایدردی •

اشته بو اختراعاتك بو کشفیاتك وقوعندن اول انلرك آثاری نصلکه انکاراولنوبده بعده تسلیم ایدلدی ایسه قدرت بالغهٔ ربانیه یه عقل ایرمدیکندن « معجزه » و « کرامت » لك حدودینی « جن » و «شیطانك» وجودینی دخی تصدیق لابددر •

هله « قرأن کریمك » مخلوق اولوب اولمدیغی

« ارادهٔ کل وجزء » کبی بحثلرزمانمز عقلای نورسیده
کائنك عقللرینه کلوبده موقع بحثه قونلمش شیلر اولمیوب
بوقاریده دیدیکمز کبی پك اسکی مسائلدندر . بونلرودها
نیجه نیجه مسائل علمای سالفه حضراتی طرفلرندن
میدان مباحثه یه قونیلهرق برچوق مناظره ومجادلهلرله
قیلی قرق یارارق کشف و حل اولنمش وبوآنه
کلنجه یه قدر بالجمله علما وعقلا وحکما دخی برچوق
تدقیقات اجراسیله جای اعتراض برمحل بولهمیوب نهایت
بالاتفاق تصدیق ایتمشلردر .

خلاصه بو مسائل مهمه اولقدر عمیقدرکه بیاغی
بنم دیان عالملر بوبابده مباحثه یه کیریشهجك قدر اقتدار
علمیهلری اولمدیغنی اعتراف ایدرلر . بویله مسائلك
حل وایضاحی فحولین علمیایه منحصر و ماعداسی
بونلره دائر مباحثدن قاصردرلر نره ده قالدیکه اوچ بش
کلمه بللییه بیلان برعاجز اورالره قدر سوق افکار ایتسون
نهممکن برکره مسائل مذکوره ایله اشتغال ایتمك ایچون
علوم عربیه وشرعیهیی تماماً بلمکه و کتب تفاسیر
وحدیثی مطالعه ووقتیله براستاذ کاملدن تعلم ایتمکه
متوقفدر مع مافیه . علم اصول . علم کلام . کبی
مناقشهٔ مسائل ایچون اساس اولان علومك بحق
بیلنمسی شرطدر . بوعلملر ایسه پك چوق تحصیله
برچوق چالشمغه وقت صرف ایتمکه محتاج

اولدیغی بدیهیدر .
شمدی بو فنلردن هیچ بریني تحصیل ایتمیان جاهللرك وبلکه کتاب ومکتب کورمیان متفلسفلرك بو بابده‌کی سوزلرینه کیم اعتبار ایدر ؟ همده نیچون عقلی ایرمدیکی شیئه قاریشوبده کندیني هرکسه کوانج ایتملی ؟ یازق دکلمیدرکه ؟ بر انسان اصلا کندوسنه موجب مسؤلیت اولمیه‌جق بر مسئله ایله اخلال عقیده ایتسونده هم دنیا وهم اخرتده چاه خسرانه باتسون بو مثللو مسائلك حل وکشفی ضرورت دینیه‌مزدن دکلدر بونلر ایچون من طرف الله مسؤل دکلز مسؤل اولدیغمز مسئله‌نك کنه وحقیقتی نصل اولورسه اولسون بز انجق مکلف اولدیغمز فرائضی اداوسنت پیغمبری‌یه اقتدا ایله مأمورز بونلردن مسؤلز . مسائل مذکوره‌یی تابع بولندیغمز امام افندیلریمز نه‌وجهله حل وکشف ایتمشلر ایسه اویله‌جه اخذ وتلقی‌یه بورجلویز .
مشرکیندن وارد اوله‌جق سؤاللره ایسه علم کلامه آشنا علمای کرام افندیلریمز حضراتی هروقتده اعطای جوابه حاضردرلر . چونکه کتب کلامیه دکل مسائل محرره‌یي خیال وخاطره کلمیان یوزبیکلرجه مسائلی ایضاح ایتمشدر .
بز مادامکه اهل سنتز بزدن کامل عاقل فاضل اولان صاحب مذهبمز نصل قبول وبزه تلقین ایتمش ایسه اویله‌جه عمل ایتمکه بورجلویز والسلام .

«نابجا تعصب» — برچوق كيمسه‌لر بولنوركه اصل اصل جای تعصب اولان يرلری فرق وتمييز ايتميه‌رك هر شيده اظهار تعصب ايدرلر . برطاقم كمسه‌لرده واردركه تعصب اولنه‌جق يرده سكوته ملازمت وتعصبك لزومی اولميان محلده اظهار تعصبه مداومت ايلرلر . كمی ده‌حال تعصبی افراط درجه‌سنه وارديروب مثلا قوندره كيمك جائز دكلدر ستره پانطلون كيمك اسباب كفردندر . دير فارسی اوقومق باعث ضلالت اولديغنه حكم ايدر . اجنبی لسانی تحصيل ايدنلره كافر بالله نظريله بقار بونكله برابر فائضی‌ير . محتاج اولمديغی حالده بيت المالدن معاش آلور . صورلسه اوغلم آليوريكن صرف ايده‌بورديه تأويلاتده قالقيشيور «نعوذ بالله تعالی من تسويلات الشياطين واغفالاته»

برچوغيده لغمجلق كبی صنايع خسيسه‌يه تنزل ايدرك تعصب ارامزده قيوجيلق وديوارجيلق كبی صنايع نفيسه خرستيانلر النده بولنديغی ايچون تعصب كوسترر وعادتا مسلمانلغه مغاير اولديغنی ادعا ايدر . نه‌غريب اعتقاد . نه عجيب اجتهاد .

هله الی اياغی صاغلم هر ايشه مقتدر قوت يوميه

سنی تحصیل ایچون رنجبرلك ایده بیلور . برطاقم ادملرك هیچ برصنعته سلوك ایتمیه‌رك دیلنجیلیکی کندولرینه عادتا صنعت اتخاذ ایدیشلرینه هرکس بتار یابونلری کوروبده منع وتقبیح وبرصنعته تشویق ایده جك یرده « دیلنجیلك پیغمبرلردن قالمه‌در » دینلره نه‌دیملی ؟! بونلره سؤال شرعاً ممنوعدر مذمومدر عقلا دکریهدر مقدوحدر نظر انسانیده محقردر منفوردر دینلسه ﴿ الفقر فخری ﴾ حدیث شریفنی کوزه صوقارلر . نه‌یاکلش اکلایش ! نه بولسز کیدش !

اوحدیث شریف سزك اکلادیغکز معنایی افاده ایتمز انك معناسی « انسان برعبد عاجزوجناب حقه محتاج اولدیغنی اقرار باعث افتخار دیمکدر حتی ﴿ والله الغنی وانتم الفقراء ﴾ نص جلیلی بومعنایی تأییدایدر اکراویله اولمامش اولسه ﴿ کادالفقران یکون کفراً ﴾ حدیث شریفله ذکر اولنان حدیث بینلرنده تناقض بولنمش اولوردی که ایکنجینك معناسی الی طوتارکن برصنعته سلوك ایتمیوب نهایت درجه فقر وفاقه‌یه کرفتار اولمق پك چوق وجهلرله بادئ بطلان

اعتقاد اولمسنی انتاج ایدر دیمك اولور بو حالده الك زنکین وفقط عارف بالله اولانلر اولکی حدیث شریف، الله افتخار ایتسه‌لر نه لازم کلور ؟ بر آدمك جناب حقك کرم واحسانه محتاج اولدیغنی اقرار عجز وعبودیتنی اعتراف ایتمسنده نه باس وار ؟

متعصبلرك بعضیلریده، طب ٠ هیئت ٠ حکمت ٠ کیمیا ٠ جغرافیا ٠ کبی فنون وعملیات حکمیه ایله بر طاقم صنایعك تحصیلنی اوقدر منع ایدرلر که تحصیل ایدنلری دیندن چیقمش نظریله کوررلر ٠

انصاف اولنسون ٠ بو مثللو شیلرله ملك وملته منفعت بخش اوله‌جق رادده‌ده اوغراشمه‌نك دینه ضرری نه‌دن اولیور ؟ تقلید قصدی اولمدیغی حالده البیسه‌نك نه دخلی اوله بیلور ؟ صنایع نفیسه‌دن اجتناب نه‌دن اقتضا ایتسون ؟ اعتقادیمز درست حرکاتمز شرعه موافق اوله‌رق تحصیل فنونه اکتساب غنا وثروت ایچون صنعته غیرت واقدامیزی کیم منع ایدر ؟ ارحم الراحمین اولان جناب حقی راضی اولمز ؟ حاشا ٠ چونکه رضای حقی تحصیل ایچون خیرات وحسنات یاپمق ثروته ثروت ایسه صنعت وتجارته وابسته‌در ٠

زنكين خيرات يپارا خرتنى معمور ايدر . فقير دنياده‌كى قلبه‌سنى تعميردن عاجز قالور عالم تحريرى كبى زنديق اولور .

بو عصبيتى بيلميان جاهل متعصبلرك بر طاقلريده « ادم‌الله كريمدر رزقنى ويرر . چيقه‌جق جانه اذيت جائز دكلدر » فكر باطليله طريق عطالته صاپارلر . نه غريب اعتقاد ! نه مناسبتسز اعتماد امنا جناب رزاق كريمدر . لكن چالشمينجه ويرمز چونكه هر شيئك حصولنه بر سبب خلق ايتمشدر ارزاق مقدره‌يى جمعه كسبى واسطه قلمشدر ﴿ وابتغو من فضل الله وان ليس للانسان الا ما سعى .... ﴾ بيورمشدر حضرت فخر عالم افندمز ﴿ الكسب حبيب الله ﴾ ديمشدر ❊ حاصل اويله افكار باطله‌يه ذهاباً سعيدن ال چكمك براديك ديديكى كبى « رزاق كريمى كنديسنه خدمتكار ظن ايتمك قبيلندن اولور »

انسان شو سوزلرى شو اعتقادلرى دوشندكجه وبرده احكام شرعيه‌يى تصور ايتدكجه اوكنده بر مباينت تجسم ايديور كه عقللرى حيرته

دوشوزییور . بو نه توهم ؟ بو نصل ایش ؟ آجانم علوم وفنونك تحصیلی ندن جائز اولسون ؟ انسان الك اول عبادتله مکلفدر . عبادت ایسه صحتنه متوقف صحتی محافظه فن طبه وابسته‌در نتیجهٔ کلام هر حالده طبك تحصیلی لازمدر « العلم علمان علم الابدان وعلم الادیان » قول شریفیله علم طب علم دینه ترجیح اولنمشدر .

هیئت حکمت وفنون سائره‌یه کلنجه بونلر دخی وطن ابنای وطنی احیا وثروت وسامانه مالك ایلیه جك صنایعك کشف وایضاحی وحسن استعمالی موادینی اوکرتور . بونلرك فوائدی زمانمزده هرکسك مشهودی اولدیغندن تفصیلنه لزوم کورمه‌یوز زیرا بو بابده جهالتی اولانلر وار ایسه کوزلرینی پرتودقتله آچار آچماز جهلی زائل مرادی حاصل اوله‌جقدر .

خلاصه ـ امعان نظرله باقه‌جق ومسئله‌یی حق الانصاف تدقیقه قالقه‌جق اولورسه‌ق تحصیل معرفت وصنعت ضرورات دینیه‌دن معدود اولوب اوزریمزه عادتا فرض عین اولدیغی تحقق ایدر .

اوت فرضدر . چونکه اسلامه فرض اولان مجاهده‌دن مراد حقیقی دشمن دینه غلبه‌در غلبه ایسه

دشمنه مقابله و هجومنی مدافعه اولوب بو دخی قوت وادوات ومهماتده واستحکاماتده هر وسائط حربیه‌ده بتون لوازمات سفریه‌ده مسابقتله حاصل اولور .

بونلرك لزومنده تردد ی اولانلر « اسماعیل حقی » قدس سره السامی حضرتلرینك روح البیاننده ﴿ یاایها الذین امنوا اصبروا وصابروا ورابطوا واتقوا الله لعلکم تفلحون ﴾ آیت کریمه‌سنك تفسیرینه مراجعت ایتسونلر . پك اعلا اما طوپده تفنکده کله‌ده قوشونده کمیده استحکامده شونده بونده بالجمله لوازمات حربیه‌ده مسابقت ابرازی دشمندن زیاده هنر ومعارف شناس اولمغله و یادکاران زمانه‌نك تحصیلنه مانع اولدقلری حکمت هیئت وفنون سائره‌ده کسب مهارت اتمکه متوقفدر .

بردولت هیئتك قوت ومکنتی مرکب بولندیغی قومك درجهٔ معارف دیکی مهارتیله متناسبدر . برمملکتده که علوم وفنون اولمز . البته صنایع بولنمز . صنایع بولنمامسی شبهه یوقدر که اهالیده ثروتك بولنمامسنی مستلزم اولور .

بر یرده که اهالی صاحب ثروت اولمز اوراده

مهمات حربيه مكمل اولهمز . اولسه‌ده فوق‌العاده بولنه‌مز .

برمحلده كه مهمات حربيه مكمل اولمز . اعدايه مقابله بالمثل اجراسی عديم‌الامكان اولديغی كبی فوق‌العاده بولنماسی سببيله‌ده غلبه ممتنع‌الاحتمال اولور .

معاذالله تعالی برملت غالب اولهمزده مغلوب اولورسه دينی وقايه‌دن قالور , چونكه جمعيت مليه‌سی پريشان اولور . ملكی وطنی خان وخانمانی خانه‌سی بلكه نشانه‌سی محو وفنا بولور . اويله ايسه تحصيل معرفت وصنعت اكتساب غنا وثروت مشروعدر . بطالت وعطالت ممنوعدر .

الحاصل احتياجات وطنيه اهالينك ثروتيله ملكك معموريتيله بونلرده هر فردك تحصيل معارفده ابذال مساعی وغيرتيله اوله‌جغندن اويله فلان فنی تحصيل فلان صنعته سلوك دينه طوقنورمش استحصال معيشت صددنده وجوده عذاب جائز دكلمش يوللو واهی واهی فكرلره بولسز بولسز

تعصبلره صاپچه صاپچه اعتقادلره صاپمیه‌لم . زیرا یالکز هوای نفسنه ووسعت نقسنه طاپوبده خدمت دین ودولت وصیانت ملك وملتدن کبرو قالمق نه شرعاً جائزدر . نه ده موافقدر .

سعادت حالمز . رفاه بالمز . هیئت مجموعهٔ ملیه‌مزك قوت ومکنتنه یسار ثروتنه هر خصوصده ترقیسنه هر زماندہ بقاسنه محتاجدر . بونلر افرادك تحصیل علم وهنر ایتملرینه ثروت ویسار قزانملرینه اتفاق واتحاد ایتملرینه متوقفدر .

امرایله مأمور وتصدیقنه مجبور اولدیغمز سعادات آخرتده بونلرله مأمول اولنور . زیرا علم وهنرله صحت وحیاتمزی محافظه ایدرز . صحت وحیاتمزله عبادات وطاعاتی ادا ایلرز . ثروت ویسار ایله‌ده خیرات وحسنات احیاسنه موفق اولورز . دیمك اولورکه دنیاده راحت یشار آخرتمزیده یاپارز حتی « ربنا آتنا . . . . » دعاء فرقانیه‌سی‌ده بونلری تمنی ورجادن عبارتدر . بناء علیه بنده اودعاء جلیل ایله ختم کلام ایدهلم .

﴿ ربنا اتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنه ﴾

تمت الکتاب

